

A TISZÁNINNENI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET

1887. ápril hó 26—28-ik napjain,

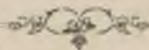
MISKOLCON TARTOTT TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

MITROVICS GYULA,

EGYHÁZKERÜLETI EGYHÁZI FŐJEGYZŐ.

SÁROSPATAK.

NYOMTATTA STEINFELD BÉLA, A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

1887.

A tiszáninneri evang. ref. egyházkerület 1887-ik évi ápril hó 26—28-ik napjain Miskolcon tartott tavaszi közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület 1887-ik évi ápril hó 26—28-ik napjain, Miskolcon tartotta meg tavaszi közgyűlését, *Kun Bertalan*, püspök és *Ragályi György*, felsőborsodi egyházmegyei, mint hivatalukra legidősebb gondnok elnöksége alatt.

Jelen voltak mint képviselők:

Az abauji egyházmegyéből: *Fodor Pál*, esperes; *Comáromy László*, egyházmegyei gondnok; *Veress Sámuel*, *Idrányi Ferenc*, papi; *Bárczay Ödön*, *Meczner József*, *Juhász Mihály*, világi tanácsbírák; *Antalfy László*, főjegyző.

Az alsóborsodi egyházmegyéből: *Bornemisza József*, esperes; *Bárány Vay Béla*, egyházmegyei gondnok; *Tóth Dániel*, papi; *Lengyel Sámuel*, *Bárczay Miklós*, *Molnár Bertalan*, világi tanácsbírák.

Az alsózempléni egyházmegyéből: *Kopré Ferenc*, esperes; *Meczner Béla*, egyházmegyei gondnok; *Keresztúry József*, *Tóth Lajos*, papi; *Bódogh Károly*, *Szinyei Gerzson*, világi tanácsbírák.

A felsőborsodi egyházmegyéből: *Debreczeni Gábor*, esperes; *Ragályi György*, egyházmegyei gondnok; *Tóth Menyhért*, *Rácz Endre*, papi; *Sturmann György*, világi tanácsbírák.

A felsőzempléni egyházmegyéből: *Kálniczky János*, esperes; *Bernáth Elemér*, egyházmegyei gondnok; *Dókus Gyula*, *Dókus Ernő*, világi tanácsbírák; *Gyarmathy Soma*, aljegyző.

A gömöri egyházmegyéből: *Nagy Pál*, esperes; *Csider Károly*, egyházmegyei gondnok; *Réthy József*, papi; *Bornemisza István*, *Hanvay Zoltán*, *Farkas Ábrahám*, világi tanácsbírák; *Terhes Pál*, aljegyző.

A tornai egyházmegyéből: *Vajányi Lajos*, esperes; *Lükő Géza*, egyházmegyei gondnok; *Kapossy György*, egyházmegyei tanácsbíró.

Az ungi egyházmegyéből: *Makay Dániel*, esperes; *Kovács Károly*, egyházmegyei gondnok; *Virághegyi József*, papi; *Bernáth Zoltán*, *Patay Gyula*, világi tanácsbírák; *Szabó Endre*, főjegyző.

Mint egyházkerületi tanácsbírák: *Béki Sámuel*, *Zombory Gedő*, *Dr Lengyel Endre*, *Lévay József*.

A sárospataki főiskola részéről: *Fejes István*, főiskolai egyházi aligazgató; *Nagy Gusztáv*, akadémiai, *Molnár Lajos*, gimnáziumi igazgató; *Zsindely István*, főiskolai gazdasági választmányi elnök.

A miskolci gimnázium részéről: *Porcs János*, igazgató.

A rimaszombati gimnázium részéről: *Baksay István*, igazgató.

Jegyzőkül: *Mitrovics Gyula*, egyházi; *Debreczeni Bertalan*, világi fő-; *Kérészy Barna*, egyházi; *Dr Kovács Gábor*, világi aljegyző.

1. Elnöklő püspök úr, buzgó és szívből jövő imában kérvén istennek segedelmét és megáldó lelkének erejét a közgyűlés többrendbeli nagyfontosságú teendőire, s ennek végeztével szívesen üdvözölvén a szép számmal egybegyűlt gyűlési tagokat, mindenekelőtt jelentette, hogy szeretve tisztelt főgondnokunk ő nagyméltósága meg nem jelenhetvén tanácskozásainkra, ennél fogva a társelnöki helynek szokásos, törvényes úton való betöltése válott szükségessé.

Miért is a társelnökségre *Ragályi György*, mint hivatalkorra nézve legidősebb egyházmegyei gondnok kéretvén fel, ő azt a közgyűlés tagjainak szíves üdvözlete mellett elfoglalta.

2. A jelen gyűlésre kiküldött képviselők megbízó-levelei felolvastatván:

Azok igazoltattak.

3. Ezzel összeköttetésben az elnökség tudatja, hogy *Teleky Péter*, egyházkerületi világi tanácsbíró, részint gyöngélkedése, részint családi s *Mocsány Lajos*, szintén világi tanácsbíró pedig szintén más gátló körülményei miatt meg nem jelenhetnek.

Tudomásul vétetik.

4. Az alsózempléni egyházmegye tudatván, hogy egyházmegyei gondnokká *Meczner Béla* választatott meg:

Ennek alapján nevezett egyházmegye gondnoka a hivatalos esküt ünnepélyesen letévén, miután lelkes és emelkedett szavakkal ajánlotta fel buzgóságát egyházi és iskolai életünk magasrendű érdekeinek hű szolgálatára, elnöklő püspökünk áldáskívánata és a közgyűlés lelkes éljenzései között, helyét azonnal elfoglalta.

5. Tanácskozásunk sorrendjén, mindenekelőtt püspök úr olvasta fel a következő, egyházi és iskolai életünk egy évi történetét, minden nevezetesebb mozzanatában hűen jellemző jelentését:

Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés!

Hivatalos évi jelentésemet, melyet részint az esperes urak által beterjesztett adatok, részint egyházi közigazgatásunk terén egy év alatt szerzett észleleteim s tapasztalataim s hivatalos eljárásom alapján állítottam egybe, van szerencsém tisztelettel a következőkben előterjeszteni:

Egyházi életünk emelkedése vagy hanyatlása, méltó tárgya lévén mindnyájunk figyelmének, örülünk, ha az elsőt látjuk, s méltán aggódunk, ha az utóbbival találkozunk. Mindkettőt azonban az egyházi élet terén mutatkozó jelenségekből ítélhetjük meg leghelyesebben. Ezen jelenségekre való vonatkozással kezdem meg jelentésemet. Ha mai napság figyelmesen áttekintünk egyházi életünk mezején, lehetetlen fel nem ismernünk bizonyos haladási, fejlődési irányt, azon különféle nemes és közhasznú törekvésekben, vállalatokban, intézkedésekben, melyek régibb patriarchalis jellegű egyházi működésünk körén felülemelkedve, egy új életnek reményével méltán táplálhatnak bennünket. Hogy erről meggyőződjünk, nem szükség azon törekvéseket, intézkedéseket, vállalatokat mind elsorolnom, melyekre örömmel mutathatnék; elég erre nézve jeleznem az újabb alkotásokat: az egyház törvényes alapon végrehajtott szervezését; az egyházi közalapot; a missio-ügy rendezését; a lendületet, melyet a köznevelés és oktatás terén szemlélhetünk; megindítását a bibliai fordításának, a magyar protestáns tudományos irodalmi társaság szervezésének; azon körülményt, hogy minden egyházkerületnek szaklapja van, melyekben egyházi közéletünk fontosabb kérdései megvitathatnak, és hogy a nép számára is vannak népszerű folyóirataink, melyeket csak terjeszteniünk, pártolnunk kell, s népünk is fel fog ébreszteni, ev. ref. egyházunk új és virágzóbb korának közeledésére. Ezeknek rövid és csak vázlatos előadásából minden elfogulatlan protestáns ember meggyőződhetik arról, hogy egyházi életünk a fejlődés és nemes előhaladás terén áll. Nagy és méltó öröme ad ez okot úgy egyeseknek, mint az egyházunk egyetemét alkotó testületeknek, mert arra mutat az, hogy felébredtünk; érezzük, miszerint haladni kell, mert az idő nem vár reánk; a nap nem áll meg

felettünk, mint József feje felett. Verseny van körülöttünk, nagy és fenyegető; az elmaradás halál ránk nézve.

De nemcsak ezen felmutatott tárgyak körül, nemcsak ama nagyobb vonásokban rajzolt tér az egyházi életünk mezején, hol pezsgő az élet s elevenen lüktet a vér ereinkben, küzdeni a jobbért és célszerűbbért. Egyes egyházaink körében a hívek, egyháztagok, a presbyteriumok, lelkészek, tanítók, az egyházi felsőbb hatóságok, egyházmegyék, kerületek s azoknak egyházi s világi tisztviselői közt is mindinkább ébred az kötelességérzet, a hivatásuk magaslatának öntudatára való emelkedési ösztön. A mind nagyobb-nagyobb vonásokban megindult mozgalom — hála az égnek! — mindinkább von hennünket a munka s a szebb jövőért megindult tevékenység küzdterére, hogy legyünk buzgók a közügyek terén; vitassuk s állapítsuk meg a kérdéseket, melyeknek célszerű eldöntése, életbeléptetése szebb jövőt helyeznek kilátásba valószínűleg már nekünk is, de az utánunk következő nemzedéknek okvetetlen. Bizonyára tapasztalhatjuk, hogy egyházainkban, a mostoha anyagi viszonyok mellett is, ha nem emelkedik is, de gyümölcseit megtermi az áldozatkészség; számos példákban bizonyul ez be mindenfelé; meg fogunk erről győződni a később felemlítendő s jegyzőkönyvünkben megörökítendő adományokból. Lelkészeink mindinkább nagyobb tevékenységet fejtenek ki a helmissio, az egyházkormányzat és az ígehirdetés terén. Tanítóink több önérzettel, szakképzettséggel tesznek eleget kötelességeiknek. A szülők mindinkább belátják, hogy a népiskolai nevelés nélkülözhetlen szükség és qualificatio a legegyszerűbb egyháztagnak, polgárnak is; az ebből elsajátított hasznos ismeretek s jobb érzések, alapkövei a társadalmi erkölcsiségnek.

Mit mondjak, főtiszteletű egyházkerületi gyűlés! a közbizalom által választott s az egyházi közigazgatás teendőivel megbízott egyházi és világi férfainkról? E kérdésnél lehetetlen a méltánylás és elismerés érzéseinek illő kifejezést nem adnom. Bizonyosan az ő készségüknek, buzgóságuknak, tapintatos eljárásuknak köszönhetjük, hogy közigazgatási ügyeink a törvény által kiszabott keretben folynak, fenakadást nem szenvednek. Különösebben az esperes úr buzgó és pontos közreműködése az, mely egyházi közigazgatásunk mai formái közt, a sokszorosan megnehezedett teendők időszerű és pontos elintézése- és végzéseért a közméltánylást megérdemlik. Ő reájok nehezdednek leginkább a közigazgatás s az egyházi fokozatos hatóságok által hozott határozatok, intézkedések végrehajtása; ezek és mindennemű teendők körében tanúsított buzgalmokról, erélyességökről, melyekről az egyházmegyei gyűlések jegyzőkönyvei tanuskodnak, elismeréssel kell emlékezni. Épen ezen elismerés illeti mindazon állandó bizottságokat, minők az egyházkerületi pénzkiadó-választmány, főiskolai igazgató-tanács, egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottság, conventi képviselők, iskolaszékek, egyházi bíróságok; általában a tisztviselők mindnyájan, feladatuk fontos voltától áthatva, buzgón teljesítik kötelességüket.

Bizonyára egyházkerületünk nyugodt öntudattal állhat meg hivatása terén, mert befolyásának kellő súlyával, értékével foly be ev. reformált egyetemes egyházunk fejlődésére, előhaladására; valamint saját kebelében, öndolgainak intézésében is megtesz mindent, hogy a verseny terén el ne maradjon más testvér-egyházkerületektől.

Jelentésemnek ezen általános része után következik, hogy szóljak részletekről is, melyek az általánosságban elmondottaknak mintegy igazolására szolgálnak.

A vallásos erkölességi élet egyházainkban — mint az esperesi jelentések mutatják — öröndetes emelkedésben van. Az erre szolgáló közönséges istenitisztelet, ígehirdetés, szertartások gyakorlása, vallásos oktatások a confirmandusok részére; az ismétlő iskolák, melyeknek berendezése általam is gyakorta sürgettetik: megteszik jó hatásukat. A béke, jórend az egyházakban mindinkább lendületet vesznek.

Az egyházak számadásai a törvények irányadása szerint vezetettek és állandó számvevőszék által ellenőriztetnek. Jegyzőkönyvek, anyakönyvek szabályos vezetésére nézve észrevétel sehol nem tétetik. A kitérések egyházunkból mindinkább ritkúlnak; összehasonlítva ezeket az egyházunkba történő áttérésekkel: az inkább előnyünkre mutatkozik. Nevezetesen 6 egyházmegyéből kitért egyházunkból 15; hozánk áttért 35 egyén.

A törvénytelen együttélés vagy vadházasságok ellen is mindinkább felháborodik az egyházakban a közvélemény, s ezeknek meggátlására törekszik. Utasításul adtam a presbyteriumoknak, hogy ezeket úgy a polgári hatóság befolyásával, mint saját hatóságuk erkölcsi s fegyelmet gyakorló hatalmával gátolják. A lelkész uraknak pedig azt, hogy ahol a szegénység hátráltatja az ilyeneket a törvényes házasságra kelésben, azoknak összekelését könnyítsék meg a stóla-nélküli esketés által. Magam is eszközöltem már, rokonsági eseteknél, az ilyenek részére díjnélküli dispensatiót.

Az egyházak anyagi állása, tudjuk, hogy egyháztartási rendszerünk alapján, leginkább a hívek buzgóságától s áldozatkészségétől függ; ebből folynak ki úgy az alapítványok, mint az egyház mindenemű szükségeinek fedezésére megkívántató költségek. Az adakozásokból ítélve, melyek évenként bejelentettek s ez évben is tétettek: egyházaink anyagi állásának inkább javulására, mint hanyatlására lehet következtetni. Ezt mutatják az egyházmegyénként felsorolt adakozások. Nevezetesen:

Az <i>abauji</i> egyházmegyében adakozás és építkezés	26000	frt	—	kr.
Az <i>alsóborsodi</i> egyházmegyében adakozás és építkezés	30777	frt	—	kr.
A <i>felsőborsodi</i> „ „ „ „	11503	frt	41	kr.
A <i>gömöri</i> „ „ „ „	9732	frt	99	kr.
Az <i>ungi</i> „ „ „ „	8093	frt	—	kr.
A <i>tornai</i> „ „ „ „	6500	frt	—	kr.
Az <i>alsózempléni</i> „ „ „ „	23041	frt	77	kr.
A <i>felsőzempléni</i> „ „ „ „	11386	frt	—	kr.
Összes adakozás és építkezés	127033	frt	40	kr.

Egyébiránt e tekintetben a részletek a következők:

I. Az abauji egyházmegyében.

A) Adakozások:

Szentandráson Hegedűs Pálné, Ignác Borhála, ináncsi lakos, az úrasztalára egy sötét, meggy-színű, 2 frt 50 kr értékű selyem-kendőt ajándékozott. *Csobádnak* az állam-vasút igazgatósága 5 öl követ adományozott. *Aszalón* id. Bodnár Ferenc 3 frtot; Pető Károly pedig 1 frtot adott az újonnan építendő iskolára. *Ongán* Léka Szilárd, görög kath. vallású úr, 100 frtot; Kőczán Ferenc úr 30 frtot; Darvas Béla úr 25 frtot; Jaksi Mihály 1 frt 21 krt; Jenki Jánosné Isten dicsőségére 3 frtot; Nagy Miklós templom-székre 5 frtot; Udvari József 1 frt 16 krt adományoztak. *Rásonyban* Kőszegi Gábor és neje az úrasztalára egy kék selyemből készített s rojttal szegélyezett terítőt adott; ugyancsak ők egy másik terítőt is adtak, a mely állandóan az úrasztalán marad. *Beretnek* a múlt évi iskolaszentelési bál 75 frtot jövedelmezett, melyhez nagyságos Komáromy László, egyházmegyei gondnok úr 8 frttal járult; ifj. Szalai Antal úr pedig 5 frtot adott az iskola kifestésére. A *baktai* népbank, mely feloszlott, az iskolára 200 frtos alapítványt tett. A *selyebi* templom tornyát nagyságos Péchy István úr és kedves leánya, Papszász Györgyné ő méltósága 1386 frt 85 kr erejéig bádoggal fedették be; örök hála a nemes jöltevőknek! Nagymélt. Péchy Tamás úr templomépítésre 145 frtot gyűjtött és adott át; Ő felsége, Magyarország koronás királya 100 frttal segélyezte *Selyebet*. *Kupának* Hajnóczi Mártonné asszony templomépítésre 5 frtot adott. A *kázmárki* egyház részére Péchy Vilma úrhölgy, nagymélt. Péchy Tamás úr leánya, egy rózsaszínű atlasz, ugyanoly színnel bélelt, sárga selyemmel kivarrott, selyem-csipkével ellátott diszes úrasztali terítőt adott, melyen a himzési munkát sajátkezüleg teljesítette; nagyságos Kubinyi Miklós úr a lelkészi hivatal részére egy bélyegzőt készíttetett, az iskolába pedig 3 frtig taneszközöket vett; a lelkész 4 lóra való istálló falát és berendezését építtette föl saját költségén, 60 frt értékig. *Hernád-Székárosnak* gr. Károlyi László ő méltósága 10 db gerendát és 4 hordó meszet; Bárczay Ödön úr 10 db gerendát adott építkezésre. *Hernád-Zsadányban*, Isten dicsősége címén, 5 frt 50 kr adományoztatott. *Csányban* Isten dicsőségére 11 frt 50 kr gyűlt. *Bárdán* Isten dicsőségére 8 frt 50 kr gyűlt. *Garbóc-Bogdányban* Isten dicsőségére 23 frt 43 krt; *Alsó-Hutkán* pedig 18 frt 67 krt adakoztak; Kovács

Mihály, garbóc-bogdányi egyháztag egy porcellánal bevont kőkorsót adott úrasztali használatra az egyháznak. *Nagy-Szaláncon* Isten dicsőségére 22 frtot adakoztak a hívek. *Györkén* Isten dicsőségére tett adakozásból befolyt 40 frt 13 kr; *Felső-Csáiban* pedig 17 frt 75 kr. *Pető-Szinyén* 15 frt 09 kr; *Kemencén* 8 frt 70 kr; *Bödőben* 55 frt gyűlt be; az úrasztalára 42 frtért egy ezüst-kehely vásároltatott, a régi kehely pedig 7 frt költséggel kijavíttatott. *Beszterben* Isten dicsőségére 59 frt 60 kr gyűlt be. *Vajkóc* 63 frt 20 krt adakozott Isten dicsőségére; az egyház hívei 128 frt 20 krt gyűjtöttek össze harangra; az egyház 250 frt adósságot törlesztett. *Nyírinek* gr. Károlyi László ő méltósága 10 db gerendát, 20 db szarufát s 4 öl követ ajándékozott; ugyancsak a nemes gróf a *komlói* leányegyháznak építkezéséhez 50 frtot kegyeskedett adni. *Pusztafaluban* Harda Juliánna, Tóth Mihályné, az úrasztalára egy kendőt; Harda András Isten dicsőségére 10 frtot; Hornáczki István és Imre testvérek 2 frtot adtak; Hutkai Imre pedig Amerikából hozott egy értékesebb kendőt. *Vilyban* az úrasztalára Mizsák János egy zöldszínű kendőt ajándékozott; Mizsák Zsuzsánna, Asszony Istvánné pedig egy értékes úrasztali terítőt; Latkóczy Kálmán, urasági tisztartó a népiskolai növendékeknek ösztöndíjül 1 frt 35 krt adott. *Vágáson* a mult évben Urbán Miklós és családja a templomi szószékre egy csinos, fekete terítőt adományozott. *Szesztán* Hadházi Mihályné, szül. Fodor Klára asszony, nagyobb harang öntésére 200 frtot adományozott; ugyanő újévi ajándéku 1 frtot; ifj. Temei Pál Amerikából 2 frtot; Gazsi János, presbyter, az iskola részére 14 frt 22 krt adott; esketésekkori adakozás 3 frt volt. *Komáromban* ifj. alsó Mitró András 1 frtot; id. Greso András 1 frtot; id. felső Szaniszló Pálné 3 frtot és az úrasztalára egy 7 frt értékű kendőt; Jakab Mártonné 1 frtot; Abosi Pálné 1 frtot; Lengyel János 2 frtot adakoztak. Esküvés kori adakozás 1 frt 70 kr; ifj. Bűdös Pálné az úrasztalára egy selyem-kendőt adott és egy új fenyőfa egyházi ládát készíttetett. *Buzitán* Szűcs András 1 frtot; Nagy József 1 frt 80 krt adakoztak az egyháznak. *Szurdokon* Muszi Istvánné az egyház adósságának törlesztésére 75 frtot adott; a hívek kavicsbordással keresve, 5 frt. 93 krt adtak; a templomfestésre tett ajánlatból bejött 13 frt. A *récsei* leányegyháznak a szurdoki anyaegyház egy úrvacsorához szükséges poharat ajándékozott. *Tornyos-Németiben* Kovács Andrásné, szül. Mikula Borbála, ág. hitv., a szószékre egy fekete posztó, rojttal ellátott kendőt adott, 15 frt értékben. *Nagyidán* Orosz Andrásné 1 frtot; Széplaki Mihály 1 frtot; id. Restei Andrásné 2 frtos, ifj. Buczkó András 3 frtot, Kusnyér Erzsébet hajadon 1 frtot; Kis Csáji István 2 frtot; Tóth András 1 frt 50 krt; id. Csáji Jánosné 2 frtot; Varga György 1 frtot; Bene Andrásné 2 frtot; Varga Mihály 2 frtot; Buczkó András 2 frtot; ifj. Tóth Jánosné 1 frtot; öz. Kiss Jánosné két leányával 3 frtot; öz. Szaniszló Pálné 1 frtot; Rontó Pálné 1 frtot; Csáji István 1 frtot; összesen 27 frt 50 krt adományoztak. *Gagy-Bátorban* Fáy István úr a tanító fizetésének javítására 6 frtot adott. *Pamlényban* Pamlényi György, főgondnok úr, a lelkészlak falának kiépítésére és egy sütökemencére 1500 téglát ajándékozott. A *szemerei* egyház javára örgróf Pallavicini Alfréd úr 15 frtot ajándékozott; Piskóti József, ottani lakos pedig 2 frtot adott. A *novaji* iskola építésére király ő felsége 100 frtot; Tar András 10 frtot; a gyülekezet egyes tagjai kisebb-nagyobb összegekben 31 frtot ajándékoztak; Gecse Judit, cécei lakos, az úrasztalára egy fekete-földű, ezüst-himzéssel és rojttal ellátott terítőt ajándékozott, értéke 50 frt, s az iskolára adott 2 frtot. *Cécén* a templom javítására a hívek adománya következő: Kozma István, gondnok 50 frt; Tóth György 10 kr; Kozma Jánosné 5 frt 40 kr; Tóth János 10 frt; Baski István 25 frt; f. Tóth János 5 frt; öz. Tóth Jánosné 2 frt; Dajka András 50 kr; Majoros Jánosné 1 frt; Cziáki István 10 frt; Majoros Istvánné 1 frt; Jakab János 2 frt; Lengyel András 5 frt; Lengyel Mihály 1 frt; Tóth Andrásné 5 frt; Varga Pál 50 kr; ifj. Lengyel János 50 kr; Anderkó János 10 frt; Tóth Mihály 5 frt; öz. Nánási Istvánné 10 frt; Jakab Pálné 15 frt; Lengyel János 3 frt; id. Nánási János 2 frt; Gecsei Judit 20 frt; Kiss András 2 frt; Hegedűs Borbála 50 kr; Szilágyi Andrásné 1 frt; Anderkó István 10 frt; Tar Jánosné 3 frt; Kozma Pálné 2 frt 20 kr; Vécsey János 20 frt; összesen 239 frt. *Gönc-Ruszkán* Serke Györgyné, szül. Fűzy Erzsébet az úrasztalára egy kékszélű fehér abroszt adott 5 frt értékben. *Göncön* öz. Kelemen Jánosné 300 □ öl földet adott az egyháznak; Laki Lajos harang-alapra 5 frtot; a polgári ifjúság pedig 10 frtot adott. *Fonyban* Ványi

Jánosné egy 8 frt értékű fehér abroszt adott az úrasztalára. A *korláti* egyháznak Kemény György 15 frtot küldött Amerikából. *Vizsolyban* Vereb János, boldogult neje emlékére, az úrasztalára egy fekete-földű, rózsás szegélyű, 12 frt értékű kendőt adott. *B.-Ujfaluban* Tóth Istvánné, szül. Soltész Borbála, fekete lusterrel húzatta be az úrasztalát, 3 frt értékben. *Szántón* Tóth Pál egyháztág 67 frtot; Sebők Dániel 5 frtot adtak az egyháznak; Csajka János pedig 3 frt értékű javítást tett ingyen a templom.

B) Építkezések:

Szentandrás a lelkészlak és iskolaház körül 163 frtig költekezett. *Aszalón* a lelkészlak istállója új tetővel láttatott el, a fiiskola északi oldala zsindelelyel befedtetett s más apró javítások is eszközöltek. Fiiskola helyiségnek az egyház árverés útján vásárolt egy beltelkelt 735 frt 50 krért, s ez már az egyház nevére is átíratott. Vásárolt az iskolához 15 öl követ, haza is hordatta; ugyanahoz vettetett 35 ezer válykot s azt rendben tartja. *Ongán* a tanítói lakon új pince építetett s a lelkészlak új tetővel láttatott el. *Szikszó* a mult évben 1118 frt 47 krt adott ki épületi javításokra. *Rásony* a templomot, tornyot és paplakot 300 frt erejéig javíttatta. *Berencs* 17 frt 50 krért új templom-ajtót csináltatott. *Beret* a mult évben 707 frt költséggel egy egészen új, csinos és célszerű tantermet építtetett. *Bakta* a mult évben a szélvihar által okozott károk helyreépítésére 71 frtot költött, melyhez a hívek 34 frt 20 kr önkéntes adománnyal járultak. A *selyebi* egyház 5759 frt 72 krba került egészen új templomot építtetett, s a mult évi szeptember hó 12-én fel is szenteltette. *II.-Szkáros* a leégett paplakot és melléképületeket 607 frt 09 kr költséggel már nagyrészből helyrehozta, a hívek nagy fáradozásai mellett. *Bárcán* a templomtető déli oldala és a fa-torony 133 frt költséggel újonnan zsindelelyeztetett. *F.-Csájban* a tanítói lakon pince és istálló körül tétetett javítás 50 frt költséggel. *Beszterben* a templom 26 frt 30 krig javíttatott; a csűr fedele felerészben megújíttatott. *Kassa* a mult évben az egyházi épületek javítására 250 frtot fordított; templomába 2264 frt 96 krért egy díszes orgonát állíttatott. *Komlós* a templomát 215 frt 8 kr költséggel teljesen rendbehozatta. *Nyíri* a leégett iskolát 808 frt költséggel újra építtette; a paplakon 79 frt 82 krért istállót készíttetett. *Kajtatán* a parochia udvarán a hívek saját költségén és saját munkájokkal egy szénarakodót készíttetek. *Vilyban* a parochia istállója 50 frt költséggel újíttatott. *Vágás* a mult évben templomát, a hívekre kivetett 757 forint 73 kr költséggel, egészen megújíttatta. *Nagy-Bozsván* 4 öl hosszú, 3 öl széles istálló s apró-marhaólak készíttetek; a paplak tetőzete csaknem minden részében újjal cseréltetett fel. *Abaujár* templomát 1006 frt 56 krral kijavíttatta; a gyülekezet lelkésze, tisztelendő Kiss Lajos úr, új agent. perselyt és új egyház-ládáját készíttetett a maga költségén. *Zsujta* a paplakot, mely jelenleg iskolául használtatik, 171 frt 90 kr költséggel és a hívek munkájával egészen új tető alá vétette. *Szesztán* a lelkészi udvaron fatartó, apró-marhaól építtetett, a tanítói lakon a ház újonnan fedetett egyrészben; a méhes és istálló-falak kijavíttattak, mintegy 80 frt értékig. *Csécs* a lelkészlaknál 56 öl hosszú deszkakerítést húzatott, az istálló új gerendával és padlással láttatott el; a lelkész és tanító lakás kéménye kiújíttatott, a lelkészlakon új kapuk, szekérszin, sertés- és apró-marhaólak, deszkaoldallal és zsindelelytetővel, készültek; a lelkészlak kívülről kiva-koltatott; a lelkészlakba ablakok s öntött vaskályhák vétettek; ezen építkezések 650 frtba kerültek. A *pányi* leányegyház a tanítói szobába 10 frt 11 krért vaskályhát vett. *Péderben* építkezés, újítás 32 frt 72 kr erejéig történt. A *szurdoki* paplakon egy sertésól készíttetett. *Szinán* a lelkész- és tanítói laknál 55 frtért javítgatás történt; a templom-kerítés fedélzete 30 frtért betetőztetett. *Szemerén* a paplak tetejének egy része újból zsindelelyeztetett; az iskolánál 12 frtig tétetett javítás. *Fuló-Kércs* leégett iskoláját 260 frt költséggel fölépíttette; a paplakon 20 frtig javíttatott. *Noraj* 820 frt készpénz-kiadással egészen új tantermet építtetett. *Devecser* temploma előfalát 240 frt 57 kr költséggel egészen újból építtette. *Felső-Fügöd* a tanítói lak tetőzetét 6 öl hosszán újonnan zsindelelyeztetette; a pince elejét új falazattal és tetővel látta el, s ezekre 115 frt 11 krt költött. *Cécén* mind a két templom kiújíttatott; a lelkészlaknál 10 öl hosszú kerítés húzatott, melyek 520 frtba kerültek. *Gönc-Ruszkán* az iskola új padlással és mozgó székekkel láttatott el, 82 frt erejéig. *Göncön* a leányiskolában új padlásolás és

gerendázás eszközöltetett 76 frt költséggel. *Hején* a lelkészlakon 20 frt árú újítás tétel. Az *árkai* templom kerítése 169 frt 36 kr költséggel kiújított. A *vizsolyi* egyház 1400 frtért $\frac{1}{4}$ telket vásárolt; a tornyot újonnan zsindelezte 140 frtért, s az iskolán 40 frtig újított. *Kérben* a parochia-épület 20 frttal kijavított. *Alpáron* az iskola 150 frttal célszerűen átalakított. *Szántó* az iskolába 20 db mozgatható széket csináltatott 100 frtért; a templomot javította 80 frttal; a lelkész pedig a maga költségén a parochia két szobáját kifestette 40 frtért. *Felső-Dobsza* tűz által elpusztított lelkészlakát s melléképületeit 1000 frt költséggel újra építette; ezen összeghez 300 frttal s minden szekeres és gyalog-munkával járult az egyház, a többi a biztosításból telt ki; a lelkészlak, mely eddig fazsindelylyel volt fedve, cserép-zsindelylyel láttatott el. *Baktán* az istálló 100 frttal megújított. *Nagy-Kinizsen* az iskola bepadoztatott s egy kályha vétetett 11 frt 30 krért.

II. Az alsózempléni egyházmegyében.

A) Adakozások:

Cigándon a munkabavett templom s torony újjáalakítására báró Sennyey Lajos 5 frtot s az egyháztagek eddigelé 1900 frttal járultak. *Karádon* megtelepedési díjakból s házankint gyűjtött terményből az egyház pénztárát 43 frt 50 krral nevelték. Egyesek adományozása: Boros László 2 frt, Nagyházi Pál és anyja 2 frt, Id. Hajnal Józsefné 1 frt, egyvalaki 2 frt. *Lukán* királyunk ő Felsege kegyadománya 200 frt, esperesi gyűjtés 20 frt, egyházkerületi adakozás 40 frt 60 kr, a tornai egyházmegyéből külön 4 frt 90 kr, Tóth János adománya 4 frt, Bencsik István szolgabíró gyűjtése 17 frt, a leányok gyűjtöttek 3 frt 17 krt, az egyháztagek adományozása 31 frt 17 kr. *Karoson* perselypénz 15 frt 33 kr. *Karcsán* Vaszily János neje Váradai Erzsébet egy 10 frt értékű úrasztali terítőt adományozott, Vajda Pál algondnok 2 frtot, Nagy Péterné 3 frtot, Nagy János, Nagy Ferenc, Dakos János, ifjabb Nagy Ferenc, Vajda István, Vajda Sámuel, Kulcsár József, Nagy János római kath., gy. Nagy János, Kondor János, alsó Váradai József, id. Balázs József, Kovács Károly, f. ifjú Vajda József, özv. Lénárt Andrásné, Nagy Ferenc, Nagy Péter János, özvegy Nagyváradai Istvánné, gy. Nagy István róm. kath. Kelemen János, Dakos József, Simon Károly, Horváth András, Kocsis György egy forintjával 24 frtot; Harcsa András, Váradai János, Gergely Ferenc, Horváth Péter, Szabó Ferenc 50 krajcárjával 2 frt 50 krt adományoztak. *Pácinban* F. Szabó András 20 frt, Pusztai János 3 frt, Botka Lajos és neje 2 frt, Horváth János, Czinke Andrásné, özv. Kovács Jánosné, néhai Szabó István utódai, Szabó Andrásné egy frtjával 5 frtot adtak; mint tűzkárvallott egyház, segélyt nyert 57 frtot. *Rozványon* Lábos Gyula 2 frt 50 krt; egyvalaki 3 frtot adott az iskola javára; Teneso Mihály 1 frtot, Tóth József 1 frtot, Daróczy Ferenc 1 frtot adományozott. *Lácán* templom-torony építéshez Argalács Márk, leleszi praefectus 30 frtot Ricse 15 frtot; Semlyén községe 10 frt értékű faanyagot ajándékoztak; az egyházhívek összesen 118 frt 6 krt adtak, melyhez a lelkész és neje 26 frt 76 krral járult; ezenkívül Téglás Balázs gondnok 50 frtot; Móricz Tamás, András János 5 frtot, Móricz Tamás István 6 frtot adtak. *Ricsén* toronyóra alapra Kozma Ince úr 45 frtot; Isten dicsőségére Fazekas István, Körmöndi József, Körmöndi István 1—1 frtot; Deák Istvánné 50 krt; özv. Deák Istvánné 40 krt; Máté János 50 krt; Körmöndi András 50 krt adtak. *Perbenyikben* egyesek adakozása 12 frt 50 kr. *Kis-Géresen* Isten dicsőségére adakoztak összesen 19 frtot. *Leányváron* közmunkával kerestek 56 frtot; egyesek adakoztak 16 forintot. *Agárdon* harangra 613 frt 50 krt gyűjtöttek. Kiemelendő az adományozók közt gróf Majláth József 20 frttal; Szikszai György tisztartó 50 frttal; Lábos Sándor 20 frt; Barati Sámuel 40 frt; Fűzi Ferenc 20 frt adományaikkal. *Ág-Csernőn* négy egyháztage Isten dicsőségére adott 5 frtot. *Bacsán* egyesek adományoztak 30 frtot. *Szentesen* Meczner Béla, egyházmegyei főgondnok 5 frtot; Bencsik István, szolgabíró 5 frtot adományoztak. *Vékén* egyes egyháztagek adakozása 20 frt. *Nagy-Kövesden* 3 egyháztage 3 frtot adományozott. *Vajdúcskán* közmunkával kerestek az egyház javára 97 forintot; a templom újjáalakításának hála-ünnepélye alkalmával Meczner Béla, egyházmegyei főgondnok 10 frtot; Olesvári Miklós körjegyző 5 frtot adott; Szabó Erzsébet egyháztage 15 frt értékű szép úrasztali terítőt adományozott. *Csobajon* Nagy Lajos,

tarcali lakos 100 frtot adományozott, csakis évenkénti kamatát ajánlva fel az egyház szükségletei fedezésére; Nagy József, tiszalöki lakos 5 frtot adott; királyunk ő felsége kegyadománya 100 forint. *Ladányon* a nők közül többen 20 frt értékben, egy csinos meggyszín atlaszból arany-rojttal szegélyezett szószék-terítőt adományoztak. *Tarcalon* Gecei Péter lelkész, az ott tartott őszi egyházkerületi gyűlés emlékeül, 400 frt alapítványt tett az egyház javára. *Tállyán* Baresai Zsuzsánna végrendeletileg hagyott az egyháznak 50 frtot. *Golopon* az iskolaépítéshez id. br. Vay Miklós ő nagyméltósága 200 frtot; br. Vay Sándor ablakokra 50 forintot adományozott. *Ondon* a templom zsindelezésére a hívek 247 forintot; gróf Zichy Henrik ugyane célra 20 frtot adtak. *Tisza-Lúcon* a confirmált iskolai növendékek, szegényebb tanulók tankönyvekkel ellátása céljából, 6 forint 45 krt gyűjtöttek; özv. Pozbai Györgyné és Hegedűs János 2—2 frtot adományoztak. *Harkányban* Szabó Dániel községi jegyző orgona-alapra mult évben is 50 frtot adományozott, s évenkénti adományozása immár 850 frtra növekedett. Ugyancsak itt a községi képviselő-testület a 200 frtot meghaladó egyenértéki egyházi adó törlesztésére 4 évi kötelezettséggel 50 frtonként 200 frtot szavazott meg a községi pénztárból. *Megyaszon* id. Nagy József orgonára 20 frtot adott. *Csanados* közadakozásból egy csinos szószéket és úrasztali terítőt készítettett 50 frt értékben; Gubás István 8 frtot adományozott; egyenértéki adó fedezéseül a hívek közt 66 frt 91 kr gyűjtetett. *Kis-Dobszán* az egyház gondnoka a bevételen felül költött 106 frt 69 kr kiadást sajátjából fedezte. *Szada* szegényebb egyházak s szükölködők közt 16 frtot osztott ki, a helybeli szegényeket gyámolítja s a szegényebb sorsú tanulókat tankönyvekkel látja el. *Gesztelyen* Burger Jerémiás, miskolci gőzmalmi részvényből álló, szegény iskolások ruházatára tett alapítványa pénzértékben 250 frt; Magyar János adományozása 30 db ezüst-húszas. *Hernád-Németiben* a hívek közül egyesek az úr asztalát három ízben kenyérral s borral látták el. *Berzéken* Molnár Ida kisasszony 50 frt alapítványt tett, a szegényebb özvegy nők lelkészt illető fizetésüknek évenkénti kamataiból fedezésére. Ugyancsak nevezett úrhölgy iskolai eszközökre 3 forintot; Gergelyi Gáborné pedig a magtári tőke gyarapítására 1 köből gabonát adományozott. *Sajó-Hídvégen* az egyház segélyezésére mult évben befolyt adományok: Ő felsége apostoli királyunk kegyadománya 400 frt; egyházkerületünk egyházaiból begyűlt összesen 212 frt 59 kr; sz. Tóth Jánosné adott 106 frtot; özv. Kiss Józsefné 5 frtot; h. Forgács András 2 frtot; Fekete Gábor 3 frt 90 krt; Simon Péter 2 frtot; Szemere István, berzéki lakos 5 frtot; a miskolci takarékgylet adománya orgonára 25 frt; Futó János kis-ujlaki lakos gyűjtése 23 frt 30 kr; Kazai Sándor, átányi h. lelkész gyűjtött 14 frtot; Zitás Bertalan kaki lelkész 10 frtot; Solyom Lajos, ónodi lelkész 3 frt 85 krt; Protestáns Egyházi és Iskolai lap szerkesztősége 6 frtot; Szabó Károly, böcsi jegyző adománya 1 frt; Tóth Lajos helybeli lelkésznek az orgonára túlfizetés 47 frt 67 kr. Az összes 1886-ik évben befolyt adakozás 968 frt 1 kr (a két év alatti pedig összesen 1744 frt 81 kr). *Vison* királyunk ő felsége kegyadománya 200 frt; a közalaphól nyert segély 300 frt; egyházkerületi segély 46 frt 85 kr; özv. Karako Istvánné adott 100 frtot; harangra 58 névaláírással ajánlottak 154 forintot. *Kenézlőn* Szabó Karolin 1 frtot adományozott. *Bodrog-Keresztúr* perselypénze volt 7 fit 42 kr. *Bodrog-Olaszin* királyunk ő felsége kegyadománya 100 frt; perselypénz 11 frt. *Hogykán* Meczner Gyuláné, szül. Farkas Mária róm. kath. úrnő a templom szószékekre egy aranyrojtos meggyszín bársony nagyértékű terítőt; Balogh Józsefné, szül. Nagy Zsuzsánna asszony az úr asztalára egy bojtos színes ripsz-terítőt; id. özv. Vitányi Gáborné, szül. Balogh Juliána egy nagy rojtos fekete kendőt ajándékoztak. *Sima* a Baldácsy-alaphól 30 frttal segélyeztetett. *Erdő-Bényén*, a templom száz éves fennállási évfordulójának megünneplése alkalmával, a jubiláris költségek fedezéséhez járultak: Czinke István, lelkész 5 frt; Rátkai István, gondnok 10 frt; Oláh Pál 5 frt; Margitai Sámuel egy hordó borral; Szilágyi József 10 frt; Rác István 5 frt; Kánya Pál 5 frt; Márton János 3 frt; Sípos Sámuel 5 frt; Szabó István, lizskai lakos 1 frt; Bakos Bálint 2 frt; Karácsoni Mihályné 30 kr; Sípos Mihályné 1 frt 50 kr; Szepesi Pál 1 frt; Kiss József 1 frt; ifj. Szepesi István 1 frt; Horváth István 1 frt; Szombati Jánosné 1 frt; Sípos Gyula 1 frt; ifj. Sípos Dániel 1 frt; id. Marton István 2 frt; Marton Dániel 2 frt; Tatár József, tanító 2 frt 50 kr. Kenyizlei Péter 3 frt; Bíró Pál 2 frt; Karácsoni János 1 frt; Tarpai István 50 kr; Vámosi István 1 frt;

Kenyizlei István 1 frt; Vizsolyi János 2 frt; ifj. Sípos István 1 frt; Kállai István 50 kr; id. Sípos János 2 frt; Rátkai Sámuel 50 kr; Oláh József 1 frt 50 kr; Veres Péterné 2 frt; Fodor Dániel 1 frt; Sípos Károly 1 frt; id. Goliczai István 2 frt; ifj. Goliczai István 1 frt; Lavotha Kálmán ág. hitv. 2 frt; Molnár Dániel 10 frt; Bodnár Sámuel 2 frt; Rakovszki Dánielné 1 frt; Réti József 1 frt 50 kr; Oláh Pál 80 kr; Rátkai Mihály 1 frt; Molnár István 1 frt; Béki Bertalan 1 frt; Lavotha István ág. hitv. 2 frt; k. Karácsoni József 1 frt; Stlankul Károly g. kath. 3 frt; özv. Bakos Józsefné 1 frt; n. Szepesi István 1 frt; Hubai Miklós 1 frt 50 kr; Marton Sámuel 50 kr; ifj. Dropko József 50 kr; Rakovszki Dániel 50 kr; Rakovszki János 50 kr; Szilágyi János 1 frt; Horváth Dániel 1 frt; id. Dropko József 1 frt; Lencsés István 50 kr; Kenyizlei Pál 1 frt; Rác József 1 frt; Juhász János 2 frt; Szepesi Mihály 1 frt; Szepesi Dániel 1 frt; Goliczai Pálné 1 frt; Selyben József 1 frt; Vámosi Dániel 50 kr; Tarpai Andrásné 50 kr; Luzsinszki János 50 kr; Boricskai János 50 kr; Tarpai Ferenc 1 frt; Kánya János 1 frt; Vásárhelyi József 1 frt; Csebi Dániel 1 frt; Vida Ferenc 1 frt; Fodor Dániel 1 frt; Réti Mihály 1 frt; Tarpai János 1 frt; D. Márton Sámuel 1 frt; Ficzák Györgyné 50 kr; Bíró Mihály 30 kr; Vinnai Károly 1 frt; Sípos Józsefné 1 frt; Somogyi Pál 1 frt; Balázs Józsefné 1 frt; H. Szepesi István 1 frt; Dorsánszki István 1 frt; Cs. Márton József 1 frt; Rátkai Károlyné 30 kr; ezen egyes adakozások összege 151 frt 90 kr; jubileumkor perselypénz 15 frt 90 kr; az egész évben gyűlt perselypénz 52 frt 40 kr. Ki kell azonban még itt emelnünk, egy nemes áldozatairól eléggé ismert s mint ezen egyháznak szülötte, annak anyagi s szellemi emelkedésére több izbeni jótékony adományozásaival már eddigelé is példányszerűleg befolyt, magát azonban megnevezni nem akaró maece-násunk újabban tanúsított áldozatkészségét, miszerint a népkönyvtár javára 100, a tanító díjazása alapjául pedig 400, összesen 500 frtot adományozott mult évben is az egyháznak.

B) Építkezések:

Cigánd temploma tornyát újjá alakította 1900 frt kiadással. *Láca* templom s torony felépítési költsége 3390 frt 99 krba került. *Karádon* a tanítói lak udvarán egy új magtár és istálló, építetett 79 frt 90 krig. *Pácín* tűzvész okozta romjaiból iskoláját s egyházi épületeit 1920 frt kiadással rendbehozta. *Sóstófalva* építkezésekre, beruházásokra 145 frt 75 krt fordított. *Gesztely* a tanítói laknál egy új istálló, a lelkészlakon új sertésól, kerítések, faragott kövel ellátott épület-oszlopokért kiadott 450 frtot. *Sajó-Hídvég* a tűzvész által teljesen elpusztított egyházi épületek rendbehozására s felszerelésére már 1885. évben a vállalkozónak fizetett tizezerkétszáznegyven frton kívül kiadott a mult 1886. évben az orgonáért 1222 frt 52 krt; 250 kgrmmos vaskoronájú harangért 480 forint 84 krt; a kis harang vaskoronával felszereléseért 46 frt 48 krt; a még hiányzó melléképületek felépítéseért deszka- s rácsozatkerítésekért s más ily vegyesekért 1529 frt 70 krt, vagyis összesen 3279 frt 63 krt (az 1885. évi kiadásokkal összes építkezése került tizenháromezeröttszázhuszonnyolc frt hatvanhárom krba). *Vámosújfalva* paplakát bezsindelyeztetette 139 frt 17 kr kiadással. *Hogyka* temploma rozszant tetőzete 59 frt 92 krral kijavított; 160 frt adósságot törlesztett. *Víson* a lelkész és tanítói lak felépítése 500 frtba került. *Erdőbénye* díszes temploma száz éves fennállási évfordulójának, mult év június 20-ikán megünneplése alkalmából az egyház épületei kijavítottak; jelesül: a lelkészlak részben, az iskola egészen újból zsindelyeztetett, a kisdudóvoda részére egy nyári nyílt helyiség építetett, melyhez a faanyagot Szirmay Ödön úr adományozta; a zsindelyt az egyház pénztára, a munkadíjt pedig az egyház tagjai által rendezett multság tiszta jövedelme fedezte. A parochia udvarát a lelkész önköltségén 25 frt értékben rácsozattal kerített be; pincéje tetőzetét vas-lemezzel fedette be 20 forint költséggel; a lelkészlakban felállított díszes krakkói kályha 60 frt árához 20 frttal járult; a lelkészlakra új téli ablakokat csináltatott, az egyház által megtérítendő 29 frt kiadással. A templom-tető egy része újból fedetett, a templomi szószék új bársony-terítővel láttatott el; a nagyméretű ajtók szélfogókkal s belül üveg-táblákkal láttatottak el, s ezek magok 136 forintba kerültek; ezenkívül az építkezési összes költség 286 frtra tehető. *Agárd* új harangot öntetett 429 frt 70 krért. *Bacska* templomát vas-lemezzel fedette be 500 frt kiadással. *Vajdác*

a templom és torony teljes díszkarba hozására 1400 frtot költött. *Szerencs* árnyékszék-építésre 40 frtot, takarékkönyhára 30 frtot adott ki. *Onđ* templomát tornyával együtt kijavíttatta 420 frt 40 kr költséggel; temploma tetőzetét be is zsidelyeztette 247 frt 65 kr kiadással, a hívek önkéntes adományozásából.

A számadatokban jelzett adakozás összege 7809 frt 81 kr.

Az építkezések s tehertörlesztések összege pedig 15241 frt 96 kr.

III. Az alsóborsodi egyházmegyében.

A) Adakozások:

Bábán özv. Kovács Jánosné hagyott az egyháznak 150 frt értékű fekvőséget. *Aroktön* Szabó József, lelkész, parochia-építési alapul 80 köből restanciális gabonát. *Csátón* Márk István iskolai esengetyűre adott 70 frtot; Márk József úr az egyház javára 41 frtot; Mándi Ferenc úrasztali terítőre 30 frtot. *Emődön* Borza Mihályné adott az egyháznak 25 frtot. *Miskolcon* Rácz Ádám úr hagyományozott egyházbér cím alatt 200 frtot; a gimnáziumi tápintézet részére 1000 frtot, ösztöndíjúl 400 frtot, sírgondozásra 100 frtot, Kazinczy-körnek 300 frtot, tanítói nyugdíjintézetnek 200 forintot; néhai Forgó Lászlóné hagyott az egyháznak 500 frtot, a menháznak 50 frtot; néhai Szűcs Miklós úr a tanári nyugdíjintézetre 200 frtot, ösztöndíjra 200 frtot, egyházkerületi főleánynevelőnek 200 frtot; a miskolci takarékegyelet adott az egyháznak 50 frtot; a méltóságos Szathmáry Király Pálné felügyelete alatt álló női fillér-egylet a leányiskolákra 3000 frtot. *Darócon* Dr Szalay Antal, főgondnok úr, az iskola javára tombolázott 580 forintot. *Kis-Győrben* Barsi Józsefné adott 5 frtot; Kovács György, egri római kath. egyén a noszvaji egyháznak 50 frtot. Ugyancsak *Noszvajon* Steinhauser úr római kath. 30 frtot; Tasi János 15 frtot adott. Wind István, római kath. építész-mérnök úr, a *zsérci* egyháznak 100 frtot; Hák Józsefné, Tóth Pál, Vasas Lajos, Vasas Istvánné, Póczik Istvánné 1—1 frtot; Vasas Benedekné 2 frtot; Pap Zsuzsánna az úrasztalára egy kendőt; *Cseréppen* Kerékgyártó János és Tóth Mihály 1—1 frtot adott.

B) Építkezések:

Igyicé templomát javíttatta 700 frtért. A *nemes-bikki* egyház templomát újíttatta 5498 frtért. *Röcsön* nincs megemlítve, mi építtetett 400 frtért. *Oszlár* magtárt építtetett 400 frtért. *Ónodon* nincs megnevezve, mit építtetett 376 frtért. *Mező-Keresztes* templomát, tornyát újíttatta 8000 frtért. *Noszvaj* parochiát építtetett 3800 frtért. *Csaba* iskolai padokat 100 frtért; *Emőd* magtárt építtetett 300 frtért. *Tisza-Keszi* fiiskolát építtetett 2500 frtért. *Diósgyőr* harangokat öntetett 1200 frt erejéig.

IV. A felsőborsodi egyházmegyében.

A) Adakozások:

Martonyiban Lovász Pálné szül. Kerekes Zsuzsánna az egyháznak 50 frtot adott. *Rakacca-Szendén* Kertész Dánielné az úrasztalára egy selyem-kendőt; Kertész István úr egy cintányért ajándékoztak; a lelkész pedig 2 frtot. *Lakon* a község pénztára 120 forint tanítói nyugdíjhátrálékot fizetett. *Damakon* Hollóházi Istváni Ferenc úr az úrasztalára egy díszes kőkannát ajándékozott; a községi előjáróság a vadászati haszonbért az egyháznak adta. *Haugácson* az iskola felszerelésére ő cs. kir. felsége 100 frtot; a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr térképeket és fali-táblákat adományozott; az úrasztalára pedig id. Kopesó József 2 darab kőkannát. *Nyomáron* özv. Magyar Pálné 1 frtot; *Zilizen* özv. Vadászi Istvánné és leánya, Zsuzsánna, 2 frtot; *Boldván* tekintetes Balogh Ferenc úr, elhunyt neje emlékére 50 frtot; *Sajó-Vámoson* Molnár Emil, szolgabíró úr, 7 frt birságpénzt; a községi előjáróság 3 frt 75 krt ajándékoztak. *Szilváson* egyesek Isten dicsőségére 9 forintot adakoztak; szegény, elárvult gyermekekről gróf Erdődy Rudolfné ő méltósága gondoskodik; a mult évben is valláskülönbség nélkül 12 gyermeket látott el teljes ruházattal; az egyház pedig tankönyveket adott nekik. *Visnyón* gróf Erdődy Rudolf ő méltósága a tornyon és templomon levő villámhárítóra 170 frtot; a torony felépítésére az egyház hívei, önkéntes ajánlat útján, 449 frt 75 krt ajándékoztak. *Mályinkán* Csernely Zsófia 1 frtot;

Kulcsár Istvánné szinte 1 forintot ajándékozott. *Dédesen* templom-zsindelyezésre az egyház tagjai, önkéntes ajánlat útján, 56 frt 58 krajcárt fizettek. *Tapolcsányban* is történtek kisebbszerű adakozások. *Nekésényben* a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi minisztérium a szükséges taneszközökkel megajándékozta az iskolát; az iskolaépítéshez pedig tekintetes Fáy Manó úr 10 darab gerendát, Sturmán György úr 6 darabot, Usemniczky úr 3 darabot, Négyesi Barnabás úr 2 darabot, Péter Vilma úrnő 3 darabot, Thuránszky Józsefné úrnő 2 darabot ajándékoztak; Tóth Jánosné 2 forintot, Antal Jánosné 50 krt; *Vadnán* Halász Mihály, ivánkai bíró 1 frtot; id. Varga János szinte 1 frtot. *Bánhorváton* Isten dicsőségére Kovács Mária 50 krt adott; a méltóságos convent pedig, az egyház adóssága törlesztésére, az egyházi közalaphól 100 frtot adományozott. *Barcán* Csikász Mihályné 2 úrasztali terítőt, mintegy 12 frt értékben. *Velezden* az egyház tagjai 5 frtot. *D.-Horváton* tek. Lenkey Pálné asszoy 1 frtot; *Edelényben* özvegy Fazekas Istvánné 1 frtot, özv. Pakusza Istvánné 1 frtot, Fazekas Sándor 50 krt; *Felső-Kelecsényben* egyesek 90 krt; *Szuhogyon* Ács István 40 frt 20 krt, egyesek összesen 15 frt 94 krt; *Rudabányán* egyesek 9 frt 38 krt adtak. *Szendrő-Ládon* Almási Lajos, lelkész és Nagy József, gondnok, saját költségükön egy-egy díszes ezüst-kelyhet csináltattak az úrasztalára, darabját 32 frt 50 kr értékben. *Ládbesenyőn* Bulyovszky Gusztáv 1 frtot, Balka Viktor 2 frtot, Kacsor Béla 2 frtot, Openheim Lajos 1 frt 75 krt; *Balajton* Tóth Dániel, községi bíró 5 frtot ajándékozott. *Szendrőben* a tehetetlen, elárvult gyermekek, gróf Königsegg Gusztávné ő méltósága által mintegy 14-en iskoláztatnak s ruházattal ellátatnak. *Alacskán* Kiss József 5 frtot, Vadnai Pál 5 frtot; *Barczikán* Almási Lajos, volt lelkészök, 10 frtot; *Berentén* a lelkész Isten dicsőségére 15 frtot; *Ecsegen* Szegő Sámuel 20 frtot adott. *Kazincon* a község bírója 5 frtot, többen 9 frtot adtak. *Kondón* a községi előljáróság 5 frtot; a convent a közalaphól 100 frtot; Tamkó Istvánné sz. Pócsik Zsuzsánna az úrasztalára egy díszes asztali terítéket ajándékozott; az egyház hívei 40 frtot adtak. *Lászlófalán* Suszták Antal, szentpéteri ügyvéd úr, az iskola részére 7 db olvasó-könyvet ajándékozott. *Radistyanban* Szabó Bénéjmin és ifj. Koós Ferenc 1—1 frtot; *Sajó-Szentpéteren* B. Elek József 20 frtot, Czakó Sámuel 3 frtot, ifj. Losonczy Károly úr 8 frt 66 krt adományozott. A készpénzben tett adományok összege 1503 frt 41 kr.

B) Építkezések:

Lakon a lelkészlak melléképületei újonnan zsindelyeztettek. *Hegymegen* a lelkészlakon egy új sertésöl építetett 50 forint erejéig. *Boldva* a kor igényeinek megfelelő új tantermet építetett; a papi istállót faszindelylyel fedette be. *Visnyó* a villám által megrongált tornyát felépíttette 898 frt 82 kr erejéig. *Nekésény* új iskolát építetett. *Edelény* a templom tornyát 180 frt erejéig bezsindelyeztette. *Szendrő-Lád* építkezési célra 100 frtnyi összeget fordított. *Ládbesenyő* az iskola épületét új faszindelytetővel látta el 300 frt erejével. *Kaza* különféle javításokra 100 frtot költött. *Alacska* templomát befedette 500 frt erejéig. *Berente* templomát 1000 frt értékig javíttatta, új tetővel és mennyezettel ellátta. *Ecsegen* a torony 406 frt 16 kr költséggel újból zsindelyeztetett. *Kazinc* új díszes iskolát építetett 5000 frt költséggel.

V. A felsőzempléni egyházmegyében.

A) Adakozások:

Bánócon néhai Kazinczy János három rendbeli végrendeleti adakozással örököltette meg nevét: 1000 forintos alapítványt tett a felsőzempléni egyházmegye gyűléstartási költségei fedezésére; 1000-et a bánóci ref. egyház javára, és 700 frtot az ottani lelkészi földbirtok adójának fedezésére. Legyen áldott emlékezete! *Lasztomérban* az Isten dicsőségére tett adakozások összege 49 frtra gyűlt. *A vásárhelyi* leányegyházban az offerák filléreiből 29 frt 50 kr; *Málcán* pedig 24 frt jött be. *Bodzás-Ujlakon* ugyanily címen 20 frt 58 krt adakoztak. *Szöllőskén* Kocsis Erzsébet, róm. kath. vallású nő 5 frtot; *a borsói* leányegyházban pedig özv. Vajnarovics Lászlóné úrasztali terítéket ajándékozott. *Nagybáriban* Csizmadia András János úrasztalát vett 6 frtéért; Oláh Ferenc tanító neje úrasztali terítéket 4 frt 50 krért; Kalán András és Szalontai Ferenc pedig együtt úrasztali poharat 4 frt 50 krért. *A csarnahőzi*

egyházban történt egy 5 frtos hagyományozás néhai Horvát Zsuzsanna részéről, és egy 1 frtos adakozás Horvát Kása József által tétetett. *Lasztócon* a mult évi ápril hó 11-iki tűzvészben megsemmisült harangok helyett öntött két új harangra következő adakozások történtek: a kisebbiknek teljes árát, 230 frtot, Körtvélyesy István és László fedezték; a nagyobbikra pedig adakoztak: Asszony István 15 frtot, Bán István 10 frtot, Bán János 4 frtot, Balogh Mihály 50 krt, Botka Gábor 1 frtot, Botka Lajos 3 frtot, Berencsi Józsefné 2 frtot, Botka György 4 frtot, Czövek József 20 frtot, Czövek István Amerikából 15 frt 50 krt, özv. Demjén Gáborné 10 frtot, Gergely István 3 frtot, Gönczi Bálint 5 frtot, Gergely Mária 2 frtot, Hrabóczki József 8 frtot, Kondás József tanító 5 frtot, Kiszely Pál 2 frtot, Kolozsvári Mihály 5 frtot, Koucsol István 10 frtot, Molnár István lelkész 10 frtot, özv. Molnár Istvánné 2 frtot, Nagy István 5 frtot, Nagy Károly 3 frtot, Usiszar Bertalan 10 frtot, Péter János 1 frtot, Sebeők Lajos 25 frtot, Sebeők Pál 20 frtot, Sebeők Sámuel cseléd 1 frtot, Sebeők Terézia 2 frtot, Szathmári Péter Amerikából 15 frt 50 krt, Tóth József 1 frtot, Záboly István 3 frtot, Weisz Sámuel 2 frtot, összesen 225 frt 52 krt. Továbbá néhai özveggy Szemere Miklósné, Szemere Vilma és Szemere Mariska Payzoss Andorné úrnők az úrasztalát és szószéket zöld posztó-terítékekkel látták el. A *gálszécsi* egyház özv. Ghiczy János, sz. Kandó Terézia úrnő kegyeiből a tervbevett paplak-építéshez 100 frt adományt nyert. *Tussán* az egyháztalagok éven által 59 frt 53 krt hordtak össze; Elek Róza, az ottani lelkész leánya pedig egy 15 frtos terítékekkel ékítette fel az úrasztalát. A *hardicsai* egyházban 227 frt 20 kr gyűlt egy harangra, mely összeget a mult évi kazsui őszi egyházmegyei gyűlés némely tagjai 52 frttal szaporítottak meg; eszerint 279 frt 20 kron egy 172 kgrmmos harangot szerzett az egyház. Emellett ugyanitt Hajzer Erzsike, a lelkész leánya, mint konfirmándus, az úrasztalára emlékül egy meggyzín posztóból aranyos rojttal ékített szép terítéket készített.

B) Építkezések:

Abara a lelkészi udvaron egyházi takarékmagtárt építtetett, kőanyagból, zsindefedélzettel, 306 frt költséggel; ennek egy része a lelkész használatára van berendezve. Továbbá ugyancsak a lelkészlakon a nyári konyhát boltozattal látták el s kézi kamarául alakították át, a kert felső mesgyéjét pedig deszkakerítéssel látták el és a templom körületét is befásították. *Málca* templomát új zsindefedél alá vette 175 frt kiadással. *Bodzás-Ujlakon* a lelkészi lakás egy egészen új szobával bővített meg, mely építkezés 320 frtba került; ezen új szobának sípkéményéhez a csövet, 3 frt 60 kr értékben, Zathureczky Gyula, ág. hitv. gőzmalom-tulajdonos úr készíttette s ajándékozta. Ugyanitt a templompad, az értékes régi harangoknak a tűzvésztől való megvédése szempontjából, vasajttal lett elzárva. A *garanyfi* leányegyház a tantermet sorszékekkel látta el 45 frt kiadással. A *szürnyegi* leányegyházban tetemes javítások eszközöltettek a templom körül; a mennyezet megújított, belseje ki lett festve, a tornyot bádofedél alá vették; az Úr házának ezen új díszbe hozatala 1760 frt 40 krt vett igénybe, melynek egy részét a gazdák hordták össze, telkenkint 13 frt 52 krjával; Bodák István pedig 50 forintot tett hozzá. Emellett a tanterem is sorpadokkal lett berendezve, a mi szintén 30 frtba került. *Imreg* leányegyházban a templomkerítés kijavított. A *sátoralja-ujhelyi* egyházban a temetőkert kökerítésének egészben való kijavításához 300 forint igényeltetett, melynek $\frac{2}{3}$ részét Dókus József, főgondnok úr fedezte. *Nagybári* leányegyház, elhasadt harangját újra öntette 91 frt 60 kr költséggel. *Csarnahón* a leégett lelkészi istállót zsindef alá vették, a biztosítási összegnek 30 frttal való felpótlásával. A *legenyei* lelkészlakon lényeges átalakítások s javítások tétettek; a régi istállóból magtáraeska s a csür egyik fiókjából istálló és alkalmas aprómarha-ólacska készült; a költség 74 frt volt. *Lasztócon* a mult évi ápril 11-én porrá égett templom, paplak kiemelkedett hamvaiból. A templom- és torony-tetőzet újból való építése és a falazatok kijavítása 2500 frtot; a lelkészlak s melléképületek felállítása pedig 1651 frtot vett igénybe. E nagymérvű építkezést elősegítették: a domesztika 400 f., ő Felsége 200 f., Payzoss Andor gyűjtő ívén többen 36 f., Szemere Géza és neje 40 f., Karsa Tamás 5 forinttal; a Czövek István és Szathmári Péter gyűjtő ívén Amerikából többen 64 forinttal. *Gálszécs* templomát megvakoltatta s kipadoztatta 166 forint költséggel, mely összeghez többen 32 forinttal járultak.

VI. A gömöri egyházmegyében.

A) Adakozások:

Balogon az Isten dicsőségére adott kegyes adományokból 28 frt, a marhás gazdák által az egyház javára vállalt közmunkából pedig 62 frt, s így összesen 90 frt folyt be az egyház pénztárába; *Makaes Pázmán Istvánné*, *Szekeres Erzsébet* egy szép terítőt adott az úrasztalára. *S. Lenke* községe a templom kideszkázására 12 frtot adományozott. *Zeheryén* Isten dicsőségére gyűlt 10 frt 70 kr. *Jánosiban* a célbavett orgonára adott *István József* presbyter 5 frtot, *Varga József* bíró, büntetéspénzből 20 frtot. *Pálfalán* a község 62 frtot adott a toronyépítésre. *Feleden* *Pólus Miklósné*, *Pálkovács Erzsébet* egy kékszinű ripszterítéket ajándékozott az úrasztalára. *Simoniban* Isten dicsőségére gyűlt 4 frt 50 kr. *Darnyán* Isten dicsőségére gyűlt 10 frt. *Harmacon* *Tóth Pálné* az úrasztalára adott egy abroszt, két selyem- és egy mollkendőt. Ugyancsak az úrasztalára adott *Nagy Jánosné*, *Végh Katalin* egy nagy selyem-kendőt. Isten dicsőségére gyűlt 3 frt. *Iványiban* az épülő templomra adományozott hg *Coburg Fülöp* ő fensége 50 frtot. *Kövecsesen* a toronyépítés körüli szekeres- és gyalog-munkákat a hívek ingyen végezték. *Hubón* özvegy *Hubay Menyhértne* a paplak építésére ajándékozott 125 frtot. *Tornallyán* a takarékpénztár a múlt évben ismét adott a segédtanítói alapra 50 frtot, az iskolára 10 frtot; ugyancsak a segédtanítói alapra adakoztak: a tornallyai iparosok táncvigalmuk jövedelmét, 5 frtot, a kis fonóház tagjai 5 frtot, a volt úrbéresek 4 frtot; ezenkívül kegyes adományokból befolyt az egyház pénztárába 13 forint. *Kőrösön* a templomtető rendbehozására 100 frt erejéig adóztatták meg magukat a hívek. *Pelsúcön* a *Szentpétery Sámuel*, lelkész úr, jubileuma alkalmából, a szegény, árva iskolás gyermekek fölsegélésére az egyház 100 f., a jubilált férfiú 100 f., a városi közbirtokosság 100 f., az éneklő-kar 50 frtot, s az egyes hívek 22 frt 64 krt és így összesen 372 frt 64 krt raktak össze, mely *Szentpétery Sámuel* név alatt kezeletik s már a takarékpénztárba van helyezve. Ugyanezen alkalomból a templomi műmárvány-szószéket *Fridrik Vilmos* városi főjegyző neje, *László Zsanét* és leánya, *Janka*, ezüst-rojtos bársony-terítővel díszíték fel. Isten dicsőségére gyűlt *Pelsúcön* 3 frt, *Páskaházán* 1 frt. *Csoltón* a hívek közt egy harangra gyűlt 400 frt (itt a lelkek száma 78 s közük egyetlen vagyonos ember sincs); ugyanitt *Fodor Józsefné*, sz. *Sturmann Borbála*, egy 20 frt 80 kr értékű terítővel díszíték fel a szószéket; *Doró Márton* pedig 10 frt kiadással úrasztalát építtetett kőből. *Majomiban* a hívek 419 forintot szedtek össze maguk között a templom kijavítására. *Aggtelken* özv. *Bósa Miklósné* a szószéket fekete posztóval vonatta be.

B) Építkezések:

Balogon a tanteremben 61 frt 19 krt tevő összeg erejéig javítás eszközöltetett. A parochiális ól 153 frt kiadással teljesen rendbeszedetett. *Majomban* a templom 419 forint kiadással kijavított. *Pálfalán* a villámsújtás következtében leégett torony díszesebb alakban újból építtetett. Az építés 1210 frtba került. *Feleden* a tanterem mozgatható új székekkel láttatott el 70 frt kiadással. *Rimaszécsen* egy káplán-szoba építése megkezdetett, de az épület még befejezve nincs. *Iványi* templomát teljesen rendbeszedette 650 frt költséggel. *Naprágy* a tantermet és tanítói lakot kideszkáztatta, az iskolát körülkerítettette 157 forint kiadással. A templom tetőzetének rendbehozására pedig 98 forintot költött. *Kövecses* a torony falát fölebb emelte, új tetővel látta el; az építés a hívek szekeres- és gyalog-munkáján kívül 964 forintba került. *Sajó-Lenke* temploma közepét 12 frt költséggel kideszkáztatta. *Hubó* paplakát egészen újból építtette; az épület hossza 8 és $\frac{1}{2}$ öl, szélessége 5 öl, tartalmaz 3 lakszobát, 1 előszobát, egy konyhát, kamarát és pincét; az építkezés a hívek munkáján felül 1807 frtba került. A parochialis és tanítói ólak faszindelylyel befedettek. *Tornallyán* a paplak és iskola körüli javításokra 68 frt fordított. *Szalócon* a paplakon építkezések és javítások eszközöltettek 500 forint erejéig; az iskola kijavítására 30 forint költetett. *Horkán* a paplakon és iskolában 70 forint értékű újítás történt. *Berethén* a paplakon 82 frtra terjedő újítás eszközöltetett. *Csoltón* egy 285 kilogramm súlyú harangot öntettek, melynek ára 400 frt; ugyanott egy kő úrasztala épült 10 frtéért. *Gicén* a villám által sújtott

toronytető rendbehozott 550 frt költséggel. *Héth* az egyházi épületek javítására 392 frt 86 krt fordított. *Szuhafőn* a tanterem 34 frt 10 kr költséggel kipadoztatott. *Zádorfalán* a tanítói lakhoz melléképület építettett 30 frt kiadással; a paplak zsindelyzete, a kamara s az ól hídlása 100 frt költséggel kijavítottatott. *Imolán* az iskolához esűr és istálló építettett 200 frt kiadással.

VII. A tornai egyházmegyében.

A) Adakozások:

Zsarnón nagyságos Koós József, róm. kath. úr, a felekezeti ségen felülemelkedve, egyházmegyénk papi özvegy-árva alapja növelésére 500 frtot ajándékozott; ezenkívül, hogy a mult ősön tartott egyházmegyei gyűlés ellátásának terhet a zsarnói egyháznak megkönnyítse, a szükséges borral, mintegy 30 frt értékben ő látta el. E nemeskeblű egyén egyházaink iránti jótékonyságáról már több helyen tanuskodnak jegyzőkönyveink. Ugyancsak az egyházmegyei papi özvegy-árva-pénztár részére tekintetes Naményi Pál úr, egyházmegyei tanácsbíróvá lett megválasztatása alkalmából, 100 frtot ajándékozott. *Nádaskán* tek. Papp Károly úr egy kő-harangláb építésére 101 frt 74 krt, harangra pedig 100 frtot ajándékozott; ugyancsak harangra tek. Várady Károly úr 100 frtot adott. *Görgön* orgona-szerzéshez nagys. Harsányi József úr és neje, más felekezethez tartozó egyének, 40 frtot adtak; az egyháztagok pedig a mult évben már kitüntetett 480 frttal együtt 760 frtot adakoztak; ugyane célhoz 22 frttal járultak a méhészi leányegyház tagjai is. *Színben* Izsó István a templom fedelezésére 5 frtot, Kovács Ferenc pedig 2 frt 40 krt adott; az összes színi egyháztagok e célra kivetés útján 380 frtot adtak. *Jósvafőn* Mezőssy Béla, húsvéti ünnepi követ, legatioja jövedelmét iskolai célokra ajándékozta. Az *almási* hívek a templom célbavett javításának eszközlésére 16,000 zsindelyt ajánlottak s minden úrvacsorájával élő személyre 50 kr kivetése útján 104 frt 50 krt gyűjtöttek. A *zsarnói* egyház részére, az egyházmegyei gyűlés költségeinek fedezésére, a tornai főkegyház önként 30 frttal járult.

B) Építkezések:

Teresztenén a templom-tető javítottatott. *Kánón* torony építettett és a templom kijavítottatott mintegy 1200 frt költséggel. *Színben* a templom újból fedetett. A *nádaskai* főkegyházban kő-harangláb építettett 350 frt költséggel s belé egy acél-harang szereztetett 183 frtért. *Torna-Ujfaluban* az iskolaépület kőfállal körülkerítettett. *Görgön* a templom teteje megújítottatott 179 forint 97 kr költséggel; ugyanott orgonát készítettek, mely 1350 frtba került.

VIII. Az ungi egyházmegyében.

A) Adakozások:

Beésen Mattyasovszki János Amerikából egy kötött asztalterítőt 6 frt értékben; Szarka Istvánné 1 frt; Szallár Juliánna, özv. Szabó Mihályné 1 frt; Kalán Jánosné 1 frt. *Vajánban* Bernáth Zoltán 10 frt; Varga Istvánné 1 frt; Busa Jánosné 1 frt. *Bajánházán* Isten dicsőségére több egyháztag 26 frtot. *Kaposon* Isten dicsőségére Pap József, Sarkadi Mihályné, özv. Pallai Györgyné, Kászonyi Mária, Beregi Róza 1—1 frtot = 5 frt; Helmecei Ferenc 4 frt; Amerikából Pap Zsigmond 5 frt; Balog Dániel 3 frt; Beregi János 2 frt; Beregi József 5 frt. Ezeken kívül ifj. Helmecei Ferencné, Pap Józsefné, Simon Józsefné, ifj. Geci Jánosné és Beregi Róza az úrasztalát, szószéket, pap- és tanító-széket felékesítették. *Cseppelyen* Isten dicsőségére Kása Zsigmondné 3 frt. *Záhony* Isten dicsőségére Mező Jánosné 1 frt; özv. id. Halász Mihályné 50 frt; Hegedűs Lajos 2 frt. *Salamonban* adakoztak Laskodi Mihályné 1 frt; id. Révész András 5 frt; Szabó Péterné 1 frt; Kovács Rákhel 1 frt; ifj. Béres Ferenc 50 kr. *Csapon* Isten dicsőségére 20 frt 30 kr; vállalt munkával 40 frt. Szamai Péterné az úrasztalára egy selyemkendőt adott. *Ásványon* Isten dicsőségére többen 11 frt. *Eszenyén* Isten dicsőségére 3 frt. *N.-Dobrony* a templom belsejét 72 frt 19 kr költséggel kipadoztatta. Az úrasztalát és szószéket piros bársonnyal

18 frt 97 krig Zombory Gizella, római katolikus vallású kisasszony segélyével bevonatták adakozásból. A szegény iskolások közt 17 forint értékű tanszerek osztattak ki. *Csomonyán* Isten dicsőségére Tamási Ferencné 5 frt. *Ór-Darmán* Isten dicsőségére 1 frt 50 kr. *H.-Helmecen* Isten dicsőségére többen 6 frt. Itt két, munkaképtelen agg nőnek 6 frt adatott a Végső-féle hagyatékából. *Ráthon* Isten dicsőségére 15 frt. *Szürthén* 13 frt 50 kr. *Szeretván* 9 frt 95 kr. *Pályinban* 18 frt. *Solymoson* önmegadóztatás útján 27 frt; offera címen 28 frt. *Lucskán* offera 75 frt; ehez Szabó György, szobránci ügyvéd járult 8 frttal; Csuha Mihály, szobránci róm. kath. földbirtokos 30 frt; Szóráth János, szobránci ügyvéd 10 forint; Tomacsik Mihály csecsahói lakos 27 forint; Hara Pál Amerikából 3 forint; Hura Mihály 2 forint; Sárík Mihály 2 forintra. *Reviscsén* offera 52 forint 83 krajcár. *Sáros-Polyánkán* Marczinésák Mihály az úrasztalára egy kendőt és egy poharat adott 4 frt értékben. Iskola- és tanítólak készítéséhez Stépán Gábor, főgondnok 5 darab tölgyfát és 1 frt 50 krt adott. *Jenkén* offera 70 frt. *Zaharban* 60 frt. Néhai Balog Györgyné az egyháznak végrendeletileg 40 frtot hagyott. *Pinkócon* Isten dicsőségére 7 frt 80 kr. *Bezöben* offera 60 frt. *Nyarádon* Isten dicsőségére 10 frt. *Gálocon* 50 kr. *Bátfán* 80 kr. *Ptruksán* 12 frt 90 kr. *Palágyon* 5 frt. *Pallón* 2 frt. *Botfalának* az iskola részére a közoktatási kormány 27 frt értékű tanszereket adott.

B) Építkezések:

Iske a lelkészlakon a konyhát zsindelytető alá vétette. *Csap* a tanítói istállóra 69 frt 12 krt, a lelkészi és tanítói lak fedele javítására 35 frtot költött. *Eszeny* a paplak melléképületein 60 frtig, a pap- és tanítói lakon 35 forintra javított; a község a tanítói lakon kőpincét és jégvermet építtetett 150 frt költséggel. *Nagy-Dobrony* a lelkészlakot 140 frt költséggel kijavíttatta, s ugyanott több száz méter rácskerítést készíttetett. *Csomonya* a tanítói lakon fából zsindelytetővel csürt és istállót építtetett. *Minaj* kőalapra új lelkészlakot építtetett. *Szeretván* az iskolatanítói lak kipadoztatott és iskolaszékek készíttettek. *Lucskán* a templom 25 frt költséggel javított; a lelkészlak 60 öl deszkakerítéssel körülvéttett 100 frt értékig. *Reviscsén* a lelkész- és tanítói lak körülkeríttetett, a magtár 87 frt költséggel kipadoztatott; új iskola építtetett mintegy 2000 frt költséggel. *Jenkén* a pap- és tanítói lakon fedélzet, ólak, kapuk állíttattak 220 frtig. *Pinkócon* a templom és paplak új fedélzettel láttatott el, az iskola újból vakoltatott 353 frt 72 krig. *Nyarád* a tanítónak csürt építtetett. *Ptruksa* a tanítói lakon istállót és kamarát építtetett, a tanítói lakot bekeríttette. *Palágy* az új tanítói lakot befejezte. *Bátfán* a lelkészlak 130 frt kiadással javított. *Pallón* kőalapra, vályogból 10 öl hosszú istálló, kamara, magtár, szekérszin építtetett 541 frt 69 kr kiadással.

* * *

Ezen adakozásokból nagyrészen egyházi és iskolai építések eszközöltettek. Mindezek oly befektetések, melyek az egyházak anyagi állásának gyarapodására mutatnak. Épült az egyházmegyékben összesen 1 új templom, 7-nél nagy átalakítások; 8 paplak; 9 iskola és melléképületek újítottak nagy számmal.

Az egyházak gyarapodására szolgálnak a magtárak. Egy idő óta sokan kétségbevonták ezeknek hasznát; de példák mutatják, hogy ez fontos tényező az egyházak anyagi gyarapodásához; nevezetesen a felsőborsodi egyházmegyéből ki van mutatva, hogy ott 11 egyházban van magtár, 1571 köből s 2 véka étellel. Az alsózempléni egyházmegyében magtári vagyon 1370 mm. étellel; minő szép tőkét képvisel mindkét magtári vagyon! Előmozdítja az egyházak anyagi állásának gyarapodását, azok részére több forrásból nyújtott segélypénzek. A lefolyt évben egyházak, lelkészek, tanítók s özvegyek közt kiosztott segélyül:

1. Az egytetemes közalaphól egyházaknak	6050 frt.
Missziói célra	1500 frt.
A minaji és lucskai missziói körbe eső egyházak templomára	400 frt.
Harminchárom lelkésznek	2630 frt.

Összesen . 10580 frt.

2. Államsegélyből	2000 frt — kr.
3. Baldácsy-alapítványból	1500 frt — kr.
4. Tolesvai Nagy Gedeon-féle alapítványból	1200 frt — kr.
5. Papi özvegy-árvatárból	5260 frt — kr.
6. Szűkösi pénztárból	458 frt 50 kr.
7. Hollandi alapítványból	1311 frt 70 kr.
8. Szondy-Kenessey alapítványból	810 frt — kr.
Összesen kiosztatott	<u>23120 frt 20 kr.</u>

Egyházkerületünk területén tüzeset előfordult 19 helyen; az ezek által szenvedett károk megértettek 7022 frt 81 kr értékben.

Népiskolai ügyünkről általánosságban fentebb emlékeztem meg. Az ezen ügyre vonatkozó részletek előadása felette terjedelmessé tenné jelentésemet; ezen részletek elsorolva vannak részint egyházi névtárunkban, részint elő lesznek terjesztve a népiskolai tanügyi bizottság jelentésében részletesen; itt tehát azokra kiterjeszkedni nem tartottam szükségesnek. E téren bizonynyal örvedetes haladás észlelhető.

Felsőbb tudományos intézeteink állapotáról, az azokban végzett szakszerű oktatásról, rendtartásról s a tanítványok erkölcsi és tudományos előmeneteléről is megnyugtató értesítést adhatok. Általában véve a tanulók létszáma a folyó iskolai évben, a múlt évihez képest, fogyott ugyan úgy a gimnáziumokban, mint az akadémiában; de ennek oka távolról sem abban keresendő, mintha középiskoláink avagy akadémiánk jóhírveve csökkent volna, azokban a közoktatás színvonala alább szállt volna; hanem az, hogy a tudományos pálya túltömöttsége, hosszas és költséges volta; azon, a már pályavégzettek nézve egyrészt a vizsgáknál alkalmazott szigor, másrészt az alkalmazáshoz való jutásnak nehéz voltára valló komoly feleszmélés — mint ezt végzett hittanhallgatóink példája is mutatja — más pályára terelik a tanulók bizonyos százalékát, és ez nem baj, ha a tudományos pályára kevesebben és csak a tehetségesebb ifjak lépnek. Tanuló ifjaink közt az erkölcsiség, a humánus önvisélet dícséretet érdemel; oly fegyelmi kihágás, mely súlyosabban lett volna büntetendő, egy tanintézetben sem fordult elő. — A gimnáziumi tanításra nézve azon figyelmet érdemlő dolog fordult elő, hogy a közoktatási minisztérium erre nézve «Gimnáziumi tanítás terve» s a reá vonatkozó «Utasítások» címe alatt 1887-ben készült munkát mindenik gimnáziumunk számára egy-egy példányban megküldte, hivatkozással az 1883-ik évi XXX. törv.-cikk 8. §-ának 2-ik bekezdésében foglalt intézkedésre vonatkozólag, mely tétel azt foglalja magában, hogy a felekezetek által fentartott tanintézeteknél a köteles tantárgyakban az egész tanfolyam alatt elérendő végeélt, a tanítandó ismeretek mértékét sat. a felekezeti főhatóság állapítja meg, s azt esetről-esetre a minisztériumnak bejelenti. De a felállított mérték nem lehet kisebb, mint az, mely a közoktatási kormány hatósága alatt álló, ugyanazon fokú intézetekben alkalmazva van és az illető intézetre nézve csak a minimumot határozza meg. Ezen munkálat minden megjegyzés nélkül küldetett meg. Ebből azt kell következtetnünk, hogy miután ezen tantervet s ahoz kapcsolt utasításokat már a convent figyelembe vette, az általa megállapított s a minisztérium által is jóváhagyott gimnáziumi tantervben: ez — habár több év után is — azért küldetett meg, hogy ez zsinórmértékül szolgáljon felekezeti gimnáziumainkban, az ehez leendő alkalmazkodásra; azért is ez egyszerűen kiadandó gimnáziumainknak.

Egyházkerületi leánynöveldeinkben a tanítás még e folyó évben — a múlt 1886-ik év június havában Sárospatakon tartott gyűlésünkben 15. sz. alatt hozott határozat alapján — az eddigi rendszer szerint foly, 62 növendék közt, a legjobb eredménynel. Miután azonban az építkezés nemsokára be lesz fejezve, s a miskolci egyház is a tőle kívánt feltételeknek mielőbb eleget fog tenni, s 4 osztályt, az általa építendő helyiségben, a jövő iskolai év elejére be fog rendezni: ez iskolai év elején már az egész nevelőintézet a főtiszteletű egyházkerület által megállapított rendszer alapján fog a lehetőségig berendeztetni. Egyébiránt az építkezésről és az erre vonatkozó részletekről külön jelentést fog a leánynöveldei bizottság beadni.

Mind a főiskolát, mind az egyházkerületet illető számvizsgálatok az illetékes számvevőszékek által megtartattak; az ezekről szóló jegyzőkönyvek előterjesztetnek, melyekből ki fog tűnni az, hogy mindkét pénztárt illető számadások rendben találtattak. A pénztárakban megállapított maradvány-pénzek összeszámtatván, azok hiány nélkül a pénztárban megvoltak, sőt a pénztárakat illető kötelezvények is egyenként átnézettek. Az egyházkerületi számvevőszék eleget tett a főtiszt. egyházkerület mult évi július havában hozott azon határozatnak is, hogy a sárospataki főiskolai tanárok fizetésének emelésére alapúl szolgáló Gr. Teleky-Szentes és a Vay-Mocsáry alapítványok tőkét pontosan összeszámitotta s konstátálta azon kamat-mennyiséget, mely úgy egyik, mint másik alapítvány után, a megjelölt célra, egyházkerületi gyűlésünk határozata folytán, fordítható lesz. Erről a részletes kimutatás az egyházkerületi számvevőszék jegyzőkönyvében fordul elő.

Az országos egyházi közalapra tett ajánlatokról s befizetésekről is kötelességemnek tartom a hozzám betérjesztett jelentések alapján, értesítést adni.

1. Az abauji egyházmegyében részint régibb hátrálékokból, részint 1886-ra eső járandóságokból befizettetett 1458 frt 58 kr. Mennyi van hátrálékban 1886 végeig? nincs kimutatva.
2. Az alsóborsodi egyházmegye által befizettetett az 1886. június 1-ső napján volt 1127 frt 7 kr hátrálékból 790 frt 44 kr.
A folyó 1886-ra megajánlott 2772 forint 11 krból befizettetett 2106 frt 06 kr.
Összesen befizettetett 2896 frt 50 kr.

Hátrálékban van ezen megye az 1884., 1885. évekre 333 frt 20 krral.
Az 1886-ik évi járulékból 666 frt 5 krral.
Összes hátrálék 999 frt 25 krral.
3. Felsőborsodban befizettetett 1886-ra járuléki és tőke . . . 1250 frt 74 kr.
A három évre tett ajánlatokból nincs semmi hátrálék.
4. Gömöri egyházmegye megelőző két évi, 1884., 1885-iki hátrálék tett 459 frt 10 krt befizetett 380 frt 75 krt.
1886-ik évi járuléki perselypénzben 8 frt 64 kr.
1598 frt 15 kr, ebből befizetett 1432 frt 55 krt.
Összesen befizetett 1821 frt 94 krt.

Hátrálék tehát az első két évről 78 frt 35 kr.
Folyó 1886-ik évről 165 frt 60 kr.
Összesen 243 frt 95 kr.
5. Ungi egyházmegyében 1884., 1885. években hátrálék volt 610 frt 10 kr.
Ebből befizettetett 605 frt 30 kr.
Maradt hátrálékban 4 frt 80 kr.
Tőke 5 frt — kr.
Folyó 1886-ik évre megajánlott járuléki 1101 frt 47 kr.
Befizettetett 966 frt 2 kr.
Hátrálék maradt 135 frt 25 kr.
Befizettetett összesen 1583 frt 05 kr.

Összes hátrálék: 1884., 1885. évről 4 frt 80 kr.
1886-ról hátrálék 135 frt 45 kr.
Összesen 140 frt 25 kr.

6. A tornai egyházmegye régi hátráléka 1884—1885-re volt	42 frt 91 kr.
Ebből befizettetett	34 frt 55 kr.
Töröltetett	6 frt 70 kr.
Maradt régi hátrálék	1 frt 66 kr.
1886-ra folyó járadék volt	494 frt 70 kr.
Ebből befizettetett	474 frt 47 kr.
Töketermészetű	2 frt 71 kr.
Összesen befizettetett	477 frt 18 kr.
Hátrálék maradt 1886 végéig	21 frt 89 kr.
7. Az alsözempléni egyházmegyében 1886-ik év előtti hátrálék	
1884., 1885. évekre	849 frt — kr.
Ebből befolyt	643 frt 40 kr.
Ebből hátrálékban maradt	206 frt 50 kr.
1886-ra összes járadék	1859 frt 40 kr.
Ebből befizettetett	1341 frt 05 kr.
Perselypénzben	20 frt — kr.
Összesen befolyt	2004 frt 45 kr.
Hátrálék 1886. december 31. napjáig	518 frt 35 kr.
Összes hátrálék	724 frt 85 kr.
8. A felsözempléni egyházmegyében 1886. január 1-én volt hátrálék	240 frt 95 kr.
Erre befizettetett	196 frt 45 kr.
Régi hátrálék	44 frt 50 kr.
Folyó 1886-ik összes járuléka volt	387 frt 23 kr.
Ebből befizettetett	364 frt 63 kr.
Ebből hátrálék	22 frt 60 kr.
Összes hátrálék	44 frt 50+22 frt 60 kr.=67 frt. 10 kr.

* * *

Hátra van, hogy röviden szóljak a hivatalom körében egy év leforgása alatt végzett ügyekről. Ezeknek napló szerinti száma 2027; tehát 31 drbbal több, mint a múlt évben. Miniszteri leirat iskolai ügyekben 120, házassági ügyben 25, katonai ügyben 20, egyházi ügyben 53, összesen 218. Ezek mind idejökben lettek elintézve.

Házassági ügyben eszközöltem 25 esetben dispensatiót; 19-et szegények részére, díjelengedés mellett; 6-ot díjfizetés mellett. A díjak az illető egyházak iskolái részére adattak, mely egyházakban a házasuló felek laktak. Nevezetesen: a *szalai* egyháznak 10 frt, a *lácainak* 10 frt, a *gelejinek* 15 frt, a *tamási* egyháznak 10 frt, a *leány-növeldek* 2 dispensatio után 20 frt, Összesen 65 forint.

Szegény és tüzkárvallott egyházak részére Ő felsége magán pénztárából, mint legmagasabb kegyadományt eszközöltem 13 egyház részére.

Az év folytán tartott kerületi gyűléseinkben már bejelentett 800 frton kívül, *Vás* kapott 200 frtot, *Kis-Dobsza* 100 frtot, *Véke* 100 frtot, *Kánó* 100 frtot, *Bodrog-Olaszi* 100 frtot, *Csobaj* 100 frtot, *Iványi* 100 frtot. Összesen kaptak egyházaink a lefolyt évben királyi kegyadományból 1600 frtot. Az egyháznak ezekről a kegyadományokról szóló nyugtái a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz annak idejében felterjesztettek.

De nem kívánom tovább fárasztani a főtiszteletű egyházkerületi gyűlés figyelmét azoknak részletes elsorolásával, melyeket a lefolyt egyházi év alatt végeztem; úgy is azok csak külső jelenségei

lennének azon hivatalos elfoglaltatásomnak, melynek naponkint szaporodó terheivel körül van mintegy bástyázva a püspöki hivatal; de annak működési körét ki nem merítenék, arra csak következtetni engednek. Jó lelkiismerettel, általánosságban annyit mondhatok, hogy igyekeztem minden rám néző kötelességeimben, tőlem kitelhető pontossággal eljárni; legfőbb, mit még megemlíthetek, az általam végzett püspöki látogatás, melyről külön előterjesztést lesz szerencsém beadni.

Ezek előterjesztése után magamat a főtiszteletű egyházkerület kegyességébe ajánlom.

6. Elnöklő püspök úr, fentebb egész terjedelmében közölt évi jelentésében, részletes kimutatását adván az egyes egyházmegyéknek a domesztikai pénztárt illető s előző évekre szóló hátrálékairól:

A megnevezett egyházmegyék felhívatnak, hogy enemű tartozási kötelezettségöknek, a törvények értelmében, igyekezzenek idejében elegetteni.

7. Ugyanezen püspöki évi előterjesztés, örvendetes adatokat közölvén az egyházkerületi főleánynövelde újjászervezése alkalmából megkezdett építkezések állásáról, *Ragályi György*, jelen gyűlésünknek világi elnöke tudatja, hogy báró *Vay Béláné*, született gróf *Teleky Zsófia* ő méltósága, 100 frtot méltóztatott adományozni a nevezett intézet javára alapítvány gyanánt.

Egyházkerületünk hálás köszönetét fejezi ki a magasrangú pártfogó nemeskeblű áldozatkészségeért, s midőn e háláját vele jegyzőkönyvi kivonat útján is közölni elhatározza, örömmel jegyzi fel nevét e helyen is azok közé, kik ily kimagasló példaadás által segítenek minél teljesebb mértékben megoldani úgy egyházi, mint általában mai társadalmi életünk e legnagyobb horderejű kérdését.

8. Mult 1886. év őszen Tarcalon tartott közgyűlésünk jegyzőkönyvének 5. számú pontja értelmében, beadattak az üresedésben levő két egyházkerületi tanácsbírói állomásra a szavazatok.

Ezek felbontása, elnöklő püspökünk által, küldöttségre bizatván: a küldöttség betérjesztett jelentése szerint, *Zombory Gedő*, megyaszói lelkész nyert 217, *Balogh Béla*, putnoki lelkész 167, *Antalfy László*, alsó-vadászi lelkész 147 és *Tóth Dániel*, miskolci lelkész 144 szavazatot.

Ennélfogva a legtöbb szavazatot nyert *Zombory Gedő* és *Balogh Béla* egyházkerületünk tanácsbíráivá szavazattöbbséggel törvényesen elválasztatván: egyházkerületi tanácsbírákúl kijelentetnek, s a jelenlevő *Zombory Gedő* a gyűlés színe előtt a hivatalos esküt letette s tanácsbírói székét közgyűlésünk szerencsekívánatai között legott elfoglalta; *Balogh Béla* pedig megválasztásáról jegyzőkönyvi kivonattal értesíttetni rendeltetik.

9. Hasonlag beadattak, ugyanazon közgyűlésünk jegyzőkönyvének 6-ik számú határozata értelmében, a *Makay Dániel* esperessé lett választása folytán üresedésbe jött harmadik egyházkerületi tanácsbírói állomásra a szavazatok.

Ezek is a fennebb említett küldöttség által bontatván fel, a küldöttség jelentése szerint *Radácsi György* nyert 117, *Fejes István* 58, *Tóth Dániel* 28, *Orémus Dániel* 23 szavazatot, a többi szavazatok pedig igen sokfelé elágaztak.

Ennélfogva általánosan többséget senkisémet nyervén: kijelölés szüksége állott elő. *Fejes István* hivatkozván egyházkerületünkénél viselt többrendbeli hivatalával járó elfoglaltatására, kérte, hogy ő a kijelöltetésnél hagyassék ki. Hasonlólag kérte magát felmentetni a jelölés alól, írásban betérjesztett kérvényében előadott hasonló indokokból, *Tóth Dániel* is.

Egyházkerületünk, méltányolván a nevezett férfiak által előterjesztett indokokat, őket — saját kérelmükre — a jelölésből kihagyja és ennélfogva a betöltendő egyházkerületi tanácsbírói állomásra, szavazás alá *Radácsi György* sárospataki theologiai tanárt és *Orémus Dániel*, nagy-dobronyi lelkészt jelöli ki, utasítván az egyházmegyéket, hogy a szavazatokat jövő őszi közgyűlésünkre adják be.

- 10.** A küldöttség jelentése szerint szavazatot nem adtak: Alsózemplénből a vísi és tokaji; Alsóborsodból a sajó-keresztúri és Ungból a csomonyai egyházak.

A csomonyai egyházra vonatkozólag, az ungi egyházmegye esperese jelenti, hogy ezen egyház azért nem szavazott, mivel a lelkész ott a legközelebbi időben halt el s az egyház még helyettes lelkészszel nincs betöltve.

Az egyházmegyék esperesei utasítatnak, hogy a szavazatot nem adó egyházak lelkészein, az egyházkerületi papi özvegy árvtár részére, a törvényesen kiszabott bírságot hajtsák be. A csomonyai egyház azonban ezen bírsággal, az előterjesztett indokból, nem terhelhetik.

- 11.** Mult év őszi közgyűlésünk 28. számú jegyzőkönyvi pontjában azzal bizatván meg egyházkerületünk elnöksége, hogy egyházi és világi hitfeleinkhez intézzen egy felhívást a sárospataki jogakadémiánk érdekében; erre vonatkozólag püspök úr tudatja, hogy e kívánt felhívás már a legközelebbi pünkössti napok alatt szét fog küldetni.

Tudomásúl vétetik.

- 12.** Ugyanazon közgyűlésünk 37. szám alatt hozott határozatban, püspök úr arra kéretett fel, a pusztafalusi egyház folyamodványa alkalmából, hogy az abauj-tornamegyei tanfelügyelőség útján szerezzon értesítést az említett egyházban felállítatni szándékolt állami népiskola ügyének mibenléte felől. Meghízott püspök úr jelentette, hogy a tanfelügyelőség értesítése szerint, az ügy már kétszer is felterjesztetett az illető minisztériumhoz, de onnan mindkét ízben azon válasz érkezett, hogy a szándékolt állami iskola pénzhiány miatt fel nem állítható. Ezt kiegészítőleg egyszersmind az abauji egyházmegye esperese élő szóval tudatja, hogy a pusztafalusi egyház időközben már szervezte felekezeti iskoláját.

Örvendetes tudomással vétetvén, az abauji egyházmegye felhivatik, hogy erre vonatkozólag őszi közgyűlésünkre tegyen tüzetesebb jelentést; felterjesztvén megerősítés végett a tanítóidijlevelet is.

- 13.** Ugyanazon közgyűlésünk 59. számú jegyzőkönyvi pontjában, az ungi egyházmegye megbízatván, hogy ügyeljen fel arra, hogy a nagy-dobronyi egyház, a részére építkezésekre engedett félpapi jövedelmet a megszabott célra használja fel, másik felét pedig a szükösi pénztárba szolgáltatassa be; jelentetik, hogy az említett egyház a szükösi pénztárba 337 forintot befizetett, a részére felajánlott összeget pedig rendeltetéséhez képest használta fel.

Helyeslőleg tudomásúl vétetik.

- 14.** Ugyanazon közgyűlésünk 75. és 77. számú határozata szerint *Sallay Sándor*, erdőhorváthii lelkész és *Tóth Ferenc*, heő-szalontai tanító segélyezési ügye az illető egyházmegyék figyelmébe ajánltatván; erre vonatkozólag az jelentetett, hogy mindkét kérelmezőnek segélyezése megtörtént.

Tudomásúl vétetik.

- 15.** Ugyanazon közgyűlésünknek a makkos-hogykai egyházra tett Meczner-féle alapítvány ügyét tárgyazó 44. számú határozatára vonatkozólag jelentés tétetvén:

a makkos-hogykai egyház, az alsózempléni egyházmegye útján, a jelentésnek őszi közgyűlésünkre leendő beadására szorgalmaztatik.

- 16.** Püspökünk jelenti, hogy a mult év őszen Tarcalon tartott közgyűlésünk jegyzőkönyvének 73. szám alatti határozatával, a tűzvész által tetemes kárt szenvedett lasztóci egyház részére, a testvér-egyházkerületekben gyűjtendő segélyezés kieszközlésével bizatván meg, e célból minden egyházkerület püspökéhez átírat intéztetett; azonban az erdélyi és dunántúli püspökök, részint saját kerületük szükségleteire hivat-

kozva, részint az országos közalapra való s kötelező erejűvé emelt adózással az ily különleges segélyezést összeegyeztethetőnek nem tartván, egyházkerületünk felkérésének teljesítésére hajlandóknak nem nyilatkoztak.

Püspökünk jelentése tudomásul vétetik.

17. Olvastatott a nagyméltóságú vallás- és közoktatási m. kir. miniszternek 1886. július 2-án, 1065. eln. szám alatt, püspöki hivatalunkhoz intézett leírata, melyben a vöröskereszt-egylet védnöksége alatt kiadott, a királyi család több tagját ábrázoló festményeket ajánlja.
18. Ugyanazon minisztérium múlt év október 6-áról 38101. szám alatt tudatja, hogy a nagyszalontai ref. gimnáziumnak nyilvánossági jog adatott.
19. Ugyanazon minisztérium múlt év október 18-án 41021. szám alatt tudatja, hogy az 1887—88. tanévre is *Békésy Gyula*, főigazgatót bízta meg a sárospataki és miskolci gimnáziumokban az állami főfelügyelet gyakorlásával.
20. Ugyanazon minisztérium 1886. november 28-ról, 1545. eln. szám alatt, a hatóságok szükségleteinek erdélyi iparosoknál leendő megrendelésére hívja fel püspöki hivatalunkat.
21. Ugyanazon minisztérium 1886. december 10-én, 13681. szám alatt, a sárospataki jogakadémiánál a tanpénz lefizetésére kibocsátott miniszteri rendelet lehető figyelembevételére hívja fel püspöki hivatalunkat.
22. Ugyanazon minisztérium 1886. december 20-án, 49612. szám alatt, a rímaszombati, államilag segélyezett, egyesült protestáns gimnázium részére 7000 forint évi segélyt utalványoz.
23. Ugyanazon minisztérium folyó évi január 5-én, 51203. szám alatt tudatja *dr. Teryina Gyulának* Sáros-megye királyi tanfelügyelőjévé kineveztetését.
24. Ugyanazon minisztérium folyó évi január 15-én, 2300. eln. szám alatt tudatja, hogy a Magyar jelzálogbank, Kisbirtokosok földhitelintézete és a nagy-szebeni földhitelintézet záloglevelei biztosítékul elfogadhatók.
25. Ugyanazon minisztérium folyó évi január 17-én, 759. szám alatt, felhívja püspöki hivatalunkat, hogy a sárospataki jogakadémiánál a tanrend némi megváltoztatását eszközölje.
26. Ugyanazon minisztérium folyó évi január 21-én 51051. szám alatt meghagyja, hogy az anyakönyvvezető lelkészek utasítsanak, miszerint a népfelkelési törvényhez írt utasítás értelmében az esetleg elhalálozó népfelkelők halálzási lajstrom-kivonatát tartózkodási helyök közigazgatási hatóságához multhatatlanul beadják.
27. Ugyanazon minisztérium folyó évi január 21-én, 51309. szám alatt, az országos tanszermúzeum által a nép- és polgári iskolák számára összeállított ásvány-, kőzet- és földtani gyűjteményt megszerzésre ajánlja.
28. Ugyanazon minisztérium folyó évi február 16-áról helybenhagyja az 1884. évi államsegély felhasználásáról szóló számadást.
29. Ugyanazon minisztérium folyó évi február 21-ről, 438. eln. szám alatt, a pesti magyar kereskedelmi bank által kibocsátott $4\frac{1}{2}\%$ kamatozású községi kötvényeket biztosítékul elfogadhatóknak nyilvánítja.
30. Ugyanazon minisztérium folyó évi február 23-áról 4828 szám alatt kéri, hogy a sárospataki és miskolci gimnáziumok értesítői az erdélyi római katolikus státusnak is küldessenek meg.
31. Ugyanazon minisztérium folyó évi március 3-án, 2052. szám alatt, a honi iparművek pártolását ajánlja.

- 32.** Ugyanazon minisztérium folyó évi március 9-ről, 4298. szám alatt, a délmagyarországi méhész-egylet által kiadott «A magyar méh» című havi közlőnyt az iskolák könyvtárai részére ajánlja.
- 33.** Ugyanazon minisztérium folyó évi március 10-én, 5402. szám alatt, a hazai könyvkereskedés pártolását ajánlja.
- 34.** Ugyanazon minisztérium folyó évi március 29-ről tudatja, hogy az 1885. évre adott államsegély számadásait helybenhagyván, azokat a nyilvántartásból törölte.
- 35.** Ugyanazon minisztérium folyó évi ápril 8-án, 3986. szám alatt tudatja, hogy a sárospataki főiskola régibb tanárait, eddigi működésök alapján, az 1883. XXX. törvénycikk 29-ik §-a által, a középiskolai képesítő vizsgálat alól felmentetteknek elismeri.

Mindezen miniszteri leíratok körözve levén, tudomásul vétetnek.

- 36.** Ő császári és apostoli királyi felsége a *vési* ref. egyháznak, temploma, paplaka és iskolája építésére 200 frtot; a *kánói* ev. ref. leányegyháznak temploma helyreállítására 100 frtot; a *vékei* főkegyháznak iskolaépítésre 100 frtot; a *csobajai* ev. ref. egyháznak, templom és lelkészlak építésére 100 frtot; a *bodrog-olaszai* egyháznak iskolára 100 frtot; a *kis-dobszai* egyháznak építkezésre 100 frtot; az *irányi* leányegyháznak, temploma helyreállítására 100 frtot legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

A királyi kegyesség eme kegyelmes adományai legmélyebb hálával fogadtatnak.

- 37.** Előterjesztetett Szász Károly, dunáninnyi püspök úrnak, püspöki hivatalunkhoz intézett levele, melyben a munkába vett ó-szövetségi biblia-fordítás ügyében eddig tett intézkedések és irányelvek adatnak elő.

Egyházkerületünk örömmel üdvözli e nagyhorderejű munkálkodást s szívből várja, hogy szent vallásunk ez örökbeesű kincse és hitünk alapokmánya, minélelőbb új alakban jelenjen meg mindnyájunk hitéletének táplálására és minél nagyobb mérvben tapasztalható gazdagítására.

- 38.** Ugyanazon egyházkerület említett püspöke a «Protestáns Tudományos Irodalmi Társaság» létesítése iránt megindított mozgalom pártolására hívja fel egyházkerületünk közönségét.

Ismerve a tervbevett társaság nagyjelentésű céljait, egyházkerületünk örömmel és készséggel ajánlja fel, már a kezdetnél is, erkölcsi támogatását, s minden tőle kitelhetőt meg fog tenni arra nézve, hogy e társaság közöttünk létrejöhessen és felvirágozhassék.

- 39.** Tárgyalás alá vétettek az egyházkerületi pénzügyi választmányának, mint számvevő-széknek az egyházkerületi pénztárak számadásai megvizsgálása tárgyában felvett jegyzőkönyve több pontjai.

a) A második pont szerint a *közigazgatási pénztár* számadásai a következő eredményeket mutatják:

<i>Bevétel:</i>	
Tőkében	840 frt — kr.
Kamatban	2773 frt 24 ⁵ / ₁₀ kr.
Hirdetésekből	976 frt 74 kr.
Vegyesekből	859 frt 58 ⁵ / ₁₀ kr.
Összes bevétel	5449 frt 57 kr.
<i>Kiadás:</i>	
Tőkében	850 frt — kr.
Tiszti fizetésekben	2460 frt 60 kr.
Napi díjakban	839 frt 66 kr.
Vegyesekre	1118 frt 75 ⁵ / ₁₀ kr.
Összes kiadás	5269 frt 01 ⁵ / ₁₀ kr.

A tár állása:

Tőkében	38207 frt 40 ⁵ / ₁₀ kr.
Kamathátrálék	5869 frt 21 ⁴ / ₁₀ kr.
Pénztári maradvány	180 frt 55 ⁵ / ₁₀ kr.
Összesen	<u>44257 frt 17⁴/₁₀ kr.</u>
Tavaly volt	43676 frt 60 ⁴ / ₁₀ kr.
Szaporodás	580 frt 57 kr.

b) A 11. pontban *a püspöki hivatalt illető pénztár* állása van előadva, következőleg:

<i>Bevétel</i>	3357 frt 50 ⁵ / ₁₀ kr.
<i>Kiadás</i>	3329 frt 30 ⁵ / ₁₀ kr.
Pénztári maradvány	28 frt 20 kr.
Kint levő tőke	16824 frt 06 ⁵ / ₁₀ kr.
Kamathátrálék	607 frt 08 ⁵ / ₁₀ kr.
A tár állása	<u>17459 frt 35 kr.</u>

c) A 15. pont szerint a *főleánynevelői pénztár* állása a következő:

Bevétel:

Mult évi maradvány	121 frt 28 ¹ / ₁₀ kr.
Tőkében	300 frt — kr.
Kamatokban	248 frt 92 kr.
Ajánlatok s hirdetésekben	557 frt 03 kr.
Államsegélyből	1700 frt — kr.
Kölsönből	5399 frt 50 kr.
Vegyesekből	780 frt 87 kr.
Összes bevétel	<u>9107 frt 60¹/₁₀ kr.</u>

Kiadás:

Tanári fizetések s felszerelések	1749 frt 25 kr.
Tanesszközökre	49 frt 42 kr.
Építkezésre	5399 frt 50 kr.
Vegyesekre	833 frt 76 ⁸ / ₁₀ kr.
Összes kiadás	<u>8031 frt 93⁸/₁₀ kr.</u>

A tár állása:

Kint levő tőke	3038 frt — kr.
Kamathátrálék	269 frt 46 ⁸ / ₁₀ kr.
Pénztári maradvány	1075 frt 66 ³ / ₁₀ kr.
Összesen	<u>4383 frt 13¹/₁₀ kr.</u>
Ebből levonva a tartozást	1597 frt 10 krt,
Marad	<u>2786 frt 03¹/₁₀ kr.</u>

nem számítva az építkezésre kölcsönvett 5399 frt 50 krt, mely annakidején, egyházkerületi határozat szerint, a Ferenczy Lajos-féle 10,000 frtos alapítványból lesz visszafizetendő.

d) A 18. pont szerint a *tűzkár-biztosítási pénztár* számadásai a következő tételeket tüntetik fel:

<i>Bevétel:</i>	
Mult évi maradvány	112 frt 89 ³ / ₁₀ kr.
Tőkében	1435 frt 33 kr.
Kamatokban	802 frt 54 kr.
Biztosítási díjakban	7312 frt 56 kr.
Kölcsönből	5556 frt — kr.
Összes bevétel	15219 frt 32 ³ / ₁₀ kr.
<i>Kiadás:</i>	
Tőkében	2600 frt — kr.
Biztosítási díjakban	6412 frt 97 kr.
Vegyesekre	6205 frt 65 ⁵ / ₁₀ kr.
Összes kiadás	15218 frt 62 ⁵ / ₁₀ kr.
<i>A tár állása:</i>	
Tőkében	14611 frt 67 kr.
Kamathátrálék	1010 frt 04 ³ / ₁₀ kr.
Pénztári maradvány	— frt 69 ⁸ / ₁₀ kr.
Összesen	15622 frt 41 ¹ / ₁₀ kr.
Tavaly volt	14389 frt 13 kr.
Szaporodás	1233 frt 28 ¹ / ₁₀ kr.

Megjegyeztetik, hogy e pénztárt még terheli 5556 frt más pénztárakból ideiglenesen kölcsönvett összeg, mely a mult évre eső, de csak legközelebb befizetendő biztosítási díjakban találja fedezetét.

e) A 24. pontban a *lekenyei iskolát* illető alapítvány állása terjesztetik elő.

Bevétel	160 frt — kr.
Kiadás	120 frt — kr.
Pénztári maradvány	40 frt — kr.
Kint levő tőke	1000 frt — kr.
Kamathátrálék	40 frt — kr.
A tár állása	1080 frt — kr.

f) A 25. pont szerint a *Vitéz-alapítvány* következőleg áll:

Bevétel	frt — kr.
Kiadás	248 frt 17 kr.
Kint levő tőke	2209 frt 28 kr.
Kamathátrálék	412 frt 40 kr.
A tár állása	2373 frt 51 kr.

g) A 26. pont szerint a *gróf Vay József-féle alapítvány* számadásai a következő eredményt mutatják:

Bevétel	170 frt 56 ⁴ / ₁₀ kr.
Kiadás	190 frt 82 ⁸ / ₁₀ kr.
Pénztári hiány	20 frt 26 ⁴ / ₁₀ kr.
Kint levő tőke	1680 frt — kr.
Kamathátrálék	165 frt 95 ⁵ / ₁₀ kr.
A tár állása	1825 frt 69 ¹ / ₁₀ kr.

h) A 27. pontban a *Teleky-Szentes-Szeremley alapítvány* számadásai terjesztetnek elő.

<i>Bevétel:</i>	
Mult évi maradvány	913 frt 01 ³ / ₁₀ kr.
Tőkében	1825 frt — kr.
Kamatban	962 frt 93 kr.
Összes bevétel	3700 frt 94 ³ / ₁₀ kr.
<i>Kiadás:</i>	
Tőkében	1500 frt — kr.
Patakra küldetett	900 frt — kr.
Összes kiadás	2400 frt — kr.
<i>A tár állása:</i>	
Kint levő tőke	15690 frt 91 ⁵ / ₁₀ kr.
Kamathátralék	1220 frt 93 ² / ₁₀ kr.
Pénztári maradvány	1300 frt 94 ³ / ₁₀ kr.
Összesen	18212 frt 79 kr.
Tavaly volt	17887 frt 72 ⁶ / ₁₀ kr.
Szaporodás	325 frt 06 ⁴ / ₁₀ kr.

i) A 29. pontban a *Vay-Mocsáry alapítvány* állása van előadva következőleg:

<i>Bevétel:</i>	
Mult évi maradvány	3420 frt 38 ⁵ / ₁₀ kr.
Tőkében	10592 frt 94 kr.
Kamatokban	14624 frt 48 ⁹ / ₁₀ kr.
Vegyesekből	8 frt 51 kr.
Összes bevétel	28646 frt 32 ⁴ / ₁₀ kr.
<i>Kiadás:</i>	
Tőkében	20297 frt 50 kr.
Patakra küldetett	4828 frt 59 kr.
Vegyesekre	916 frt 21 kr.
Összes kiadás	26042 frt 30 kr.
<i>A tár állása:</i>	
Tőkében	201419 frt 85 kr.
Kamathátralék	17051 frt 69 ⁵ / ₁₀ kr.
Pénztári maradvány	2604 frt 02 ⁴ / ₁₀ kr.
Összesen	221075 frt 56 ⁹ / ₁₀ kr.
Tavaly volt	212838 frt 55 ⁴ / ₁₀ kr.
Szaporodás	8237 frt 01 ⁵ / ₁₀ kr.

k) A 36. pontban a *papi özvegy-árvatár* számadásai vannak előterjesztve, következő eredménnyel:

<i>Bevétel:</i>	
Mult évi maradvány	1113 frt 74 ⁵ / ₁₀ kr.
Tőkében	10261 frt — kr.
Kamatokban	7128 frt 70 kr.
Részvények- és hirdetményekből	1209 frt 48 kr.
Vegyesekből	586 frt 82 kr.
Összes bevétel	20299 frt 74 ⁵ / ₁₀ kr.

Kiadás :

Tőkében	11098	frt	—	kr.
Özvegyek- s árváké	5260	frt	—	kr.
Vegyeesekre	321	frt	—	kr.
Összes kiadás	16679	frt	88	kr.

A tár állása :

Tőkében	113121	frt	—	kr.
Kamathátrálék	7934	frt	07 ⁷ / ₁₀	kr.
Pénztári maradvány	3619	frt	86 ⁵ / ₁₀	kr.
Összesen	124674	frt	94 ² / ₁₀	kr.
Tavaly volt	119969	frt	70 ⁵ / ₁₀	kr.
Szaporodás	4705	frt	23 ⁷ / ₁₀	kr.

l) A 43. pont szerint a *szűkölködő lelkészek és tanítók tára* következőleg áll:

Bevétel :

Mult évi maradvány	587	frt	40	kr.
Tőkében	2300	frt	—	kr.
Kamatokban	2648	frt	73	kr.
Egyházmegyékből	229	frt	25	kr.
Vegyeesékből	700	frt	—	kr.
Összes bevétel	6465	frt	38	kr.

Kiadás :

Tőkében	3825	frt	—	kr.
Szűkösöknek	458	frt	50	kr.
Segélyezetteknek	1311	frt	70	kr.
Vegyeesekre	700	frt	—	kr.
Összes kiadás	5713	frt	30	kr.

A tár állása :

Tőkében	353	frt	48	kr.
Kamathátrálék	2576	frt	17 ⁵ / ₁₀	kr.
Pénztári maradvány	752	frt	01	kr.
Összesen	38676	frt	25 ⁵ / ₁₀	kr.
Tavaly volt	37531	frt	90	kr.
Szaporodás	1144	frt	35 ⁵ / ₁₀	kr.

m) A 49. pont szerint a *Hollandi gyámtár számadásainak* főtételei a következők:

Bevétel :

Mult évi maradvány	141	frt	60 ⁵ / ₁₀	kr.
Tőkében	2788	frt	10	kr.
Kamatokban	3085	frt	44	kr.
Összes bevétel	6015	frt	14 ⁵ / ₁₀	kr.

Kiadás :

Tőkében	4052	frt	29	kr.
Segélyezetteknek	810	frt	—	kr.
Vegyeesekre	150	frt	—	kr.
Összes kiadás	5012	frt	29	kr.

A tár állása :

Tőkében	48102	frt	—	kr.
Kamathátrálék	2384	frt	80	kr.
Pénztári maradvány	1002	frt	85 ⁵ / ₁₀	kr.
Összesen	51489	frt	65 ⁵ / ₁₀	kr.
Tavaly volt	49456	frt	63 ⁵ / ₁₀	kr.
Szaporodás	2033	frt	02	kr.

n) A 69-ik pontban a *Tolcsvai Nagy Gedeon-féle alapítvány* állása terjesztetik elő.

Bevétel	5147	frt	17	kr.
Kiadás	4911	frt	80	kr.
Pénztári maradvány	235	frt	37	kr.
Kint levő tőke	21300	frt	—	kr.
Kamathátrálék	1240	frt	48	kr.
Állás	22775	frt	85	kr.

o) A 71-ik pontban a *Megyasszay-alapítvány* számadásai foglaltatnak.

Bevétel	8	frt	—	kr.
Kiadás	8	frt	—	kr.
Kint levő tőke	100	frt	—	kr.
Kamathátrálék	6	frt	66	kr.
Állás	106	frt	66	kr.

p) A 72-ik pont szerint *alamizsna-pénzekből* volt:

Bevétel	1181	frt	12	kr.
Kiadás	1181	frt	12	kr.
Maradvány	—	—	—	—

Mindezen számadási tételek tudomásul vétetvén, jegyzőkönyvünkbe iktattatni határozatnak; egyszersmind *Bakos Antal*, egyházkerületi pénztárnok, az 1886. évi számadások terhe alól, a számadásokban elforduló tételekre nézve, a pénzügyi bizottság jegyzőkönyvének 76-ik pontjában foglalt javaslata alapján, buzgó és szakavatott működésének elismerése mellett, felmentetik.

r) A 75-ik pontban jelenti a pénzügyi választmány, hogy az erdélyi közművelődési egyesület javára begyűlt, s az egyházmegye által az egyházkerületi pénztárnokhoz beküldött 101 frt 26 kron felül, püspökünkhöz is folyván be 18 frt 50 kr: e címen elszámolandó volt 119 frt 76 kr, melyből 100 frt illetékes helyére elküldetvén, a felmaradt 19 frt 76 kr szabályszerűen elszámoltatott.

Tudomásul vétetik.

s) A 78-ik pontban előterjeszti a pénzügyi bizottság, miszerint a folyó 1887. évről vezetett pénztári főnapló összegeztetvén, kitűnt, hogy a múlt évi pénztári maradvány beszámításával kellett lenni a pénztárban 1887. március 25-én 12302 frt 66 ³/₁₀ krajcárnak, mely összeg felszámoltatott s hiány nélkül megtaláltatott.

Tudomásul vétetik.

40. Engel Adolf, gyöngyösi lakos, a kinél a Tolcsvai Nagy Gedeon 20,000 frtos alapítványi tőke van elhelyezve, püspökünkhöz beadott kérvényében az iránt folyamodik, hogy a jelzálogul szolgáló eesédi 37. számú telekjegyzőkönyvben I. 1. és 2. sorszám alatt foglalt és igen csekély értékű beltelkekről ezen 20,000 frt kölcsönökre és járulékai erejég bekebelezett zálogjog törlését engedje meg egyházkerületünk.

Majd ugyane tárgyban közgyűlésünkhöz beadott kérvényében kimutatni igyekszik, miszerint a jelzálogul szolgáló ingatlanok ma sokkal nagyobb értéket képviselnek, mint midőn ő azokat ezen jelzáloggal terhelten megvásárolá; kéri tehát, hogy az említett parcellákról a jelzett tőke törlése megengedtesék, ellenben a birtok egyéb részén az a jelen állapotban, az eddigi föltételek mellett továbbra is meghagyassék.

Ezen kérvények, okmányaikkal együtt, a pénzügyi bizottságnak adattak ki véleményezés végett, mely bizottság következő véleményét terjeszté közgyűlésünk elé:

«Engel Adolf, gyöngyösi lakosnak az iránti kérvénye, hogy a Tolcsvai Nagy Gedeon-féle 20,000 forintos alapítványi összeg kölcsönképen nála továbbra is meghagyassék s a belsőségek tehermentes eladása engedélyeztesék, véleményes jelentéstétel végett, a tisztelettel alólírott pénzügyi választmánynak adatván ki, megbízatásunknak következőkben van szerencsénk elegetteni:

Az egyházkerületi pénztárak kezelésére vonatkozólag, 1883-ban alkotott szabályrendelet értelmében, földadó alá tartozó ingatlanokra, az állami egyenes földadó ötvenszeres összegéig lehet kölcsönöket engedélyezni; tekintve tehát, hogy a jelzálogul szolgáló s az ecsédi 37. számú telekjegyzőkönyvben I. 4—6. rovat-szám alatt foglalt fekvőségek kataszteri tiszta jövedelme csupán 759 frt 34 krt; az egy évi egyenes állami földadó pedig csak 193 frt 64 krt tesz ki: legkisebb kétséget sem szenvedhet, hogy a kérdéses fekvőségek szabályszerű fedezetet nem képeznek.

Miután azonban a szabályrendelet idézett rendelkezése egyedül azt célozza, hogy a jelzálogul szolgáló fekvőségekből a kölcsönökre, ennek a tőkével egyenlő elsőbbséggel bíró három évi kamata és az előnyös tételeket képező kincstári követelések és végrehajtási költségek minden körülmények közt bevehetők legyenek: azon esetben, ha a jelzálogul szolgáló fekvőségek, más biztos adatok szerint, a most előadott körülménynek megfelelő értékkel valóban bírnak egyes speciális esetekben, a szabály szigorú alkalmazásától el lehet tekinteni.

Figyelembe véve tehát azon körülményt, hogy 20,000 frtnak újból való elhelyezése előreláthatólag sok nehézséggel fogna járni, s hogy Engel Adolf úgy személyes viszonyai, mint eddigi eljárása után ítélve, megbízható s pontosan fizető adósnak tekinthető, indokoltnak látja a pénzügyi választmány, hogy jelen esetben a szabályok merev alkalmazásától eltekintessék.

Ezen felfogásból kiindulva, bírálattal tárgyává tette a kérvényhez becsatolt községi bizonyítványokat s figyelembe vette azon körülményt is, hogy Engel Adolf a kérdéses fekvőségeket 1881-ben 27,800 frtért vásárolta s időközben annak értékét tetemesen gyarapította, mely adatok alapján a jelzálogul szolgáló fekvőségek valódi értékét a pénzügyi választmány 30,000 frtban véli megállapíthatónak.

Ezek előrebocsátása után, azon véleményt terjeszti elő, hogy 15,000 o. é. forint eléggé fedezve lévén, ha a nem fedezett 5000 frtot adós befizeti, vagy más jelzáloggal szabályszerűen biztosítja: a 15,000 frt, esetleg a 20,000, nála továbbra is meghagyható.

Az ecsédi 37. számú telekjegyzőkönyvben A I. 1—2. rovat. szám alatt foglalt belsőségek kibocsátását a pénzügyi választmány csak azon esetben véleményezhetné, ha helyettök más, megfelelő biztosíték mutattatnék ki; miután, ha az épületek, roskatag voltak miatt, sokat nem érnek is, de magok a belsőségek mindenesetre számbaveendő értéket képviselnek.»

Közgyűlésünk a pénzügyi bizottságnak itt előterjesztett véleményét elfogadja, határozati erőre emeli, s annak végrehajtásával ugyancsak pénzügyi bizottságát bizza meg.

- 41.** Engel Adolf, ki a Tolcsvai Nagy Gedeon hagyatékát képezett ecsédi birtokot, miután az, az egyházkerületünk által megállapított szabályzat szerint, a tartozásban maradt vételárra nézve, a földadó alapján, kellő értékű jelzálogi biztosítékul nem szolgált, nemcsak a 20,000 frt vételárnak, mint tehernek, az illető birtokra való telekkönyvi bekebelezése mellett, hanem egyszersmind a 20,000 frt biztosítására nézve, a Tolcsvai Nagy Gedeon örökösei által, egyházkerületünkkel szemben, 6 évre vállalt szavatosság mellett vásárolta meg: kéri, hogy miután az örökösök által 6 évre elvállalt jótállási kötelezettség határideje ez év végével letelik; mindazonáltal, tekintetbe véve azt, hogy ő, a nevezett birtokon, a becsatolt

beeslével szerinti építkezés által, eddig mintegy 2400 forintnyi befektetést tett, a 20,000 frt kölcsön egyedül a jelzálogul szolgáló birtok által is biztosítottnak tekintetvén, továbbra is hagyassék nála.

Kéri továbbá, hogy a jelzálogul szolgáló birtokon fekvő, két rozzant épületet a jelzálogi kötelezettség alól felmenteni s arra nézve a felmentési engedélyt kiállítani méltóztassék.

Folyamodó kérelme, a mellékelt okmányokkal együtt, a pénzügyi választmányhoz azon utasítással tétetik át, véleményezés végett, hogy az ide vonatkozó jelentés, közgyűlésünk határozatának meghozhatása végett, ide, még ez ülés folyamán adassék ki.

42. Felvételtek az egyházi közalaphoz intézett segély-kérvények.

Ezen kérvények, véleményadás végett, egy, püspökünk elnöklete alatt alakítandó bizottsághoz tétetnek át, s azok érdemleges tárgyalása f. évi nyári közgyűlésünk napirendjére tűzetik ki. A bizottság összeállításával püspökünk bíztat meg. Figyelmeztetnek továbbá az alsózempléni és ungi egyházmegyék esperesei — a mely egyházmegyékből segély-kérvények nem lettek beterjesztve, hogy amennyiben ezen egyházmegyékből is adattak volna be segély-kérvények, azokat püspökünkhöz mielőbb terjeszszék be.

43. Zemplénmegye közigazgatási bizottsága ⁷³/₁₉₉. szám alatt felhívást intéz püspökünkhöz az iránt, hogy az ismétlő iskolások tanítása tárgyában szigorúan intézkedjék és eszközölje, hogy legalább a téli hónapokban az ismétlő iskolások tanítása pontosan végeztessék.

Ezen felhívás folytán az egyházmegyék esperesei utasítatnak, hogy intézkedjenek úgy, miszerint az ismétlő iskolák, a hol még felállítva nem volnának, azonnal felállítassanak, s az ismétlő iskolások tanítása gyakorlatba vétessék.

44. Indítványoztatott, hogy *Warga Lajos*, főiskolai theologiai tanárnak, a tanszékével összekötött tudomány-szakban kifejtett irodalmi munkásságáért, egyházkerületünk fejezze ki méltánylatát és elismerését.

Egyházkerületünk a legnagyobb örömmel üdvözl minden mozzanatot, mely főiskolánk életében, a szellemi és erkölcsi élet fejlesztésére, s így főiskolánk jó hírvének terjesztésére szolgál. Azért örömmel üdvözl *Warga Lajos* főiskolai tanárt is, a szaktudományában kifejtett buzgóságáért s sikeres irodalmi munkásságáért; s az indítvány elfogadásával, készséggel adja meg neki jegyzőkönyvében az elismerést, egyszersmind a kiváló gondnal, tudományos szakértelemmel megírt egyháztörténelmi munkáját egyházközönségünk pártfogásába melegen ajánlja.

45. Olvastatott a máramaros-szigeti lyceum kormányzó-tanácsa által, 1886. december 27-ről, ¹⁴⁹/₁₈₈₆. szám alatt, püspökünkhöz intézett, azon felhívás, hogy a nevezett lyceumot, a mult év vége felé, a tűzvész által ért tetemes kár csökkentése és az intézet célszerűtlen, szűk, helyiségeinek a törvény követelménye szerinti átalakíthatása végett, méltóztassék a mellékelt segélygyűjtő íveket egyházkerületünkben szétosztani, s úgy az egyeseket, mint az egyházakat, kegyes adakozásra felhívni.

Egyházkerületi közgyűlésünk a legmélyebb sajnálatát fejezvé ki a m.-szigeti lyceumot ért csapás fölött: püspökünket a segélyezésre felhívó aláírási íveknek, az esperesi hivatalok útján, egyházmegyénkben leendő körözésével megbizza.

46. Olvastatott egyházkerületünk püspökének, a felsőzempléni egyházmegyében, a mult 1886. évben teljesített püspöki látogatásáról szóló, következő jelentése:

Főtiszteletű közgyűlés!

Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy püspöki körlátogatásomat, mely a zsinati törvények 135. §-a a) pontja alatt előírva van, mult évi július hó 10-én megkezdtem a felsőzempléni egyházmegyében, s 15 napon át folytatva, július 25-én bevégeztem.

Meglátogattam 28 anyaegyházat s azon leányegyházakat, melyek útamban estek és iskolával birnak; a többieknek presbyteriumát, vagy annak tagjait, az anyaegyházakban fogadtam és hallgattam ki. Körútamban figyelmemet leginkább kiterjesztettem:

1-ör. Az egyházak történelmi multjára, melyekre nézve a lelkész urak figyelmét, előzetesen kibocsátott körlevelemben felhívtam, s megkértem őket, hogy minden egyház történelmi multját, az egyház birtokában levő biztos adatok nyomán, állapítsák meg és foglalják írásba; ezt a lelkész urak meg is tették s írásba foglalva, be is adták. Ezek a látogatási jegyzőkönyv mellé vannak csatolva.

2-or. Figyelmemet kiterjesztettem a lelkészek biztos javadalmainak megállapítására, valamint arra is, hogy az egyházak miből fedezik évi szükségleteiket; mennyi a lelkész, tanító fizetését képező ingatlan föld, rét? Mennyi ennek a vidéken haszonbéri jövedelme? mik a többi jövedelmet adó tényezők?

Erre nézve biztosan állíthatom, hogy, a legméltányosabb számítás alapján, a felsőzempléni egyházakban a lelkészek jövedelme, az egyházak egy kis részében, nem több 700 forintnál; 8 egyházban 600; 6 egyházban 500; 7 egyházban 400 forintnál; 7 egyházban nem üti meg a 400 forintot sem. Egy van, mely 1200 forinton felül emelkedik.

Ugyanazt állítom maguknak az egyházaknak biztos jövedelméről is; alig van 10 egyház, a melynek jövedelme felülmenne 50—60 frton; a többi 20, 30, 40 forint közt változik; nagyrésze tehát az egyházaknak kivetés útján pótolja az egyház szükségeit; némelyek egészen kivetés útján fedezik. Mindezekből egyenesen következik, hogy a felsőzempléni egyházak, segélyezés tekintetében, főfigyelmet érdemelnek; csodálkozni lehet méltán, hogy lelkészeink, csekély jövedelmökből, [szerény bár, de tiszta, rendes háztartást vezetnek.

Az egyháztartást nagyban nehezíti itt több egyházban a gyülekezetek néptelenedése s a szláv, ruthén elemek közé való beékeltetésök az egyházaknak, mely miatt van még ev. ref. egyházunknak is néhány gyülekezete, hol híveink nehezen magyarosodnak. Szláv nyelven tartatik közöttük az isteni tisztelet, s melyre nézve eljöttnek látnám az időt, hogy a főtiszteletű egyházkerület rendelné el, hogy nemzeti nyelvünkön kezdetnék meg, már a körülményekhez képest, az isteni tisztelet az ily egyházakban is s felváltva tartatnék szlávul és magyarul. Ezt indokolva látom két dolog által: első az, hogy mindaddig, míg meg nem kezdjük ezt, a magyarosodás lehetetlenné válik igen sok időre, — talán örökre; mert ha az ifjú nemzedék tanul is magyarul, de mihelyt az iskolából kikerül, a szülei háznál, hol szláv a hazai nyelv, elfelejti azt is, a mit az iskolában tanult. Így legalább a magyar nyelvet hallaná a templomban, s ösztönt kap a nép ezáltal arra, hogy tanuljon magyarul, hogy mielőbb megértse az egyházi beszédet is. A magyar nyelv tanulására mindenütt, hol arra szükség volt, buzdítottam a népet s kötelességökké tettem az előljáróknak, hogy e tekintetben jó példával menjenek elő.

Hogy mennyire lehet szorgalmas, ügyes tanítás mellett vinni a tót ajkú gyermekeket, igen szép példáját tapasztaltam annak a vásárhelyi leányegyház iskolájában, hol szép, értelmes s jó magyar kiejtéssel feleltek kérdéseimre a gyermekek. Ezen iskolát Magyar István, jeles tanító vezeti.

De annak is elszomorító példáját láttam e leánygyülekezetben, hogy e, közöttük tekintélyt tartó, szorgalmas tanítót mennyire üldözték néhány rakoncátlan egyháztagek s minő közönnyel viseltetnek, sőt mondhatni, idegenkedéssel, a tót nyelven beszélő szülék, a magyarosodás iránt. Azért e népet morális eszközökkel kell arra szorítani, hogy magyarul beszéljenek s ne hagyják feledésbe menni gyermekeiknél azt, mit az iskolában tanulnak.

Az egyházak birtokairól, jövedelméről és arról, hogy mely forrásokból szerzik be az egyház fentartására szükséges költségeket; a lelkészi s tanítói fizetésekről, a közerkölcsiségről, a vallásos élet jelenségeiről, a minden egyházban felvett jegyzőkönyvek tanuskodnak; mindazonáltal a lelkészek, tanítók javadalmairól egy külön kimutatásban is részletes előterjesztést mellékeltem. Ugy a jegyzőkönyvek, mint e melléklet is, véleményem szerint, a levéltárban lesznek megőrzendők.

A felsőzempléni egyházmegyében a közerkölcsiség, vallásos buzgóság, mondhatom, hogy felül-

múlta várakozásomat. Nyilvános jeléül ennek, felemlíthetem azt, hogy 27 anya- és 34 leányegyházból egy vadházasság jelentetett, s maguk azon t. szolgabíró urak, kik szívesek voltak engem járásaikban felváltva kíséni körútamban, úgy nyilatkoztak, hogy egyházközségeinkben a nép nagyrészből béke- s rendszerető, munkás, józan és szorgalmas.

Azon kitűnő szíveség, vendégszeretet, azon szívből eredett, tüntetésig szívélyes fogadások, melyekkel egyházunk hívei nemcsak, hanem a lakosság, valláskülönbőség nélkül, a köznép épen úgy, mint az értelmiség, lelkészek és világiak, ev. ref. hitfelekezetünket s egyházkerületünket megtisztelték: maradandó emléket véstek szívembe, s méltónak ítélem, hogy ezeknek emléke jegyzőkönyvünkben is megörökíttessék.

Nagy hálával tartozom ezen körútamból azon buzgó férfiaknak, kik engem kalauzolni s egész körútamban kíséni szívesek voltak és becses jelenlétükkel azt eszközölték, hogy hanyatló életidőm dacára is, nemcsak megbirtam a reám nehezedett terhes munkát, hanem segítségökkel, közremunkálásukkal, szerencsés sikerrel be is végeztem. Ezen férfiak voltak: az egyházmegye búzó esperese, nt. Kálniczky János; az egyházmegye gondnoka, ngos Bernáth Elemér úr; az egyházmegye főjegyzője, Böszörményi Károly, málcái lelkész; az egyházmegye aljegyzői: Gyarmathy Soma, bodzás-ujlaki; Sárkány Imre, gál-szécsi lelkészek; kik, az esperesi hivatal böles rendelkezése folytán, egymást felváltva végezték a valóban fárasztó jegyzői teendőket: szerkesztették egyházkerületünkben a törvényes alapon nyugvó püspöki egyházlátogatás legelső jegyzőkönyveit. Kérem a főtiszt. egyházkerületi közgyűlést: méltóztassék mind-ezen férfiak irányában méltányló elismerésének jegyzőkönyvileg kifejezést adni.

De hálás elismeréssel tartozom tek. Zemplénmegye főispánjának, mgsos Molnár István; ngos Dókus Gyula, főszolgabíró úrnak s egész megyei tisztikarnak. Ő méltósága, a főispán, hogy saját szavaival éljek: «gondoskodott arról, hogy ev. ref. egyházunkban a püspöki látogatás a polgári hatóság részéről is, a megtisztelő figyelem s szívélyesség épenoly formájában részesüljön, mint más hitfelekezeteké»; a tisztikar pedig első volt, mely az egyházmegye és Sátoralja-Ujhely városa határszélén bátorságot, kedvet öntött belém, hogy csak induljak bizton útnak, mert Zemplénmegye felső vidékének szívesen fogadott vendége leendek mindenütt, s valóban úgy is történt. Kedves visszaemlékezésem s hálás elismerésem legyen azért a köszönet!

Ezek után méltó tisztelettel vagyok Miskolcon, 1886. április 26.

Kun Bertalan,
tiszáninneri ev. ref. püspök.

Közgyűlésünk örömmel veszi tudomásúl a püspöki látogatásról felolvasott jelentést; készséggel ragadja meg az alkalmat, hogy szeretve tisztelt főpásztora iránt legmelegebb köszönetét fejezze ki azon önfeláldozó buzgóságért, melylyel püspöki látogatása terhes munkáját, hajlott kora dacára is, teljesíteni méltóztatott.

De nem mulaszthatja el közgyűlésünk, hogy köszönetének kifejezést ne adjon a jelentésben felsorolt mindazon kiváló egyénekkal szemben is, a kik, püspökünkre nézve, a nagy és fárasztó munkát közreműködésükkel könnyebbé tenni szívesek voltak. Jól esik egyházkerületünknek az érdeklődés ezen fényes nyilvánulásáról értesülnie, mert ebben az egyháziasságnak, a vallásos érületnek oly örvendetes jelenségét látja, a mely biztosítékül szolgál arra nézve, hogy a püspöki látogatás által sok nemes törekvésnek és cselekvésnek elhintett magvai, a felsőzempléni egyházmegyében nemcsak termő földre találtak, hanem az egyházak közéletében buzgó ápolói sem fognak hiányzani.

Úgy a jelentés eredeti példánya, mint a mellékelt jegyzőkönyvek, az egyházkerület levéltárába tétetni határozottak.

47. Püspökünknek a felsőzempléni egyházmegyében teljesített látogatásáról szóló jelentés azon pontja, mely arról tesz említést, hogy három egyháznál nemcsak általánosságban nem halad a magyarosodás, hanem az istenitisztelet is folytonosan szláv nyelven tartatik még ma is.

Fájóan hatott közgyűlésünkre, s a felsőzempléni egyházmegye jegyzőkönyvileg felhívandónak határozottatott arra nézve, hogy ott, a hol arra szükség van, hitfeleink között, a magyarosodás nagyfontosságú ügyének előmozdítása végett, úgy az iskolai oktatásnál, mint a lelkészek munkakörében, minden lehető intézkedést tegyen meg; különösebben pedig, a helyi körülményeknek eszélyes figyelembevétele mellett, hasson oda már most, hogy a hol az istenitisztelet eddig folytonosan szláv nyelven tartatott, addig is, míg az éberebb gondozás majdan lehetővé tenné kizárólag nemzeti nyelvünk használatát, az istenitisztelet magyarul és szlávul felváltva tartassék.

48. Olvastatott az egyetemes convent mult évi október 18—24. napjain, Pápán tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 2. szám alatti határozata, mely az egyházkerületek által a convent 1886—88. évi ciklusára eszközölt tagválasztásokról szól.

Tudomásul vétetett.

49. Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 9. pontja szerint, a conventi bírák száma 19-re, illetőleg az elnökökkel együtt 21-re emeltetett.

Tudomásul vétetett.

50. Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 14. pontja szerint, az országos közalap végrehajtó-bizottságának az 1885. évről szóló jelentése tudomásul vétetett; azonban e jelentés 6. számmal jegyzett kikezdése szerint, egy felmerült eset alkalmából, a végrehajtó-bizottság azon kérdésére, hogy vajjon az alapítványok egyszerűs mind az évi járulék alúli megváltásul is szolgálnak-e, vagy pedig az ily célzattal tett adományoknak egy része mint járulékváltás, egy része pedig mint alapítvány könyvelendő-e? — a convent elhatározta, hogy az országos közalap javára eddig tett alapítványokkal megváltottaknak tekintetnek az alapítók évi járuléka, amennyiben alapítványuk évi járuléknak húszszorosával fölér és készpénzben befizettetett; jövőre pedig az alapítványtevők, alapítványaik után csak annyiban tekintetnek az évi járulékok alúli megváltottaknak, amennyiben ezt alapító-levelükben határozottan megjelölték és alapítványuknak értéke a reájok törvény szerint eső évi járulék húszszorosával fölér; amennyiben ezt alapító-levelökben nem jelzik, nem tekintethetnek az évi járulékok viselése alól fölmentetteknek, és alapítványuk csak mint kegyes alapítvány tekintetik és könyveltetik el.

Tudomásul vétetett.

51. Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 15. pontja szerint, az országos közalap kezelésének könnyítése céljából, az ezutáni pénztári évekre határozottatott, hogy a pénztári év, a kezelési szabályok 15. §-a értelmében, mindenkor december 31-én végződjék; azonban az előző év, illetőleg évek javára, még junius 30-ig befolyó jövedelmek, a megelőző december 31-én végződött esztendő bevételeihez számíttassanak és azokkal együtt képezék fölosztás tárgyát:

Tudomásul vétetett.

52. Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 24. számú pontja szerint, a közalap kezelése ellenőrzésére alakított bizottság azon indítványa, hogy «utasíttassanak az esperesek, hogy a közalapból nyert segélyösszegeknek azon célra fordítását, melyre engedélyeztettek, szigorúan ellenőrizzék és jelentésüket, hogy a nyert segélyösszegek a kellő célra használtattak fel, a közalap végrehajtó-bizottságához esetről-esetre terjeszszék fel» az egyetemes convent által elfogadtatván,

annak értelmében való eljárásra az esperesek utasíttatnak.

53. Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 32. pontjában, hogy a folyamodó egyházak segély-kérvényeinek tárgyalása alkalmával, az egyházak állapotát minél biztosabban megállapíthassa: felkéri az egyházkerületek elnökségét, hogy az egyházakról a minősítési táblázatot a végrehajtó-bizottság elnökéhez minélelőbb terjeszszék fel.

Elnöklő püspökünk felkérte ezen határozatban foglalt kérelem teljesítésére.

54. Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 42. pontja szerint, a tiszáninneri egyházkerületnek 1886. szeptember havában tartott közgyűléséből felterjesztett azon óhajtására, hogy az országos közalap jelenlegi nehézkes kezelési szabályai egyszerűsítsenek és az esperesek a dolog természete szerint is inkább a pénztárosok teendőihez tartozó pénzkezelés terhe alúl mentessenek fel: a convent felhívja a végrehajtó-bizottságot, hogy az eddig lefolyt évek tapasztalatai alapján, a kezelést lehetőleg egyszerűsítse, s erről a convent elé véleményes jelentést terjesztszen; minthogy pedig a kezelés nehézsége inkább a most fennálló törvényben gyökerezik, annak idején a zsinati törvényhozás elé terjesztendő ilyenmű javaslat iránt is tegye meg a megfelelő előtanulmányokat, s ezek eredményét terjeszse az egyetemes convent elé.

Tudomásúl vétetett.

55. Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 43. pontja szerint, a Jordán-alapítvány fekvőségeinek eladása elhatározott. Tudomásúl vétetett.

56. Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 44. pontja szerint, a misszió-ügyi bizottság, az egyházkerületek részéről heterjesztett általános javaslatok áttanulmányozása alapján, a misszió céljaira 18,804 frtot jelöl ki; ebből egyházkerületünk öt állomása részére 1800 frt szavaztatott meg.

Tudomásúl vétetett.

57. Ugyanezen bizottság, a conventi jegyzőkönyv 51. pontja szerint, javaslatot terjeszt elő az összes misszió-ügyek ellenőrzésére vonatkozó eljárás szabályozására, a mely javaslat elfogadtatván, felhívatott egyházkerületünk is, hogy állandó misszió-ügyi bizottságot alakítson, mely bizottság a kerület misszió-ügyét az ezen conventi jegyzőkönyv 51. pontjában körülírt és meghatározott módon kezelje; jelentéseket és javaslatokat terjesztszen elő, melyeknek alapján kötelessége lesz az egyházkerületnek a misszió-ügy mibenlétéről, fejlődéséről, évi költségvetéséről írandó jelentését az egyetemes convent elé évről-évre felterjeszteni.

Ezen határozat alapján, egyházkerületünk állandó misszió-ügyi bizottsága tagjairól, Kun Bertalan, püspökünk elnöksége mellett, megválasztattak azon egyházmegyék esperesei és gondnokai, melyekben missziói állomások vannak; jelenleg az abauji, felsőzempléni, felsőborsodi és ungi egyházmegyék esperesei és gondnokai, u. m. Fodor Pál, Kálniczky János, Debreczeni Gábor, Makay Dániel, esperesek; Komáromy László, Bernáth Elemér, Ragályi György, Kovács Károly gondnokok; jegyzőül: Mitrovics Gyula, főjegyző. Egyszermind az egyházmegyék utasítatnak, hogy missziói állomásaikat illető minden adataikat minél előbb szolgáltatassák be esperesi hivatalaikhoz, hogy a fentnevezett állandó misszió-ügybizottság azoknak alapján, a convent fentérintett jegyzőkönyvi pontja értelmében, egyházkerületünk részére misszió-ügyi szabályzatot készíthessen.

58. Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 54. pontja szerint, a nyugdíjalap-bizottság jelentése alapján határozott: 1. hogy a kölcsönös tűzkárbiztosítási tervezet a napirendről levétetik; 2. a lelkészi és tanári nyugdíjintézetre a nyugdíjalap-bizottság részletes terv készítésére utasítatik; 3. a lelkészi és tanári gyámintézet tervezete, az egyházkerületek véleményének tekintetbevételével, átdolgoztatik.

Tudomásúl vétetett.

59. Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 55. pontja szerint, a közigazgatási bizottság javaslata alapján felszólítatnak az egyházkerületek annak kijelentésére, hogy általában szükségeseknek tartják-e a családkönyveket s azok vezetésének általánosan kötelező voltát? s ha igen, azon esetben adjanak erre nézve mintákat, hogy azoknak alapján a convent a további intézkedéseket megtehesse.

Ezen határozatnál fogva Fejes István, főiskolai algondnok elnöksége mellett, Mitrovics Gyula, főjegyző és Radácsi György, hittanár tagokból álló bizottság választott és megbízott, hogy e tárgy beható megvitatása után, a családkönyvek szükségességének, vezethetőségének módozatairól jövő közgyűlésünk elé véleményes jelentést terjesztszen.

- 60.** Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 56. pontja szerint, a vadházasságok lehető megakadályozása céljából; 57. és 62. pontja szerint, több vallásszérelmi ügy orvoslása végett, a nagyméltóságú vallás- és közoktatási magyar kir. miniszterhez felírat intézése határozatván el; egyszersmind felkérettek a püspökök, hogy a hozzájuk bejelentett és teljesen megnyugtató elintézését nem nyert vallásszérelmi ügyek kimutatásait, eredeti okmányaikkal együtt sürgősen küldjék be a conventi elnökséghez, hogy azok a kormányhoz intézendő felszólításhoz csatoltathassanak.

Ennek folytán elnöklő püspökünk felkéretik, hogy az esetleg hozzá ily vallásszérelmi ügyekben érkezendő panaszokat, okmányaikkal együtt azonnal terjeszsze fel a conventi elnökséghez.

- 61.** Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 63. pontjában felhívatnak az egyházkerületek, hogy megfelelő vallás-tanítási tankönyvekről gondoskodjanak, s e részben tett vagy teendő kezdeményeiről a legközelebbi conventre tegyenek jelentést vagy; ha a magok körében ily gondoskodást nem tesznek vagy nem tehetnek, járuljanak az egyetemes convent által teendő intézkedéshez.

A sárospataki főiskola igazgató-tanácsának ez ügyben beadott jelentése tárgyalásánál hozatik meg e tárgyban a határozat.

- 62.** Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 65. pontja szerint, a sárospataki jogakadémia népességének megfogyása ügyében meghallgatván az egyházkerület felterjesztését; miután az ügy tárgyánál fogva a tiszántúli és dunamelléki egyházkerületek jogakadémiáit is illeti: mielőtt ez irányban lépést tenne, meghallgatandónak tartja az említett egyházkerületek jogakadémiái igazgató-tanácsainak véleményét is, melyet jövő közgyűlésére vár be.

Tudomásúl vétetett.

- 63.** Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 75. pontjában megállapíttatik a theologiai vizsgák szabályzata.

Ezen szabályzat a sárospataki főiskola hittani karához tétetik át, hogy ennek életbe léptetésére vonatkozó véleményes jelentését, az igazgató-tanács útján, jövő közgyűlésünkre terjeszsze be.

- 64.** Ugyanezen conventi jegyzőkönyv 89. számú törvényszéki végzésével, az átányi lelkészválasztásra nézve egyházkerületünk által 1886. április 28-án hozott s Fekete József, lelkészt beerősítő végzés, indítóokainál fogva, helybenhagyatott.

Tudomásúl vétetett.

- 65.** Békésy Gyula, a debreceni tankerület főigazgatója, folyó évi január 5-én avégett kereste meg püspöki hivatalunkat, hogy a néhai Rác Ádám által a sárospataki és miskolci ref. iskoláknak hagyott alapítványokról szabályszerű alapító-leveleket állíttasson ki a végrendelet végrehajtója által és ezek példányait, a nagymélt. vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztertől leendő jóváhagyás kieszközlése céljából, hozzá küldesse meg; ha pedig ezt teljesíthetőnek nem tartja, néhány szóval értesítse. Ezen tárgyra vonatkozólag egyszersmind elnöklő püspökünk jelenti, hogy a tankerületi főigazgató ezen kérelmére kijelentette, hogy a törvény nem rendelkezvén iskolai alapítványaink ilynemű miniszteri jóváhagyásának jogos szükségéről, azok alapító-leveleinek jóváhagyás végetti felterjesztését — önkormányzati jogunkra tekintettel — nem teljesítheti, ha csak az egyházkerületi gyűlés ezt el nem rendeli.

Egyházkerületi közgyűlésünk elnöklő püspökünk eljárását helyesli s határozatában kimondja, hogy a középiskolai törvényben nem talál oly alapot, melynek tekintetbevételével kötelezve érezhetné magát arra, miszerint az iskolai részére tett alapítványokat, megerősítés végett, a nagymélt. minisztériumhoz fölterjeszsze.

- 66.** Az egyházkerületi felsőbb leánynövelő-intézet felügyelő-bizottsága, a Sárospatakon 1886. június 28 — 29-én tartott egyházkerületi közgyűlés 16. számú határozatánál fogva jelenti, hogy az intézet újjászervezésével

előállott építkezések múlt év augusztus havában megkezdettek, folyamatban vannak és örvendetesen haladnak előre.

Tudomásul vétetett.

67. Az egyházi körlevelek több példányú leírásával az egyházmegyék esperesei nagyon meg levén terhelve, indítványoztatott, hogy azok az egyházkerület pénztára terhére sokszorosítottván, annyi példányban küldessenek meg, a hány járás van az egyes egyházmegyékben.

Az indítvány elfogadtatván, elnöklő püspökünk megbízott az ezután küldendő körlevelek sokszorosítottásával s kellő példányokban való szétküldésével.

68. Olvastatott a főiskolai igazgató-tanács 1887. január 24—29. napjain tartott üléseiről vezetett jegyzőkönyv, melynek

a) 5-ik pontjában a főiskola *bevételeiről* és *kiadásairól* vezetett s igazgató-tanács által megvizsgált számadások főtételei foglaltatnak. E szerint:

A napló alapján:

Összes bevétel volt	115926 frt 71 kr.
Összes kiadás	107741 frt 56 kr.
Összes maradék	8185 frt 15 kr.

A tiszti könyv alapján:

A középítkezési, képezdei és Horváth Mária pénztárnál:

Bevétel	103755 frt 15 kr.
Kiadás	97071 frt 75 kr.
Maradék	6683 frt 67 kr.

b) A 6-ik pontban a *tápintézeti pénztár* számadása terjesztetik elő, melyszerint a tápintézeti pénztárnál:

Összes bevétel	12171 frt 56 kr.
Összes kiadás	10670 frt 08 kr.
Pénztári maradék	1501 frt 48 kr.

c) A 7-ik pontban a *mérleg* terjesztetik elő az 1887. évi január 1-én volt állapot szerint. E szerint a főiskola összes vagyona tesz ingatlanokban és tőkepénzekben:

összesen	756140 frt 86 kr.
Terhei összesen	47533 frt 33 kr.
Jövedelmező vagyona tehát	708607 frt 53 kr.

d) A 8-ik pont az 1886. és 1887. évi január 1-én volt vagyónállapot összevetését tartalmazza, melyszerint az 1886. évi *vagyonszaporodás*, beleértve az új alapítványokat is, 19434 frt 38 kr.

e) A 9-ik pontban az 1886. évi *költségelőirányzat* hasonlított össze a tényleges bevétellel és kiadással. E szerint elő volt irányozva: bevételül 73401 frt; a valóságos bevétel pedig volt 79940 frt 47 kr; így a valóságos bevétel 6539 frt 47 krral haladta meg a bevételi előirányzatot.

Kiadásul elő volt irányozva: 72605 frt 37 kr; tényleg kiadatott pedig 62843 frt 24 kr; így a valóságos kiadás 9762 frt 13 krral volt kevesebb az előirányzatnál, melynél azonban a tőkésítésre és a tőkekimutatásnál elszámolt 8963 frt 63 kr elszámolandó.

Ugyanezen pont szerint befolyt a tőkéből:

Régi tőke	17314 frt 68 kr.
Új tőke	6500 frt — kr.
Összesen	23814 frt 68 kr.

Ehez járult az 1886-ban tőkésíteni rendelt	8963 frt 63 kr.
Összesen kihelyezendő volt	32778 frt 31 kr.
Kihelyezettett pedig	25168 frt 60 kr.
Kölcsöntőkék visszafizettettek	9059 frt 64 kr.
Összesen	34228 frt 24 kr.

Ezen itt tárgyalt számadások tudomásul vétetnek.

<i>f)</i> A 10-ik pontban az 1887. évi <i>költségelőirányzat</i> van összeállítva és pedig előirányoztatik =	
Bevételül	78286 frt 79 kr.
Kiadásul	74925 frt 50 kr.
Így többletül mutatkozik	3361 frt 29 kr.

Ezen költségelőirányzat közgyűlésünk által tudomásul vétetvén, helybenhagyatik és megerősítettik.

g) A 31-ik szám *d)* pontjában, a Rácz István és neje 600 frtos tartozása s járulékai; a 33-ik pont *c)* pontjában, Majoros András és neje-féle, ma Szombathy örökösök címén vezetett 300 frt tőke s kamatai; nemkülönbén a 39-ik pont szerint, az Újlaky Miklós, téthi lelkész 20 frt 14 kr tartozása s járulékai, mint bevehetetlenek; továbbá a magát élete fogytáig való fizetésre kötelező, azonban már elhalt Harsányi Sámuel 42 frt; végre a 43-ik pont szerint, néhai Vladár Józsefnek, szintén ily minőségű, 60 frt tartozása, mint megszűntek, a tőkék könyvéből kihagyatni véleményeztetnek.

h) Ugyancsak kitöröltetni véleményeztetik, mint bevehetetlen, a munkácsi egyház 33 frt 60 kr; a bereg-újfaluúsi egyház 43 frt 50 kr; a barabási egyház 4 frt 20 kr tartozása.

Mindezen tartozásoknak a kamatozó tőkék könyvéből való kitörlése megengedtetik; egyszersmind utasítatik az igazgató-tanács, hogy a bevehetetleneknek mutakozó tőkék nyilván tarthatók legyenek; miszerint a kamatozó tőkék közül eddig kitörölt összes követeleésekről külön táblás kimutatást készíttessen, s azokat jövőre ilyen kimutatásban tartsa nyilván.

i) A 42. pontban jelezvén azt, hogy az aprólékos képezdei tőkével tartozó egyházak ezen tartozásainak elkönnyvelése s figyelemmel kísérése sok nehézséggel jár: oly intézkedést kér, mikép a képezdei tőkével tartozó, valamint ezen tőkék után kamatokkal hátrálékban levő egyházközségek, ezen tartozásukat ha egyszerre nem fizethetnék be a főiskola pénztárába, legalább részletekben, meghatározott számú évek tartama alatt fizessék be, hogy elvégre ennek kellemetlen terheitől úgy az esperesi hivatalok, valamint a főiskolai pénztár megszabaduljanak.

Igazgató-tanács ezen indítványa elfogadtatik, s ennélfogva felhívatnak az egyházmegyék, hogy az egyes egyházakkal, képezdei tartozásaik tőkéjét, bizonyos évi, a körülményeknek megfelelő részletekben fizetessék be. Egyszersmind arra is utasítatnak, hogy a hol ezen tartozások vitásak, illetőleg a hol az egyházak tartozásaikat befizettettek állítják, ezen egyházak számadási könyvei átvizsgálásával, hozzák ezen ügyet, a főiskolával szemben, végre tisztába.

k) A 62-ik pontban megerősítettetni kéri az igazgató-tanács abbéli határozatát, melyben a közigazgató tisztelet-díját, a mintegy 105 frtra menő mellékjövedelmek meghagyásával, ezen felül 300 forintra emelte fel, s ennek felét, a jelenlegi közigazgatónak, a jelen iskolai év második felére is kiadatni rendelte.

Igazgató-tanács ezen határozata helybenhagyatik.

l) A 64-ik pontban jelenti, hogy a gimnázium részére szükséges «Hít- és erkölcsstan» és «Összehasonlító vallásstan» című tankönyveket, az irodalmi kör előterjesztése szerint, sem pályázat, sem megbízás útján nem lehetett megírati; felkéri tehát egyházkerületünket, hogy, kivételesen ezen két

tankönyvre nézve, a szerzői tisztelet-díjat, nyomtatott ívenként, 20 frt helyett 40 frtban állapítsa meg, hogy ez által is fokozván a munkakedvet, ezen tankönyvek mielőbb előállíthatók legyenek.

Közgyűlésünk ezen tankönyvek írói díját, kivételesen, a fennebb elmondott indokokból, nyomtatott ívenként 40 frtra emeli fel.

m) A 65-ik pontban előterjeszti, hogy az irodalmi kör jelentése szerint a «Confirmationális Káté» című munka a bírálóktól visszaérkezett, s e munka sorsára nézve, a beküldött bírálatok alapján, határozni kell. Tekintve azonban ezen vallástani munkának nagy fontosságát, az iránt kér határozatot, vajjon elég leendő-e, ha ezen vallástani könyv, a fennálló gyakorlat szerint, egyedül püspökünkhöz küldetik be, vagy pedig az egyházkerületi közgyűlés eleibe terjesztessék?

Miután a Confirmationális Káté az agenda-ügygyel szoros összefüggésben van: az agenda átvizsgálására püspökünk elnöklete alatt Debreczeni Gábor és Kopré Ferenc esperesek; Kovács Károly, gondnok; dr Lengyel Endre, egyházkerületi tanácsbíró; Fejes István főiskolai algondnok; Mitrovics Gyula, Radácsi György, Nagy Gusztáv, akadémiai és Kovácsi Sándor, gimnáziumi vallástanárokból alakított bizottság kiküldetik, a kérdésben levő könyv s annak bírálása is, ezen küldöttséghez lesz átteendő.

n) A 69-ik pontban tapasztalván az igazgató-tanács, hogy az anyakönyvi kivonatokhoz szükségelt rovatos íveket, melyek egyházkerületünk lelkészeinek használatára, főiskolánk nyomdája által állítatnak ki, több városi könyvtár is utánnyomatja s ezáltal főiskolánknak anyagi kárt okoznak: felkéri egyházkerületünket, hogy intézkedjék úgy, miszerint legalább az egyházkerületünkben működő lelkészek, ezen kivonati ívek alkalmazásánál, a főiskola nyomdájából kikerült nyomtatványokat használják.

Ezzel kapcsolatban elnöklő püspökünk jelenti, hogy ezen visszaélésről ő is tudomással bírván, a miskolci nyomdákat ezen kivonati ívek utánnyomásától eltiltotta.

Püspökünk intézkedése helyeslő tudomásul vétetik; lelkészeink pedig utasítatnak, hogy az anyakönyvek kivonataihoz szükséges ívek alkalmazásánál a főiskola nyomdájából kikerült nyomtatványokat használják.

n) Az igazgató-tanács többi, — itt nem érintett s külön intézkedést nem igénylő határozatai tudomásul vétetnek és az igazgató-tanácsnak a főiskola szellemi és anyagi ügyeiben fokozatos előhaladást eredményező, sikeres működéséért elismerés szavaztatik.

69. Az igazgató-tanács jegyzőkönyvével, jelesül annak a költségelőirányzatot tárgyazó 10-ik pontjával kapcsolatban, tárgyalás alá vétetett az egyházkerületi számvéviszék jegyzőkönyvének, a Teleky-Szentes-Szeremley alapítványi pénztárra vonatkozó 28. és a Vay-Mocsáry alapítványra vonatkozó 30 pontja.

A mult évi nyári egyházkerületi közgyűlésünk 13. számú határozatában ugyanis, míg egyrészt kimondatott az, hogy a Teleky-Szentes-Szeremley alapítvány összes kamata a főiskolai pénztárt illeti; addig másrészt az tétetett kötelességévé az egyházkerületi pénzügyi választmánynak, a Vay-, Mocsáry alapítványt illetőleg, hogy az 1886. évi zárlat alapján megállapítandó összes tőkék kötvény szerint tényleg befolyjni *kellő* évi kamatait állítsa össze.

Ezen határozat értelmében kimutatja a pénzügyi választmány;

a) A Teleky-Szentes-Szeremley alapítványra vonatkozólag, hogy ezen alapítvány tőkéje, a mult évről fenmaradt és még tőkésítendő 1300 frttal együtt 16990 frt 95 1/2 krt tesz. Ezen összeget azonban, a könnyebb kezelés végett, 17000 frtra kiegészíteni rendelvén, utasítja a pénztárnokot, hogy jövőre ezen tőke egész kamatát, minden levonás nélkül, szolgáltassa ki a főiskolának.

b) A Vay-Mocsáry alapítványra nézve pedig kimutatja, hogy ezen alapítványnál

6 ^o / _o kamatozó tőke van	92480 frt 33 kr.
7 ^o / _o „ „ „	29700 frt — kr.
8 ^o / _o „ „ „	79239 frt 52 kr.
Összesen	201419 frt 85 kr.

A kötvények szerint tényleg befolyjni kellő évi kamatok tehát kitesznek 13966 frt 98 krt, melynek a főiskola pénztárába évenként megküldendő fele 6983 frt 49 kr.

Hangot ad azonban a pénzügyi választmány azon aggodalmának, hogy tekintettel a kamatláb folytonos hanyatlására és azon körülményre, hogy maguknál a tőkénél is, de főképen a kamatoknál, némi veszteségek a legnagyobb gondosság mellett sem kerülhetők el; a fenti összegnek állandó biztosítása mulhatlanul a tőke másik felének megrövidítésére fogna vezetni; miért is sokkal helyesebbnek s az alapítvány-levéllel is megegyezőbbnek találná a pénzügyi választmány, ha a múlt 1886. év végén létezett tőkék két egyenlő részre osztatván, az egyik elkülönített felerész kamataiból befolyandó összegek bocsátatnának a főiskolai pénztár rendelkezésére.

Miután egyházkerületünk a pénzügyi választmány által előterjesztett aggályokat már nyári közgyűlésében figyelmére méltatta; azonban épen ezen két pénztár jövedelmére alapítá a főiskola tanárai fizetésének emelését, azt pedig a kamat-ingadozások esélyeinek kitenni nem lehet: az egyházkerületi pénzügyi választmány indítványát nem fogadhatja el; hanem ragaszkodván a múlt évi nyári közgyűlésben hozott határozatához, utasítja a pénzügyi választmányt, hogy a Vay-Mocsáry alapítványból, a kerekszám kedvéért 7000 frtra emelt kamat-összeget szolgáltatassa ki évenként a főiskolának, s csak a felmaradó kamatot tőkésítse. A Teleky-Szentes-Szeremley alapítványra vonatkozólag azonban megjegyzi közgyűlésünk, hogy miután ennek egész kamata kiadandó a főiskolának s a kamat hullámozása esetén a főiskolát kárpótolni nincs miből: ezen tőke kamatai évenként mindig a bevételezés szerint lesznek kiadandók.

70. Vécsey József, mint a kit egyházkerületünk nevében azzal bízott meg püspöki hivatalunk, hogy a néhai Mesko Sándor, kassai örökgyó hagyatékának rendezésénél képviselje a sárospataki főiskola, mint egyik hagyományos érdekeit, a hagyomány rendezésére vonatkozólag a következő előterjesztést nyújtja be.

Főtiszteletű Püspök úr! Méltóságos Uram!

Főtiszteletű püspök úrnak, mint a sárospataki főiskola egyházi főgondnokának, az 1886. év február 21-én kelt azon megbízásából kifolyólag, melyszerint, a néhai Mesko Sándor, kassai örökgyó hagyaték rendezésénél, a sárospataki főiskola, mint egyik hagyományos, érdekeinek képviselésével megbízva lettem: van szerencsém ezen hagyatéki ügyre vonatkozó jelentésemet a következőkben előterjeszteni:

Amennyiben ezen hagyatéki ügyben a hagyaték tárgyalása és a hagyatéki vagyon értékesítése körül felmerült kérdéseket már az 1886. év március 5-én kelt jelentésemben részletesen előterjesztettem; ugyanazért, jelenben azokat már csak főbb eseményeiben jelzem.

I. Az ide $\frac{1}{2}$ alatt csatolt végrendelet 2-ik pontja szerint, néhai Mesko Sándor, örökgyó, a sárospataki főiskola részére, 100 forintos ösztöndíjakra, 10,000 forintot hagyományozott.

II. A jelzett hagyomány azonban, az összes hagyatéki vagyonnak eladása folytán bejött készpénzből, az ide $\frac{1}{2}$ alatt csatolt, s a kassai kir. törvényszéknek 1797/87. p. sz. alatt kelt végzése igazolása szerint, ki nem telt, hanem az csak $\frac{83}{100}$ -téli értékben lett fedezve, úgy azonban, hogy a befolyt tőke, időközi kamataival, annyira növekedett, miszerint minden egyes hagyomány, a végkielégítés alkalmára, már $\frac{87}{100}$ -tőlival lett fedezve; megjegyzem e helyütt, miszerint az összes hagyományosok, amint a $\frac{1}{2}$ alatt csatolt bírósági végzés is igazolja, abban állapodtunk meg, miszerint a befolyt hagyatéki vagyon megfelelő arány szerint osztassék fel; eltekintve a végrendelet 33. pontjától, a mely akként intézkedik, hogyha a hagyatéki vagyon vételára nem fedezné a hagyományokat, az esetre a befolyt összeg mindaddig egy tömegben kezelendő, míg azok abból nem fedezhetők; hanem azon feltétellel adatott ki a hagyományi összeg, hogy azt köteles mindaddig minden egyes hagyományos tőkésíteni, míg a végrendeletben megjelölt összeg elő nem áll.

III. Folyó év április hó 1-én osztatott fel a hagyaték; a főiskola részére jutott 8700 forint, azaz nyolcezerhatszáz forintból levonatott a nyugta bélyege címén 27 frt 50 kr és a pénznek Sárospatakra, f. év április hó 2-án lett elszállítási költsége 10 frt; ezeknek levonása után tehát a 10,000 frt hagyományra tényleg 8662 frt 50 kr, azaz nyolcezerhatszázhatvankét forint ötven krajcár készpénz fizetett be a főiskola pénztárába.

Ezek után pedig azon indítvánnyal zárom be jelentésemet, miszerint a $\frac{1}{2}$ alatt csatolt okmányokat a főiskolai igazgató-tanács hozott át a méltóztassék azzal, miszerint a 8662 frt 50 kr mindaddig tőkésítették, míg az a 10,000 frt tőkét el nem éri.

Kelt Kassán, 1887. április hó 12-én.

Teljes tisztelettel

Vécsey József,

a sárospataki főiskola igazgató-tanácsosa.

Ezt kiegészítőleg, Zsindely István, főiskolai gazdasági választmányi elnök, élő szóval jelenti, hogy a szóban forgó hagyományból, a főiskolát illető összeg, a főiskolai pénztárba már tényleg be is fizetett, s az, gyümölesözés végett, a s.-a.-ujhelyi egyik jóhitelű pénzintézetnél helyeztetett el, a hol is, számítása szerint, három év alatt fogja elérni azon összeget, a melyből aztán, a boldogult nagyemlékeztű hagyományozó rendelkezése szerint, a kitűzött segélyezés megkezdhető.

Vécsey Józsefnek jelentése, minden pontjában helyeslőleg tudomásul vétetvén, egyházkerületünk ez ügy körül tanúsított buzgalmaért, szíves köszönetét fejezi ki, s a gazdasági választmánynak is helybenhagyatván a pénz elhelyezése végett tett intézkedése: az abauji egyházmegye felhívatik, hogy majd annak idejében az ő javára tett stipendiumok igénybevétele iránt tegye meg a lépéseket.

71. Olvastatott a sárospataki főiskolai tanári szék felterjesztése, melyben annak alkalmából, hogy a sárospataki ref. egyház presbyteriuma, az újabb időben, különösen az egyház nehéz anyagi viszonyai miatt, a tanári karra is kötelező egyházi adót vetett, mely egyházi terhet eddig csak önkéntes adományok útján viselt, sok tekintetben érdekes és történeti becses adatokat sorolván elő a sárospataki főiskolának, tanári karának és ifjúságának, a sárospataki ref. egyházzal való viszonyára és érzékeltetésére vonatkozólag: annak eldöntését kéri az egyházkerulettől, mint illetékes főhatóságától, hogy mennyire kötelezők a sárospataki tanári karra nézve a sárospataki egyházi előjárás intézkedései, s mi az, a mit az egyházközség irányában teljesíteni tartozik, ha némely kiváltságai továbbra is fennmaradnak; ha külön iskolai papsága fentartása mellett, ezután sem fogja az egyház szolgálatait oly mértékben igénybevenni, mint a többi rendes egyháztagok?

Minthogy egyházi törvényeink, az egyháztagsági viszonyt és az abból folyó köteleseket elég világosan szabályozzák, s különösen eme törvényeink 15. §-a azt mondja, hogy «Magyarországnak minden reformált vallású lakosa és honpolgára, azon helyen tekintetik az egyházközség rendes tagjának, a hol tagja a polgári községnek,» ezen oknál fogva felhívatik a folyamodó tanári kar, hogy a törvénynek ezen intézkedéséhez alkalmazkodjék; mint egészen természetes és szintén magától érthető, kimondatván ez ügygyel összeköttetésben egyébiránt az, hogy azon esetekben, mikor akár a tanári kar, akár a tanuló ifjúság, a főiskolai lelkész által teljesített egyházi szolgálattal él, az egyház lelkésze irányában semmi fizetési kötelezettségben nem áll.

72. Mult évi őszi közgyűlésünk 33. számú jegyzőkönyvi határozatában, egy bizottságnak az tétetvén feladatává, hogy a sárospataki főiskolai «Kormányzati rendszabályokat,» általában, különösen pedig annak azon részét, mely az igazgató-tanács és gazdasági választmány egymáshoz való viszonyára és jogkörére vonatkozik, nézze át s tegye meg a netalán szükségesnek mutatkozó javításokra nézve ajánlatát: e bizottság a következő munkálatot terjeszti elő:

Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés!

A főtiszteletű egyházkerület 1886. évi szeptember hó 18—20. napjain tartott közgyűlésének 33. számú jegyzőkönyvi határozata által, tisztelettel alólírottak azzal bízván meg, hogy a sárospataki főiskolai «Kormányzati rendszabályok»-at s különösen ezen rendszabályok azon részét, mely az igazgató-tanács és gazdasági választmány egymáshoz való viszonyát és jogkörét állapítja meg, nézzük át s a szükséges javaslatokat tegyük meg: van szerencsénk jelentésünket a következőkben előterjeszteni:

Mindenekelőtt megjegyezzük, hogy véleményünk szerint a jelenleg érvényben levő «Kormányzati rendszabályok» gyökeres átalakításának, vagy lényeges módosításának szüksége, ez idő szerint fenn nem forog; nem pedig azért, mert főiskolánk szervezetében, szellemi és anyagi ügyeinek igazgatásában, a vagyon-kezelő s egyéb végrehajtóközegek körében, figyelemre méltó változás ezen szabályok életbe léptetése óta nem történt. De nem forog fenn indoka annak sem, hogy különösen az igazgató-tanács és gazdasági választmány egymáshoz való viszonya és jogköre új alapokra helyeztessék s a fennálló rendszertől eltérőleg szabályoztassék; nem pedig azért, mert míg egyrésről az igazgató-tanács, mint a főtiszteletű egyházkerület által a főiskola feletti felügyelettel és kormányzattal egyszermindenkorra megbízott testület, szükségképen felruházandó azon jog- és hatáskörrel, melyet a «Kormányzati rendszabályok» 5. §-a részére biztosít; addig másrésről a gazdasági választmány, ugyanazon rendszabály 18. §-a szerint, bír azon önállósággal és hatáskörrel, mely a főiskola gazdasági ügyeinek közvetlen vezetéséhez és intézéséhez szükséges. Ennélfogva egyik vagy másik testület jogkörének kiterjesztését vagy megszorítását mellőzve, a két testület közt jelenleg fennálló viszony épségben tartását véleményezzük.

A kérdéses rendszabályok részletes intézkedéseinél azonban, több rendbeli változtatás és módosítás tételét bátorkodunk ajánlani a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésnek, melyek a gazdasági választmány megalakítására s annak tagjaira, a gazdasági választmány elnökének megválasztására, s a rendszabályok némely hibás vagy homályos értelmű pontjának szabatosabb szerkesztésére vonatkoznak. Ezen módosítások, a «rendszabályok» egyes szakaszainak sorrendje szerint, a következők:

1. A 2. §. második bekezdésében, mely a fegyelmi ügyekben illetékes híroságról szól, «egyházkerületi» helyett «illető egyházi» teendő.

2. Az igazgató-tanács tagjairól szóló 5. §. d) pontjához a következő záradék csatolandó: «és annak egy gazdasági választmány által évenként választott tagja.»

3. Az igazgató-tanács hatásköréről szóló 9. §. 7-ik pontjában «A köz- és érettségi vizsgákon» helyett ez teendő: «Az iskolai vizsgálatokon.»

4. Ugyanazon §. 9. pontjában előforduló ezen kitétel: «rendtartás,» így javítandó: «rendtartásnak.»

5. Ugyanazon §. 18. pontjának e záradéka: «s azokra nézve intézkedik,» így módosítandó: «s ha hiányokat tapasztal, intézkedik, vagy az egyházkerületi gyűlést intézkedésre felhívja.»

6. Ugyanazon §. 19. pontja ekként fogalmazandó: «A főiskolai épületeknek, mindennemű tantermeknek, tápintézeti és egyéb közhelyiségeknek, az iskola tulajdonát képező tanári és tanulói lakásoknak, nyomdának, kórháznak sat. rendben, jókarban és tisztántartásának, tűzkár elleni biztosításának felügyeletét ellenőrizni; ha hiányokat tapasztal, intézkedik, vagy az egyházkerületi közgyűlést intézkedésre felkéri.»

7. Az akadémiai igazgató hatásköréről szóló 14. §. 5. pontjában előforduló ezen szó: «szuperintendensi,» így javítandó: «püspöki.»

8. A gimnáziumi szék hatásköréről szóló 15. §. 9-ik pontjához ezen záradék csatolandó: «fentartatván birtokon kívül az igazgató-tanács kegyelmezési joga.»

9. A gazdasági választmány megalakításáról szóló 17. §. 1-ső pontja ekként módosítandó: «A gazdasági választmány alakíttatik hat évre. Tagjai: az egyházkerületi közgyűlés által választott 3 tag; a tanári testület képviselete gyanánt a köziskolai szék által választott 3 tanár; a jogigazgató, a főiskolai pénztárnok, ellenőr, könyvraktár-felügyelő, tápintézeti felügyelő és a sárospataki irodalmi kör egy megbízott képviselője. A jogigazgató, pénztárnok, ellenőr, könyvraktár-felügyelő, tápintézeti felügyelő és az irodalmi kör képviselője, azon ügyekben, a melyekben érdekelve vannak, szavazati joggal nem bírnak.

Elnökét a gazdasági választmány hármaskijelölése és az igazgató-tanács ajánlatára 6 évre választja az egyházkerület képviselői közgyűlése; jegyzője a főiskolai pénztári ellenőr.

10. Ugyanazon §. 2-ik pontjában, mely az érvényes határozathozatalra szükséges tagok számáról szól, ezen szó helyett: «négy,» «hat» teendő.

11. A 18. §. 1-ső pontjából ezen kifejezés helyett: „*legszelesebb értelemben*“ ez teendő: „*szabályok értelmében.*“

12. A gazdasági választmány hatásköréről szóló 18. §. 7. pontjának ezen kitétele helyett: «egyes földadónak» ez teendő: «föld- és házadónak.»

13. Ugyanazon §. 10-ik pontjához záradékul teendő: «A költségelőirányzaton kívül eső nagyobb átalakításokat és javításokat azonban az igazgató-tanács útján, az egyházkerületi közgyűlésnek előlegesen bejelenteni köteles.»

14. Ugyanazon §. 12. pontjának utolsó mondata, mely a 10. ponthoz záradékul csatoltatott, törlendő.

15. Ugyanazon §. 14. pontjának ezen záradéka: «s a szerződést megállapítja,» törlendő.

16. Ugyanazon §. 20. pontjának e sora: «Jogigazgató, úgyszintén pénztárnok és ellenőr» így módosul: «Az elnök, jogigazgató, pénztárnok és ellenőr.»

17. Ugyanazon §. 22. pontjában ezen szó: «felügyelő,» mint fölösleges, törlendő.

18. A gazdasági választmányi elnökről szóló 19. §. 12. pontjának záradékában előforduló ezen szó: «rendes,» törlendő.

19. A jogigazgatóról, pénztárnokról, ellenőrrel, könyvraktár-felügyelőről szóló 20., 22., 23., 30. és 31. szakaszoknál, egyenként kiteendő: «a gazdasági választmány tagja.»

A «Kormányzati rendszabályok» szövegében tett ezen módosításainkat a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés figyelmébe ajánlva, tisztelettel maradtunk

Sárospatakon, 1887. ápril 16-án.

A főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésnek alázatos szolgálói:

Fejes István,

küldöttségi elnök s főiskolai egyházi algonnok.

Dr. Szánthó Gyula,

küldöttségi jegyző.

Egyházkerületünk beható tanácskozás tárgyává tévén ez előterjesztést, azt a következő módosításokkal fogadja el: Az 5. és 6. pontban használt „*felhívja*“ kifejezés helyett, mindkét helyre a „*felkéri*“ kifejezés teendő. A 9. pont első kikezdésében ajánlott módosítás mellőztetvén, meghagyatik az eddig érvényben levő Rendszabályoknak ide vonatkozó intézkedése, megtoldatván az ezen javaslat ugyanezen pontjának második kikezdésében foglalt módosításával. Az új javaslat 10., 12., 17., 18. és 19. pontjai mellőztetnek, a többi, itt meg nem említett pontozatok pedig elfogadtatnak, s ha majd e «Rendszabályok» újra való nyomtatása szükségessé válik, az ezen módosítások felvételével, illetőleg beiktatásával lesz kiállítandó.

73. A sárospataki főiskola igazgatósága bemutatván az 188⁶/₇. iskolai évet befejező vizsgálatok sorrendjét:

Az helybenhagyatik s felhívatik az igazgatóság, hogy annak a tanítató szülék és általában a tanügy iránt érdeklődő közönségnek való megküldéséről idejében gondoskodjék.

74. Olvastatott a sárospataki főiskola IV. éves hittahallgatóinak folyamodványa, melyben, hosszabb indoklás után, kéri, hogy rájok nézve már terjesztessék ki, a convent által készített s a lelkészi vizsgákra vonatkozó szabályzat azon kedvezménye, melyszerint az első lelkészi vizsga után, egy év múlva a második is lehet.

E folyamodvány, javaslattétel végett, a sárospataki theologiai tanári karhoz s ennek útján az igazgató-tanácsához tétetik át, mint a mely testületek vannak már előzőleg

megbízva azzal, hogy legközelebbi nyári közgyűlésünk elé kimerítő véleményt adjanak, minden ezzel az ügygyel összefüggő kérdések és kívánatos átmeneti intézkedéseket illetően.

- 75.** Az alsózempléni egyházmegye, folyó évi április hó 22—24. napjain tartott közgyűlésének 17. számú jegyzőkönyvi pontjában tudatja, hogy a lelkészjelölő-bizottságba a következő tagok választották meg: rendes tagokul: Bodolay József, Bódogh Károly, Szinyei Gerzson; póttagokul: Tóth Lajos és Pilissy Ferdinánd.

Tudomásul szolgál.

- 76.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 56. számú jegyzőkönyvi felterjesztésében, az időközben elhunyt Tatár Mihály, pthügyi lelkésztől és a szintén elhunyt Lácza István, szomatori és Kiss Gábor, nagy-kövesdi tanítókról emlékezik meg.

Fájdalommal tudomásul vétetik s egyházi és iskolai életünk hű munkásainak emlékezete e helyen is megőriztetik.

- 77.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 57. számú jegyzőkönyvi pontjában a következő lelkészi s tanítói változásokról tesz jelentést: lelkészül megválasztottak Bereckibe Besztercei Béla, Csanálosra Bogárdi Dániel; tanítókul: Vécsére Kulcsár Ferenc. T.-Tokajba Demjén Kálmán, Mádra Kastély Miklós, Tolcsvára Kajzler Sándor.

Tudomásul vétetik.

- 78.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 54. sz. jegyzőkönyvi kivonatával, 50 frt évi állandó segélyre ajánlja Szabó István, karcsai, végképen elnyomorodott tanítót.

Nevezett tanítónak, tekintve azt, hogy a szolgálatra egészen alkalmatlanná váltott, az 50 frt állandó segély megadatik.

- 79.** Olvastatott az alsózempléni ev. ref. egyházmegyének Sárospatakon, 1887. évi március 22-én tartott közgyűlésében 25. sz. a. hozott és Tóth Bénéjmin, takta-kenézi voltegyházi gondnok számadásaiból kifolyólag, a takta-kenézi ev. ref. egyház javára 451 frt 61 krban és 50 frt költségben marasztaló és a nevezett marasztalt szóbeli fölebbezésére fölterjesztett határozata. Előterjesztettek az ezt megelőző ügyiratok, számadások és küldöttségi jelentések.

Ezen ügyiratok, átvizsgálása után egyházkerületi közgyűlésünk következő határozatot hozott:

Az alsózempléni egyházmegye fennebb idézett keletű és számú határozata, indoklásánál fogva, helybenhagyatik.

- 80.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 34. számú határozatában, elutasítja a tállyai egyház presbyteriumának azon kérvényét, melyben egyházuk egyes tagjai által az országos közalap-járulékokból még be nem fizetett 28 frt 50 kr 1886. évi hátralék törlesztésének elrendelését kéri, azon okból, mivel az 1885. és 1886. évek folyamán szőlőterméseik fagy és jég által elvették s így a hátralékosok tetemes kárt szenvedtek.

Ezen határozat a folyamodó presbyterium által felebbeztetvén, az ügyiratokkal együtt egyházkerületünkre felterjesztetett.

Közgyűlésünk az alsózempléni egyházmegye határozatát helybenhagyja, azért, mert a közalapra fizetendő összegek nem az egyházközségek, hanem az egyes egyháztagok terhei lévén, azoknak elengedése- avagy leírásáért maga az egyházközség presbyteriuma folyamodni nincsen jogosítva. Ha a hátralékban levő járulékok vagy azok egy része netalán behajthatatlanná lenne, annak leírása módzatait a közalap kezelési szabályai elég körülmenyesen előadják; ennél fogva az esetleges leírás az említett szabályok értelmében hajtható végre.

- 81.** Ugyanazon egyházmegye, folyó évi tavaszi közgyűlésének 30. számú jegyzőkönyvi pontjában, pártolólág terjeszti fel a tokaji egyház azon kérelmét, hogy 2 drb, igen kevés jövedelmet adó szőlőjének eladása engedélyeztessék.

Egyházkerületünk, az egyházmegye ajánlatára, a hivatkozott végzésben felhozott indokokból, az eladást engedélyezi, azonban azon föltétellel, hogy a vételárból az egyháznak egyházkerületünkénél levő tartozása fizettessék ki; utasítja továbbá az egyházmegyét, hogyha a tervezett adás-vétel megkötetik, a szerződést, a jóváhagyási záradék rávezetése végett, terjeszsze fel.

- 82.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 32. számú jegyzőkönyvi pontjában, pártolólág terjeszti fel, megerősítés végett, a tarcali egyház és özv. Bodnár Andrásné között kötött adás-vételi szerződést.

Ezen szerződés, az egyházmegye ajánlatára, egyházkerületünk által megerősítettik s arra a jóváhagyási záradék rávezettetni határoztatik.

- 83.** Az alsózempléni egyházmegyébe kebelezett nagy-kövesdi leányegyház, a február havában halál által megüresült előkönyörgői állomásának rendes lelkész-tanítóval való betölthetését kérelmezte, s e célból újonnan kiállított lelkész-tanítói díjlevelét, megerősítés végett, a zempléni egyházmegyéhez be is terjesztette. Az egyházmegye, f. é. március 22—24. napjain, Sárospatakon tartott közgyűlésében, méltányolván a nagy-kövesdi leányegyház tagjainak áldozatkészségét: egy háromtagú bizottságot küldött ki oly célból, hogy a nagy- és kis-kövesdi ref. egyházak egymáshoz viszonyát, a lelkész-tanítói állomás felállíthatásának föltételeit behatóan a helyszínen vizsgálja meg. A bizottság f. évi ápril 14-én Nagy-Kövesden megjelenván, miután az egyház minden tagja elfogadta a három példányban beterjesztett, s 611 frtot tevő lelkész-tanítói díjlevelben foglalt egyházi terhek pontos teljesítését; továbbá, miután a kis-kövesdi lelkész, becsatolt nyilatkozata szerint, e felállítandó állomás által sem a kis-kövesdi egyház, sem a lelkész kárt nem szenved, és ő a maga részéről szívesen beegyezik: a nagy-kövesdi lelkész-tanítói hivatal felállítását ajánlotta az egyházmegyei közgyűlésnek. Ezen jelentés alapján a nagy-kövesdi egyház kérelme az egyházmegye által is ajánlólag terjesztetett fel.

Egyházkerületi közgyűlésünk a nagy-kövesdi egyház kérelmét megadja, s a lelkész-tanítói díjlevelet megerősíti és az alsózempléni egyházmegyét a nagy-kövesdi lelkész-tanítói állomásnak szabályszerű betöltésére utasítja.

- 84.** Az alsózempléni egyházmegye a szentesi egyház lelkészét, mint a vékei leány-, bolyi, szinyéri, zetényi, radi fiókegyházakból álló missiói kör lelkészét, az országos közalapból 200 frt évi állandó segélyezésre ajánlja.

Az alsózempléni egyházmegye felterjesztése, a becsatolt iratokkal együtt, tanulmányozás és véleményes jelentés tétel végett, a missiói bizottsághoz tétetik át.

- 85.** Az abauji egyházmegye, folyó évi tavaszi közgyűlésének 13. számú jegyzőkönyvi pontjával, pártolólág terjeszti fel a f.-kércsi egyháznak azon kérelmét, melyszerint az, a lelkészi jövedelem szükösi tárt illető részletét építkezési célokra használhassa fel.

A folyamodó egyház kérelme megadatik, felhivatván az abauji egyházmegye, hogy felvigyázzon arra, hogy az egyház, a részére ilymódon átengedett összeget, valóban a megjelölt célra használja fel.

- 86.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 8. és 13. számú jegyzőkönyvi felterjesztésében tudatja, hogy a f.-kércsi egyházba Gyurkó Barna, az alsó-vadászi egyházba pedig Antalfy László választattak meg lelkészül.

Tudomásúl vétetik.

87. Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 11. számú jegyzőkönyvi pontjában, a következő tanítói változásokat jelenti be: Buzitára Szekeres Márton, g.-bátori helyettes tanító; G.-Bátorba Makai János, a.-vadászi fitanító; A.-Vadászra fitanítóul Hegedűs József, volt bajánházi tanító; Szikszóra fitanítóul Jakab János, volt hittanhallgató; leánytanítóul Gacsályi József, ottani ideiglenes tanító; Göncre Persenszky Károly, volt képezdei tanuló; T.-Németibe, oklevélszerzés feltétele mellett, ideiglenesen Bertók Károly; H.-Büdre, oklevélszerzés feltétele mellett, ideiglenesen Ruczik Endre; Nagy-Idára ideiglenesen Beke Lajos, volt vilyi tanító; Nagy-Kinizsre, oklevélszerzés feltétele mellett, ideiglenesen Csizy Gedeon; Györkére segédtanítóul Komjáthy János; Cécére segédtanítóul ifj. Abosi István, volt gimnáziumi tanuló. Tudomásul vétetik.

88. Előadatott az abauji egyházmegyébe kehelezett aszalói egyház fitanítói állomása betöltését tárgyazó, felebbezett ügy.

Az aszalói egyház fitanítói állomása eddigelé 3 éves tanítóval volt betöltve, a ki egyszersmind énekvezér is volt; míg a leánytanítóság állandósítva volt.

Az aszalói egyház presbyteriuma előbb ugyan, 1885. december 13-án tartott ülésében, úgy intézkedett, hogy fitanítói állomását továbbra is az eddigi rendszer szerint tölti be; később azonban, 1885. december 20-án, arra egyhangúlag megválasztá addigi leányiskolai tanítóját, Beregszászy Istvánt és azt határozta, hogy: mivel a nevezett, testi szervezete miatt, az énekvezéri teendők ellátására nem képes, ezen indokból és még azért is, hogy a csekély díjazású leánytanítói állomás fizetése emeltessék: az énekvezéri teendőket jövőre a leánytanító végezze, s ezért, a fitanító eddigi jövedelmét képező must-fizetés fele ennek jövedelméhez csatoltassék.

Ezen határozat, illetve Beregszászy István által is elfogadott választás után kevés időre, a presbyterium intézkedését megbánván, az abauji egyházmegyéhez, annak megváltoztatásáért folyamodott, mely folyamodás s Beregszászy István kérelme folytán is, az egyházmegye, megvizsgálására küldöttséget küldött ki, mely küldöttség kimerítő jelentése alapján, az egyházmegye, 1886. évi tavaszi közgyűlésében, 82. sz. a. hozott határozatával, ezen választást megerősítette és utasította az egyházat, hogy ennek értelmében a díjlevelet szabályszerűen állítsa ki s terjeszse megerősítés, s további szabályszerű felterjesztés végett az egyházmegye elé.

Ezen határozatot ugyan a presbyterium nem felebbezte, de mindazáltal a díjlevelet kiállítani vonakodott; minekfolytán az egyházmegye, ugyanazon évi őszi közgyűlése jegyzőkönyvének 3-ik szám alatt hozott határozatában, sajnosan révén tudomásul, hogy az aszalói presbyterium a saját határozatukat megerősítő egyházmegyei végzés ellen az ellenállás terére lépett, s az egyházat a következményekre komolyan figyelmeztetvén, küldöttséget küldött ki a díjlevél kiállítása végett, mely küldöttség, miután a díjlevelet a presbyteriummal aláíratni nem sikerült, azt aláírva, heterjeszté az egyházmegyére.

Ezalatt az egyházközség tekintélyes számú tagja püspökünkhöz folyamodott a választás, illetőleg az egyházmegye eljárásának megsemmisítése végett; de egyszersmind az aszalói lelkész is egy előterjesztést, helyesebben önmaga ellen intézett vádiratot adott be az egyházmegyéhez, melyben önmagát vádolja ezen egész ügy illetén fejlődése miatt.

Mely püspökünk által az egyházmegyéhez, illetékes eljárás végett áttett folyamodvány s a fennebb említett, s a lelkész által beadott előterjesztés alapján, az abauji egyházmegye 1887. évi március 29—31. napjain tartott közgyűlésében, 6. szám alatt hozott határozatával, fennebb idézett számú határozatát megváltoztatá; Beregszászy István fitanítóvá lett elválasztását megsemmisíté, sőt leánytanítói állomására visszahelyezé, az egyházat pedig utasította, hogy a fitanítói hivatalt a régi díjlevél szerint, töltsse be.

Ezen határozatot, többször nevezett Beregszászy István, egyházkerületünkre felebbezte.

Egyházkerületünk, az abauji egyházmegyének és ezzel kapcsolatban az aszalói egyház presbyteriumának, tehát mindkét alsófokú hatóságnak, ezen ügyben hozott minden

eddig határozatát szavazattöbbséggel megsemmisíti s utasítja az aszalói egyház presbyteriumát, hogy amennyiben a fitanítói állomást állandósítani akarja, az egyházkerületnek e tárgyban már korábban hozott határozata értelmében járjon el.

I n d o k o k :

Habár a tanítói hivatal betöltése a presbyterium jogköréhez tartozik is: megsemmisítendő volt az alsófokú hatóságok ezen ügyben követett összes eljárása azért, mivel a hároméves tanítóságok állandósításához, egyházkerületi szabályaink értelmében megkívántató előfeltételek ki nem mutattattak, holott pedig csak ezek kimutatása s a megváltoztatott díjlevélnek egyházkerületi jóváhagyása után lép elő az egyház tanítóválasztási joga. Ezen indokból az egész eddigi, szabályainkba ütköző eljárást megsemmisíteni; tekintettel azonban arra, hogy egyházkerületünk a 3 éves tanítóságoknak állandó tanítóságokká való átalakítását, a népnevelésügy érdekében állónak tartja, és hogy ugyancsak az aszalói egyház kérelme folytán, ezen fitanítói állomás rendszeresítését már elvileg jóváhagyta: az egyházat ezen határozat végrehajtására utasítani kellett.

89. Az abauji egyházmegye Göncön 1887. március 29—31. napjain tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 33. pontjában előadván, hogy egyszerű istenitisztelelünk hatását, mily nagy mértékben segíti elő a szép, szabatos s ízléses éneklés, s hogy a buzgóság önkénytelen fokozására mily nagy hatással van egy templomi gyülekezetnek öszhangzó éneklése és hogy e hatás előmozdításában mily akadályul szolgál a diktálás: fölhívja a lelkészeket, hogy ott, a hol a diktálás nélkül való éneklés nagyobb ellenszenv nélkül kivihető, azt az istenitiszteleteknél hozzák be, fölhívja továbbá a tanítókat is, hogy részint az iskolás gyermekek szorgalmas, részint a gyülekezeti tagoknak öszhangzatos énektanítása által igyekezzenek templomi éneklésünk magasztosságát és méltóságát emelni; egyszersmind fölkéri egyházkerületünket, hogy régebben hozott határozatunk megújításával hasson oda, miszerint templomi éneklésünk a kor kívánalmának megfelelőleg átalakíttassék.

Közgyűlésünk szíves készséggel enged ezen felhívásnak és addig is, míg az énekügy országosan végleg rendeztetnék, utasítja az egyházmegyék espereseit, hogy kellő tapintattal hassanak oda, hogy az egyházközségekben a templomi éneklés a mindenestre zavarólag ható diktálásnak mellőzésével átalakíttassék.

90. Ugyanazon egyházmegye folyó évi tavaszi közgyűlésében 30. sz. a. hozott határozatával felterjeszti jóváhagyás végett a detki leányegyház előjáróságának azon kérelmét, melyben jelenti, hogy az egyházkerület jóváhagyása mellett eladott szőlő helyett a tanítói hivatal részére egy jó karban lévő, jól művelt s az előbbinél nagyobb szőlőt vett 100 frtéért, s melyben kéri ezen vétel helybenhagyását.

Egyházkerületünk, az egyházmegye ajánlata alapján, ezen vételt helybenhagyja, mint-hogy azonban a vételi szerződés felterjesztve nincs, utasítja az abauji egyházmegyét, hogy azt a jóváhagyási záradék rávezetése végett mutassa be.

91. Ugyanazon egyházmegye pártolólág terjeszti fel a vizsolyi egyház azon kérelmét, hogy $\frac{1}{4}$ telek- s rét-illetőséget pénztintézettől kölcsönzött 1400 frt erejéig vásárolván, ezen vételt jóváhagyni és egyszersmind a pénztári magas kamatláb kikerülése végett, számára 1400 frt kölcsönt adni méltóztassék.

A vizsolyi egyház vételügye közgyűlésünk által jóváhagyatik. A kért 1400 frt kölcsön pedig a pénzügyi választmány által véleményezett azon feltétel mellett adatik meg, hogy az a vásárolt ingatlanra telekjegyzőkönyvileg első helyen keheleztessék be.

92. Az abauj-vajkóci ev. ref. egyház templomát az ág. ev. vallású testvérek, az e tárgyban Okruczky Sámuel, földbirtokos és az abauj-vajkóci ev. ref. egyház előjárósága között 1801-ben kötött szerződés

értelmében, mindekkorig használták. Az egyház temploma ötízben, legújabbán 1882-ben leégvén, annak újra felépítéséhez az ág. ev. hívek, a felszólítás dacára, semmivel sem járultak; így az egyház előljárósága, a megváltozott viszonyokhoz képest, évi csekély összegnek, 10 frtnak fizetését követelte a templom használati jogért az ágost. testvérektől; azonban, miután ők évi díj fizetésére nem voltak hajlandók és a becsatolt ág. ev. egyházi jegyzőkönyv szerint, egyszermindenkorra csupán 30 frtot ajánlottak fel a templomfentartás költségeire: a ref. egyház előljárósága, a templomhasználat jogának az ág. ev. hívektől leendő megvonását határozatilag kimondotta. A két protestáns felekezet közt felmerült ezen vitás ügynek, lehető legjobb és békés elintézésére — a két testvérfelekezet püspökeinek kifejezett ohajtásához képest — egy vegyes bizottság küldetett ki; azonban, mivel az ág. ev. hívek az 1801-ben kelt, s fent említett szerződésnél fogva, örök időig fenálló jogot követeltek és a közös teherviselés kötelezettsége elismeréseül kívánt csekély 10 frt évi díj fizetését is újra megtagadták: a vegyes bizottság működése eredménytelen maradt. Az abauji egyházmegye tehát, miután meggyőződött az abauj-vajkóci egyház jogos követeléséről, a 10 frt évi fizetés teljesítésének további kívánatáról nem mond le, és kéri az egyházkerületet, hogy a tiszai ág. ev. egyházkerülettel még egyszer kísértse meg ezen ügy békés megoldását, s ennek sikertelensége esetén pedig szerezzen érvényt az egyház jogos és méltányos határozatának.

Elnöklő püspökünk felkérte, hogy a tiszai ág. ev. egyházkerület püspökénél tegyen ez ügyben, a békés megoldás céljából, további intézkedéseket.

- 93.** Az alsóborsodi egyházmegye, a Kazay Sándor, átányi volt helyettes, jelenleg maklári rendes lelkész felebbezvénye folytán, fölterjeszti folyó évi Miskolcon tartott tavaszi közgyűlésében 20-ik szám alatt hozott határozatát, melyben a 2 és fél hónapig Átányon működött, Halász József és Kazay Sándor, helyettes lelkészek között, az átányi féljövdelem elosztására vonatkozólag, úgy intézkedik, hogy az egyházkerületünk által mult év őszén, Tarcalon tartott közgyűlésünk 67. számú határozatában, a szűkölködő lelkészek és tanítók tárát illető féljövdelemből elengedett 200 frt, mindkét helyettes lelkész javára, szolgálati idejük arányában osztja el és ennél fogva az egész összeget önmagának követelő Kazay Sándort odautasítja, hogy a Halász József részére e címen 50 frtot számítson be, illetve fizessen vissza.

Kazay Sándor, ezen határozat ellen beadott felebbezésében, azért kéri azt megváltoztatni, mivel ezen 200 frtnyi összeg egyedül az ő kérelmére és egyedül az ő káraitra való tekintettel, egyedül az ő illetőségéből lett — állítása szerint — elengedve.

Közgyűlésünk, az alsóborsodi egyházmegye idézett keletű és számú határozatát, az abban felhozott indokokból, és még azért is helybenhagyá, mert a 200 frt leengedés, tarcali közgyűlésünk idézett 67. sz. határozatának világos szavai szerint, az átányi féljövdelemből, tehát nem egyik vagy másik helyettes lelkész jutalékából lett engedélyezve.

- 94.** Az alsóborsodi egyházmegye, folyó évi április hó 12—13. napjain, Miskolcon tartott közgyűlésének 3. sz. jegyzőkönyvi felterjesztésében tudatja, hogy egyházmegyei egyházi tanácsbírává Maklár Károly s.-kesziii lelkész és volt egyházmegyei egyházi főjegyző; egyházmegyei aljegyzővé pedig Horváth Bertalan, szederkényi lelkész választottak meg.

Tudomásúl vétetik.

- 95.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 7. sz. jegyzőkönyvi pontjában jelenti, hogy népiskolai választmányi elnökké Maklár Károly, egyházmegyei tanácsbíróvá választotta meg.

Tudomásúl szolgál.

- 96.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 8. sz. jegyzőkönyvi felterjesztésében arról értesít, hogy az egyházmegyei lelkészjelölő-bizottságba rendes tagokul: Tóth Dániel, Lengyel Sámuel és Molnár Bertalan; póttagokul pedig Édes Vince és Papszász György, tanácsbírák választottak.

Tudomásúl vétetik.

97. Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének határozatából, a következő lelkészválasztásokról tétetik jelentés: Mező-Csáthra Bodolay István; Emődre Bódogh Tamás; Egerbe Apostol Bertalan; Oszlára Csíszár Béla; Szederkénybe Horváth Bertalan. Tanítókul megválasztottak: Valkra Járdán Lajos; Maklára Nagy Károly; Heő-Papiba Török István.

Tudomásul vétetik.

98. Ugyanazon egyházmegye, 1887. ápril 12. és 13-án Miskolcon tartott közgyűléséből, 19. szám alatt, a Gere Lajos, maklári helyettes lelkész által a szűkölködők pénztára részére fizetendő összeget, a nevezett egyház földjeinek terméketlen volta miatt, 200 frtban javasolja megállapíttatni.

Egyházkerületünk, az alsóhorsodi egyházmegye javaslata szerint, a Gere Lajos által a szűkölködők pénztára részére fizetendő összeget 200 frtban állapítja meg.

99. Ugyanezen egyházmegye, ugyanezen gyűléséből jelenti, hogy Végh György, m.-csáthi lelkész, egyházmegyei tanácsbíró, 1886. év október havában; és Petyke Mihály, ónodi tanító elhaltak.

Szomorú tudomásul vétetett.

100. Olvasatott a miskolci ev. ref. egyház felterjesztése, melyben, midőn a kerületi leánynevelő-intézettel összekapcsolandó elemi leányiskola felállításának már ez idő szerint biztosított jövőjéről tesz örvendetes jelentést: egyszersmind kéri, hogy miután ezen leányiskola épülete, a kerületi leánynevelő-intézet épületével közös bejárással épül: e kapu-bejárás közösségét elismerni s azt mindenkorra biztosítani; továbbá, mivel a miskolci ref. női filléregylet a tervezett leányiskolára 3000 frt kegyes alapítványt tett, és azon óhajtását fejezte ki, hogy ennek viszonzásául 3—4, a ref. filléregylet által ajánlt, jó tanuló árva leány, a felsőbb leánynevelő-intézetben ingyenes oktatást nyerhessen: a tetemes alapítványt tevő női filléregylet ezen óhajtását figyelembe venni méltóztassék.

Egyházkerületünk, midőn a miskolci ev. ref. egyháznak a nevelés ügyéért hozott buzgó fáradozásáért elismerését kifejezi: az egyház leányiskolájának, a kerületi leánynevelő-intézettel közösre építendő kapubejáratát elismeri és mindenkorra biztosítja. Utasítja azonban az egyházkerületi leánynöveldei felügyelő-bizottságot, hogy az egymás mellett levő, két telek határának biztos megjelölésére, nehogy a felett jövőben kérdés támadjon, a miskolci egyház presbyteriumával egyetértőleg, — s az egyházkerületi ügyész közbenjöttével, — biztosító okmányt terjeszzen be jövő sárospataki kerületi gyűlésünkre. A ref. filléregylet óhajtását, az intézet viszonyaihoz képest, tekintetbe veszi, s erre a kerületi leánynevelő-intézet bizottságának figyelmét felhívja.

101. A felsőzempléni egyházmegye, folyó évi február 23. Málcán tartott közgyűlésének 27. számú jegyzőkönyvi felterjesztésében, 50 frt évi állandó segélyben kéri részesíttetni a migléci egyház újabban felállított tanítói állomását.

A kért 50 frtnyi segély megadatik, azon oknál fogva, mert a migléci egyházban szervezett iskolának erősödését fontos egyházi és magyarsági érdekek kívánják, s mert e segélyezést egyházkerületünk az egyháznak már korábban meg is ígérte.

102. Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 22. számú jegyzőkönyvi pontjában, pártolólágg terjeszti fel Kiss József, magyar-izsépi lelkésznek folyamodványát, melyben bizonyos állandó segélyezésben kéri magát részesíttetni.

Tekintve folyamodónak agg korát és folytonos betegeskedését, a mely körülmény miatt káplántartásra van kényszerítve: részére a hollandi tárból 25 frt állandó segély utalványoztatik.

- 103.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 2. sz. jegyzőkönyvi felterjesztésében tudatja, hogy Magyar István, mint tanító, Vásárhelyről Kis-Ráskára tétetett át.

Tudomásul vétetik.

- 104.** Ugyanazon egyházmegye. f. évi tavaszi közgyűlésében, 37-ik jegyzőkönyvi szám alatt hozott határozatában jelenti, hogy a bánóci egyház a Lehotay-árvák tulajdonát képező birtokot, az egyház részére, 1142 frt vételárért megvásárolta, s ezen vételárba a Kazinczy Jánostól nyert 700 frt alapítványt befekteté, a hiányzó összeget pedig az egyházkerületünktől nyert kölcsönből fedezi.

Egyházkerületünk ezen, a bánóci egyházra előnyös vételt jóváhagyja; továbbá beleegyezését adja abba, hogy a Kazinczy Jánostól nyert alapítvány ezen vételárba fordítatott. Minthogy azonban ezen vételről kiállított és az ügyiratok szerint az illetékes árvaszék által az eladók részéről már jóváhagyott adásvételi szerződés eredetiben fel nem terjesztetett, a jóváhagyási záradéknak pedig az eredeti példányra kell rávezettetnie: utasítja a felterjesztő egyházmegyét, hogy az említett célból az eredeti szerződést terjeszse be.

- 105.** Olvasatott a felsőzempléni egyházmegyébe kebelezett bodzás-újlaki ev. ref. egyház lelkészének és presbyteriumának egyházkerületünkhöz intézett kérvénye, melyben jelentik, hogy templomukban az istenisztelet-tartást, a falak nagymérvű megrepedezése miatt, a politikai hatóság megszüntetni rendelte; kérik tehát az egyházkerületet, hogy ezen elszomorító és inséges helyzetekre való tekintetből, templomuk felépíthetése, az országos közalaphól elégséges segínyt kieszközölni, s a maga kegyes adományával is, a kevés számú s csekély erejű híveket magasztos munkájukban, templomuk jókarba helyezésében segíteni méltóztassék.

A mily őszinte és igaz sajnálattal veszi tudomásul egyházkerületünk a bodzás-újlaki ev. ref. egyház szomorú állapotát, épen olyan kész szívvel is óhajt szájalomraméltó helyzetén segíteni; e célból, míg egyrésztől nevezett egyháznak az országos közalaphól segínyt kérő folyamodványát első helyen kívánja a Convent elé terjeszteni; másrésztől határozza, hogy a bodzás-újlaki templom építési céljára leendő közadakozás végett egyházkerületünk hívei, a szokott úton, lelkesen hívassanak fel, hogy az oroszág közé mintegy beékelt, ezen kis magyar gyülekezet lelki szükségait, helyreállított templomában minélelőbb újra kielégíthesse.

- 106.** A felsőzempléni egyházmegyébe kebelezett imregi leányegyház, tanítói állomásának javadalmazására 50 frt állandó évi segínyt kér.

Egyházkerületünk, miután a a díjlevélből valóban meggyőződött arról, hogy ezen tanítói állomásnak az évi segínyezésre pótolhatatlan szüksége van: a kért 50 frt évi segínyt megadja.

- 107.** A felsőborsodi egyházmegye, f. évi március 31-én, Rudabányán tartott közgyűlése 41. számú jegyzőkönyvi pontjában előadja, hogy az igen csekély díjazással javadalmazott s.-ivánkai lelkész-tanítói állomást, a rendes lelkész-tanító aggkora miatt, kénytelen volt félfizetéssel ellátott helyettes lelkész-tanítóval tölteni be. Minthogy pedig ezen állomás egész jövedelme 399 frtnál többre nem tehető, így ennek feléből megélni teljes lehetetlen: kéri egyházkerületünket, hogy a helyettes lelkész-tanítónak a hollandi gyám-tárból állandó segínyt adjon.

Közgyűlésünk a s.-ivánkai helyettes lelkész-tanítónak, addig, míg ezen állomás fentartatik, a hollandi tárból évenként kiadandó 40 frt segínyt ad.

- 108.** Ugyanazon egyházmegye, tavaszi közgyűlésében, 18. sz. a. hozott határozatával fölterjeszti, a jóváhagyási záradék rávezetése végett, a felső-barcikai egyház, mint eladó, s Bányász István és neje, mint

vevők között, egy szülő eladására vonatkozólag keletkezett adásvételi szerződést; megjegyezvén, hogy az egyház ezen eladásra már az 1882-ik évben nyert engedélyt, azonban az eladás, vevő hiányában, eddig eszközölhető nem volt.

Egyházkerületünk ezen eladást jóváhagyja, s a megerősítési záradékot a szerződésre rávezettetni rendeli.

109. Ugyanazon egyházmegye jelenti, hogy a sárospataki nyári közgyűlésre és közvizsgákra képviselőkül Szakal József, papi és Szekrényessy Árpád, világi tanácsbíráit nevezte ki.

Tudomásúl vétetett.

110. Olvasztatott a gömői egyházmegye folyó évi április hó 13—14. napjain, Bejében tartott tavaszi közgyűlésének 51. számú jegyzőkönyvi felterjesztése, melyben, egy előforduló eset alkalmából s a nevezett közgyűlés kisebbségben maradt tagjainak kívánatahoz képest, arra a kérdésre vonatkozólag kér egyházkerületünktől határozatot: vajjon a feles papok minden évben változzanak-e, vagy pedig több ideig is megmaradhatnak már egyszer elfoglalt állásukon.

A segéd- és helyettes lelkészek ügyének s minden ezzel összefüggő kérdésnek elintézése az egyházmegyék autonomikus hatáskörébe tartozván, azt egyházkerületünk továbbra is, mint ilyet hagyja meg s épen ezen oknál fogva, a felvetett kérdésben határozatot hozni nem is látja szükségesnek.

111. Ugyanazon egyházmegye, folyó évi április 13—14-ik napjain, Bejében tartott közgyűlésének 21-ik számú jegyzőkönyvi pontjában, helybenhagyja és megerősítettetni kéri a recske-szentkirályi és kövecsesi egyházaknak egymással történt egyesülésére vonatkozó intézkedéseit; részletesen előadván felterjesztésében azon feltételeket is, a melyek alapján, a nevezett egyházak között, az egyesülés megtörtént.

Mint hogy az egyházmegye, felterjesztésében a szóban forgó egyházak közt történt egyesülést föltétlenül üdvösnek és előnyösnek tünteti fel: egyházkerületünk azt helybenhagyja és megerősíti; egyszersmind a recskei egyháznak 20 forint állandó segélyt utalványoz, abból a célból, hogy az, az egyesülésből származó köteleességét, ezen segélylyel annál pontosabban teljesíthesse.

112. Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének egyik jegyzőkönyvi pontjában, a lelkészi és tanítói választásokról tesz jelentést. Lelkészekül megválasztottak: Simoniba Osváth István; Naprágyba Kolos István; Harmacra Simon István; Berzétére Batta György; Bejébe Sághi Sándor; Szuhafőre Vattay László; Szútorba Nagy János. Tanítókul: Ragályra, az ott működő ideiglenes tanító, rendes tanítóul; Lénárdfalvára Nagy Győző.

Tudomásúl szolgál.

113. Ugyanazon egyházmegye, folyó évi tavaszi közgyűlése jegyzőkönyvének 37. számú határozatában előadja, hogy a tornallyai lelkész javadalmozását képező, azonban a sztárnyai határban, a Radvánszky Károly tagbirtoka között, közlekedési út nélkül fekvő 1 hold 1126 □ öl szántóföld 600 frtért eladatott. Kéri a jogügylet megerősítését.

Az egyházmegyének kimerítően indokolt határozata alapján, ezen adásvételi jogügylet egyházkerületünk által jóváhagyatik s a szerződésre a jóváhagyási záradék rávezettetni határoztatik.

114. Olvasztatott a gömői egyházmegyének Bején, 1887. április 13—14-én tartott közgyűléséből, egyházkerületünkhöz intézett felterjesztése, melyben a csatolt okmányokra hivatkozással kéri, hogy a Borsodmegyében fekvő, de több idő óta a héti egyházhoz tartozó, ozdi vasgyári telepek továbbra is ezen gömői egyházmegyében fekvő, héti egyház lelkészének gondozása alatt hagyassanak meg. Ezzel kapcsolatban olvasztatott a felsőborsodi egyházmegye Rudabányán, 1887. március 31-én tartott közgyűlésének jegyző-

könyvi 13. sz. pontja, melyben azt kéri, hogy az egyetemes Convent által már elismert és javadalmazott Nekézsenyi missiói kör osztassék két részre, Ozd és Nádasd székhelylyel és a gömöri és felsőborsodi egyházmegyék között ezen ügyben felmerült nézeteltérések egyenlítettessenek ki.

Egyházkerületünk, mielőtt ezen tárgyban érdemleges határozatot hozna, utasítja a gömöri és felsőborsodi egyházmegyéket, hogy kölcsönös érintkezés útján igyekezzenek a felmerült nézeteltéréseket kiegyenlíteni, s ennek céljából egyenlő számú bizottságot küldjön ki mindegyik a maga kebeléből, a missiói kör helyiségeibe, a hol is együtt megjelenvén, tapasztalataikról, esetleg megegyezésükről, jövő legközelebbi közgyűlésünkre jelentést tegyenek.

- 115.** A tornai egyházmegye, folyó évi ápril 13—14-ik napjain, Petriben tartott közgyűlésének 18. és 32-ik számú jegyzőkönyvi pontjában tudatja, hogy Jósvafőre Kerekes Károly; Szilice-Borzovára pedig Gyarmathy József választottak meg lelkészül.

Tudomásúl vétetik.

- 116.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének egyik jegyzőkönyvi pontjában tudatja, hogy a legközelebb tartandó nyári egyházkerületi gyűlésre, az elnökségen kívül, Vécsey József, Naményi Pál, Kapossy György és Lükő Béla jelöltettek ki képviselőül.

Tudomásúl szolgál.

- 117.** Ugyanazon egyházmegye folyó évi tavaszi közgyűlésében, 6. sz. alatt hozott jegyzőkönyvi határozatával, megerősítés végett fölterjeszti a néhai Zsarnay Imre által az egyházmegyének hagyományozott, az egyházmegyétől pedig Vohl Ede, losonci lakos által, az égerszögi községi lakosok részére megvett égerszögi ingatlan birtokra vonatkozó adásvevési szerződést, hitelesített másolatban.

A jogügylet egyházkerületünk által, az egyházmegye ajánlatára, megerősítettik ugyan, azonban megjegyeztetik, hogy a jóváhagyási záradék a szerződésnek eredeti példányára lévén rávezetendő: az egyházkerületünkre pótlólag felterjesztendő.

- 118.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon gyűlése jegyzőkönyvének 21. szám alatt előterjesztett kivonatában, azon kérelmének ad kifejezést, hogy miután az országos közalap bevallási íveinek egyes osztályai között aránytalan különbség van, a nélkül, hogy ez bármely körülmény által is igazolható lenne, így p. o. midőn a 70 krajeáros osztály után azonnal 50, ezután pedig 30 krajeáros osztály következik; miután továbbá ez aránytalan különbség nagyon megnehezíti a presbyteriumra nézve az oly egyháztalagok osztályozását, kiknek vagyoni helyzete nem épen feltűnő eltérést mutat, de azért a náluk csak valamivel vagyonosabbakkal egy osztályba sorozás ellen határozottan tiltakoznak: méltóztassék az egyházkerületi közgyűlésnek a convent előtt lépést tenni a végett, hogy az országos közalap bevallási íveibe jövőre 60 és 40 kros osztály is állíttassék.

Közgyűlésünk a tornai egyházmegye indítványát helyeselvén, magáévá teszi és a convent elé terjesztetni határozza.

- 119.** Az ungi egyházmegye, folyó évi február 15—16. napjain, K.-Dobronyban tartott közgyűlésének 49. sz. jegyzőkönyvi felterjesztésében, a Horváth Mária-alap állására vonatkozólag a következő adatokat tünteti fel:

Az 1886. év végén a Horváth Mária alaptőke	83635 frt 74 kr.
Bevétel	17926 frt 33 kr.
Kiadás	12100 frt 18 kr.
Maradvány	5826 frt 15 kr.
Kézelési %-ból bevétel	1121 frt 36 kr.
Kiadás	824 frt 50 kr.
Maradvány	296 frt 86 kr.

Tudomásúl vétetik.

- 120.** Ugyanazon egyházmegye, ugyanazon közgyűlésének 2. sz. jegyzőkönyvi pontjában, az időközben történt lelkészválasztásokat terjeszti fel. Eszerint lelkészekül megválasztattak: Salamonba Szűcs István; Báltfára Virágh József; Nyarádra Kecskevény Lajos; Nagy-Dobronya Orémus Dániel; Pinkóca Kecskevény Bénéjmin; Palágyba Tamaska István.

Tudomásul vétetik.

- 121.** Az erdélyi ev. ref. egyházkerület Kolozsvárt, 1886. június 17—20-án tartott közgyűlése jegyzőkönyvét; a tiszántúli ev. ref. egyházkerület 1886. május 3—9-ig tartott első, és augusztus 9—12-ig tartott, második közgyűlésének jegyzőkönyveit; a dunamelléki ev. ref. egyházkerület 1886. május 26-tól Budapesten tartott közgyűlése jegyzőkönyvét; a dunántúli ev. ref. egyházkerület 1886. június 28-tól Rév-Komáromban tartott közgyűlése jegyzőkönyvét; a tiszai ág. ev. egyházkerület 1886. augusztus 18., 19-én Kézmárkon tartott közgyűlése jegyzőkönyvét; a bányai ág. ev. egyházkerület 1886. október 8—9-én Budapesten tartott közgyűlése jegyzőkönyvét; a dunántúli ág. ev. egyházkerület 1886. július 28—29-én Kőszegen tartott közgyűlése jegyzőkönyvét; a dunáninnyi ág. ev. egyházkerület 1886. augusztus 24-én Pozsonyban tartott közgyűlése jegyzőkönyvét; az ágost. egyetemes egyház Budapesten, 1886. október 13—15-én tartott közgyűlése jegyzőkönyvét; az erdélyi ág. ev. szász egyházkerület évkönyvét; az alsózempléni egyházmegye 1886. április 6—7.; és augusztus 24—25-én Sárospatakon tartott közgyűlése jegyzőkönyveit egyházkerületünk számára megküldte.

A testvér-egyházkerületek ezen küldeményei szívesen fogadtatnak és a levéltárba helyeztetni határozatnak.

- 122.** Olvastatott Kovács Károly, átányi segédlelkész folyamodványa, melyben előadja, hogy ő az első vagy bekebelezési lelkészi vizsgát még 1885. június havában letette Sárospatakon, azonban segédlelkészi állomáshoz nem juthatván, püspöki kibocsátványt nem nyert csak az előző év tavaszán, a meddig mint tanító működött a túl a tiszta egyházkerületben levő csegei egyházban; kéri azért, hogy engedtessek meg neki az, hogy ezen körülmény dacára, a második lelkészi vizsgát a legközelebbi június hóban letehesse.

Folyamodó kérelme, rendszabályainkba ütköztén az, nem teljesíthető.

- 123.** Olvastatott Szabó Borbála, özvegy Kása Endréné folyamodványa, melyben hivatkozván néhai boldog-émlékezetű édes atyjának, Szabó András, ungi volt, nyugalomba lépett esperesének, az egyházi közélet terén szerzett, hosszú időkre kiterjedő érdemeire, s annak elhunytja után, ránézve, mint a megboldogult férfi hű ápolására bekövetkezett nehéz anyagi viszonyaira, kéri, hogy ezekre való tekintetből, részére egy kegyév élvezése engedtessek a csicséri egyházban.

Egyházkerületünk, folyamodónak kérelmét, ilyen alakjában, egyházi törvényeinkkel ellenkező lévén az, nem teljesítheti; hanem, épen a folyamodványban kifejtett indokokra tekintvén, megengedi, hogy a csicséri egyházban egy évre feles papság állíttatván, folyamodó részére, a szükösi pénztárt illető egész összeg, kegyadomány gyanánt adassék.

- 124.** Várady Bálint, a mária-nosztrai női fegyintézet ref. lelkésze, beküldte a nevezett fegyintézetre vonatkozó s az 1886. évre szóló adatokat tartalmazó jelentését.

Jelentése köszönettel fogadtatván, tudomásul vétetik.

- 125.** Olvastatott Horváth Gyula, tiszta-vezsenyi ref. tanító-káplán folyamodványa, melyben előadja, hogy ő mindkét lelkészképesítési vizsgát egyházkerületünk vizsgáló-bizottsága előtt tette le, részint jeles, részint pedig dicséretes és jó tanjegyekkel, azon szabályokhoz képest, a melyek, a tanjegyeket illetőleg, egyházkerületünkben, egész a mai napig alkalmazásban vannak. Mostanában, a dunamelléki egyházkerület kebelében szolgálván, folyamodott az illetékes püspöki hivatalhoz, lelkészi és hívhatási minősítésének

megállapítása végett; ott azonban a harmadik vagyis elégséges osztályba minősített, azon indokolással, mert a bizonyítványában foglalt tanjegyek, a mai megállapított jeles, jó és elégséges érdemjegyek közül, csak az elégséges érdemjegynek felelnek meg. Minthogy pedig ez az osztályozás folyamodóra nyilván hátrányos s bemutatott bizonyítványai tényleges értékének sem megfelelő: kéri püspöki hivatalunkat arra, hogy adna felvilágosítást a dunamelléki egyházkerület főtisztelendő püspökének a mi egyházkerületünk vizsgáló-bizottsága által eddig alkalmazott tanjegyek értéke felől, s eszközölné ki azt, hogy folyamodó, bizonyítványainak alapján, másodfokúlag, vagyis a jó általános osztályzatnak megfelelőleg minősíttessék.

Minthogy folyamodó bizonyítványai, az azokban foglalt egyes tanjegyek egybevetése után, a mi számításunk, de a mások eddig szokásban volt egybevetési módja szerint is, csakugyan a jó általános tanjegynek felelnek meg: püspöki hivatalunk felkérte, hogy folyamodó érdekében a szükséges felvilágosítást legyen szíves a dunamelléki püspöki hivatalnak megadni.

- 126.** Olvastatott néhai Végh György elhunyt lelkész özvegyének, született Rosenkranz Malvinnak kettős folyamodványa, melyben egyrésztől valamelyik egyházkerületi pénztárból való segélyezését, másrésztől pedig elhunyt férjének az egyházkerületi pénztárnál fenmaradt 100 frt tartozásnak elengedését kéri.

Folyamodó kérelme nem teljesíthető.

- 127.** Antalfi Jánosné, született Zsarnay Erzsébet, az iránt folyamodik, hogy engedessék el azon 280 frtot tevő összeg, melylyel az ő volt férjének testvére, a sárospataki főiskolának, jótállás folytán adósa, de a mely tartozás tulajdonképen folyamodót terheli.

Folyamodó kérelme, rendszabályainkba ütköztvén az, nem teljesíthető.

- 128.** Olvastatott Konyha József, nyugalmazott lelkész folyamodványa, melyben kéri, hogy mentessék fel az egyházkerületi gyámintézeti évi fizetések alól s e mellett ajánlja őt az egyházkerület az országos lelkészi gyámintézet segélyezésére.

Folyamodó kettős kérelme nem teljesíthető és pedig azért, mert az első ellenkezik rendszabályainkkal, a második pedig lehetlen, azon oknál fogva, mert egy egytetemes gyámintézet ez ideig még csak a tervelés állapotában létezik s tényleges megvalósítása a jövő nagy feladatai közé tartozik.

- 129.** Özv. Lácza Istvánné, szül. Csontó Mária teljesen munkaképtelen, vak és minden vagyon nélküli agg-özvegy tanítóné állandó segélyért folyamodik.

Részére a szükölködő lelkészek és tanítók tárából évenkénti 10 frt állandó segély engedélyeztetik.

- 130.** Komáromi János, nyugalmazott lelkész, szerencsétlen állapotára s nyomasztó anyagi helyzetére való hivatkozással, bármely tárból leendő segélyezésért esedezik.

Részére a szükösi tárból egyszor-mindenkorra 20 frt segély utalványoztatik.

- 131.** Olvastatott Szilva István, rásonyi lelkésznek az abauji egyházmegye által pártolólág felterjesztett azon folyamodványa, melyben kéri, hogy az egyházkerületi aljegyzőségre a rásonyi egyház részéről be nem érkezett szavazat miatt reárott 2 frt büntetés alól mentessék fel, minthogy a kérdéses szavazatot személyesen adta fel postára s különben is 26 évi lelkészkedése alatt hivatalos pontatlansággal sohasem volt vádolva.

Folyamodó kérelme megadatik s a reárott 2 frt büntetés alól felmentetik.

- 132.** Dr. Heiszler József, dombrádi ev. ref. lelkész, heterjesztett folyamodványában több rendbeli kérelmet intéz egyházkerületi közgyűlésünkhöz.

Mielőtt ezen kérvény érdemleges tárgyalásába bocsátkozhatnánk, azon utasítással tétetik át a sárospataki főiskola gazdasági választmányához, hogy a bent foglalt kérelmek jogosultságának elbírálhatása céljából, arra nézve az igazgató-tanács útján, legközelebbi nyári közgyűlésünk elé felterjesztést tegyen.

133. Szükségessé válván a sárospataki főiskolai gazdasági választmányban két tagsági helynek betöltése: Arra dr Rik Gusztáv és dr Láczy László, sárospataki lakosok választattak meg.

134. Olvastatott Pazar István, iskei lelkésznek, az ungi egyházmegye által folyó évi február 15—16-án, Kis-Dobronyban — a chártában részére biztosított egyházi szolgálmányok ügyében, közte és hívei között felmerült vitás ügyben — hozott és általa sérelmesnek talált határozat elleni felebbezése.

Miután az ungi egyházmegye ezen ügyben az okmányok kiegészítését kívánja és érdemleges határozatot még nem is hozott: a felebbezés nem fogadható el.

135. Ifj. Szakal István, lucskai ev. ref. lelkésznek a lucskai missiói kör viszonyairól; Kovács Béla, abaujvajakóci ref. lelkésznek az Eperjesen alakulóban levő főkegyházzal; Szabó Endre, minaji ref. lelkésznek a minaji missiói kör állapotáról, püspöki hivatalunkhoz beadott jelentései a missiói bizottsághoz tétetnek át, tárgyalás és jelentéstétel végett.

136. A homonnai ref. leányegyház főgondnoka, Dercsényi Kálmán, az egyetemes convent által ezen leányegyház missiói érdekeire adott 500 frtból a gyermekek vallástanítására 100 frtot az egyháztanács kezeibe; 150 frtot pedig a leányegyház alakítása és fejlesztése körül eddig is feledhetetlen érdemeket szerzett, Böszörményi Károly, málcai ref. lelkész fáradozásai jutalmául és úti költségeinek fedezésére kér folyóvá tétetni.

A leányegyház gondnokának kérése tekintetbe vétetvén, elnöklő püspökünk felkérte a kért összegeknek, a convent által már rendelkezésére bocsátott összegből való elküldésére.

137. Borbély József, szászfai ev. ref. lelkész; Szoboszlay Gyula, szászfai ev. ref. tanító, a folyó évi április 17-én kiütött nagy tűzvész alkalmával szenvedett nagy káraikra s szomorú helyzetökre való tekintetből, egyházkerületünktől segélyt kérnek.

A lelkész részére 40 frt, a tanító részére 25 frt segély szavaztatott meg a közgyűlés által; elnöklő püspökünk felkérte az összegek lehető gyors elküldésére.

138. Segélyezésre ajánlatnak:

a) *Az alsózempléni egyházmegyéből:* Sallay Sándor, erdőhorvátii lelkész és Borcsik János, kaki tanító.

b) *Az alsóborsodi egyházmegyéből:* Özv. Végh György, lelkészné; Kasza József, milyi előkönyörgő; Balla József, bábai tanító.

A segélyosztásnál figyelembe ajánlatnak.

139. Hirdetésre ajánlatnak:

Az abauji egyházmegyéből: Felső-Kázmárk, Fuló-Kéres, Csány, Alsó-Hutka.

Alsóborsodból: Ábrány, Mályi.

Alsózemplénből: Zombor, Vámos-Ujfalu, Bacska.

Felsőborsodból: Damak, Szendrő-Lád.

Gömörből: Majomi, Körös, Kálós, Csoltó.

Tornából: Jablonca, Zsarnó, Torna-Ujfalu.

Ungból: Szeretva, Gálocs, Ágtelek, Veskóc.

140. Mindezen jegyzőkönyvi pontok meghitelesítették.

Törvényszéki ügyek.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bíróságának 1887. ápril 27-én, Miskolcon tartott ülésében felvett jegyzőkönyve.

Jelen voltak a bíróság részéről: Kun Bertalan, püspök és Ragályi György, egyházmegyei gondnok, mint elnökök; Debreczeni Gábor, Fodor Pál, Nagy Pál, Kálniczky János, Bornemisza József és Makay Dániel, esperesek; hr. Vay Béla, Lükő Géza, Bernáth Elemér, Csider Károly és Kovács Károly, gondnokok; Béky Sámuel és Zombory Gedő, egyházkerületi tanácsbírák, mint szavazó bírák és Debreczeni Bertalan, egyházkerületi világi főjegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

1. A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület törvényszéke, mint másodfokú fegyelmi bíróság, a Nagy Sándor, sárospataki helyettes lelkész ellen, Kérészy István, volt főgondnok panaszára indított azon fegyelmi ügyet, melyben az alsózempléni ev. ref. egyházmegye bírósága, Sárospatakon, 1887. évi március 23-án hozott ítéletével vádlottat az egyházi törvény 257. §. c), d) és f) pontjai alapján, minősülő fegyelmi vétségek miatt, a 246. §. b) és e) pontjaiban foglalt feddésre és jelenlegi helyettes lelkészi hivatalától való elmozdításra, nemkülönb a perköltségek viselésére ítélte — vádlott fölebbezése folytán vizsgálat alá vétén, abban következőleg

í t é l t:

Az egyházkerületi bíróság, az alsózempléni egyházmegye bíróságának 1887. március 23-án, Sárospatakon hozott ítéletét részben megváltoztatja, s vádlott Nagy Sándort egyedül az egyházi törv. 257. §. f) pontja alapján minősülő hivatalos hatalommal való visszaélés és d) pontja alapján minősülő egyházi hatóság intézkedései elleni izgatás vétségében találja vétkesnek, s ezért őt az egyházi törv. 246. §. a) pontjára alapított s a 284. §. értelmében végrehajtandó *intésre* ítéli; ellenben a vád többi pontjaiban terhére rótt vétségek súlya alól felmenti; az ítéletnek a perköltségekben való marasztalást tartalmazó részét pedig helybenhagyja.

Indokok:

Elkövette vádlott az e törv. 257. §. f) pontja szerint minősülő fegyelmi vétséget az által, hogy a maga helypótló lelkészi és egyházi elnöki hatáskörére nézve, elméletileg is helytelen nézetet táplálva, s az egyház igazgatási és ügyvezetési hatalmat a maga egészében a lelkész számára követelve, magát az egyházkormányzat körében a lelkészi bölcseséggel és tapintattal össze nem férő túlkapasokra engedte ragadtatni. Így például fegyelmileg hibáztatandó ténye az, hogy a főgondnokot, mint az egyház igazgatásában kormányzó, a köz- és tanács-gyűlésekben pedig elnöktársát, a maga hivatali hatáskörében korlátozni, s az egyházi ügyek vezetését tőle önmagához vonni kívánta és kísérelte; hogy az 1886. szeptember 5-én megtartott egyházi közgyűlést, az egyháztanács és elnöktársa megkérdezése nélkül és az előtt hirdette ki, hogy annak tárgyait előzetesen a főgondnokkal közölte, és főképen pedig a presbyterium előtt bejelentette volna; pedig az egyh. törv. 20. §-a szerint, egyházközségi közgyűlés csak presbyteriumi határozatok folytán szükségessé vált tanácskozás és intézkedés végett tartható; így tehát azt elnökieleg egybehívni, még a két elnöknek egyetértőleg is csak akkor van joga, ha tárgyai előbb a presbyteriumban tételnek vita tárgyává, mely egybehívási jogot annyival kevésbé lehetett elnöktársa nélkül önállóan gyakorolnia, mert ekkor még helyettes lelkészsze sem volt kinevezve.

A közhatósági intézkedések ellen való izgatásnak az idézett törvényszakasz d) pontja alapján minősülő vétségét pedig elkövette vádlott az által, hogy az esperesi hivatalnak az egyh. törv. 256. §-án alapuló kétségtelen jogainál fogva kibocsátott, semmi fölebbvitelt nem tűrő intő-levelét az egyháztanács elébe vitte és ott tárgyalatni kívánta, a mi önmagában — a tárgysorozathoz való önkéntes beiktatás esetén kívül is, sőt a főgondnok beleegyezése esetében is — az egyházi szabályok alá szorosan vetett és enge-

delmességgel tartozó lelkésztől, nyilvános köteleesség-áthágást képezett. Ha panaszlott ezen intő-levelet nem érdemeltnek, rágalomból avagy félreértésből eredettnek tartotta: önigazolásával, felvilágosításaival, vagy esetleg vizsgálatkérésével közvetlenül annak forrásához, az espereshez kellett fordulnia; de nem volt joga azt, egy alsóbb s az esperesi intézkedés felülbíralására nem jogosított hatóságnál tárgyalás tárgyává tenni.

Ezen indokokból kellett vádlottat, az ítélet rendelkező részében foglalt fegyelmi vétségben vétkesnek kimondani.

A büntetés mértékének kiszabásánál, előrebocsátván, hogy azt, miszerint fegyelmi ügyben, egyszerre, egy ítéletben, habár több tényekért is, kettős büntetés szabassék ki: a törvényből kimagyarázni nem lehet, mert a büntetések súlyossága a fokozatok által van megjelölve; *enyhítő körülmények* gyanánt figyelembe kellett venni egyrésztől panaszlottnak még fiatal s az egyházi igazgatás terén kezdő, tapasztalatlan voltát; aztán, hogy a sárospataki egyházban egy oly időpontban kellett betöltenie a lelkészi hivatalt, midőn ott mélyreható mozgalmak uralkodtak, s a kormányzó fők és testület tekintélye sokat szenvedett, s ezeknek állása is bizonytalanná vált, sőt lemondás által megüresedett és hogy ily viszonyok között az esperesi hivatal által hangsúlyozottan lett ő reá ruházva az egyház-vezetési hatalom, s ekként mintegy külön misszióval lett ellátva, s hogy ezen körülmények és megbízatás a panaszlottat a maga hatáskörének, jogainak és kötelezettségeinek felfogásában félrevezethették és túlterjeszkedővé tehették; továbbá bírói figyelembe veendő volt az is, hogy a panaszlottat, a nála tapasztalt túlterjeszkedő viselkedéssel szemben, komolyan figyelmeztetni, helyes irányba és kellő korlátok közé visszaterelni, a főgondnoknak, a világi művelt elemnek s ebből alakult presbyteriumnak, úgy a társadalmi, mint a hivatalos érintkezés terén, tekintély, befolyás és jóakarató tanács által, módja, alkalmá, egyszersmind feladata is lett volna; szükség esetében pedig az esperesnek vagy kiküldöttjének az egyházban leendő megjelenésre való felkérése és helyettes lelkésznek a felsőbbbségi tanács és utasítások által, helyes útra terelése sokkal célszerűbb, illetékesebb eljárási mód lett volna, mint egyrészt az augusztus 21-én egyháztanácsilag is szavazott bizalom után rögtön, már szeptember 5-én bekövetkezett merev támadás, az esperesi hivatalnál való bevádolás; másrészt a főgondnoknak az egyházi köz- és tanácsulésektől fontos és kényes kérdések tárgyalása alkalmával, többszöri s feltűnő elmaradása s több tekintélyes presbyternek az egyházi kormányzattól való visszavonulása; végre figyelembe kellett venni, hogy a fenforgó tények sem nem erkölcstelen, sem nem inhoneustus jellegűek, s hogy ezek az esperesi megintést megelőző időre esnek, s így ezekért panaszlott az 1886. évi szeptember 9-én kelt elnöki intvénnyel már fenytve lett.

Mindezen enyhítő körülmények figyelembevételével volt vádlott büntetése az elsőfokú fegyelmi büntetésre leszállítandó.

Ellenben a vád többi pontjainak terhe alól fölmentendő volt vádlott, mert az első bíróság ítéletében fegyelmi vétségnek minősített azon cselekménye, melyszerint az egyház számadási iratait Mitrovics Gyula, egyháztagnak kiadta — figyelemhevéve azon körülményt is, hogy az egyház iratai, az egyház tagjaira nézve nyilvánosak, s azokból jegyzetek avagy másolatok készítése minden egyháztagnak jogában áll — inkább csak tévedésen alapúl, melyre a főgondnoknak az ügyiratokhoz csatolt levele nagyon alkalmas.

Mert az esperesi hivataltól hozzáérkezett hivatalos leveleknek, mint egyébként is nyilvános jellegűeknek, magán személyekkel való közlése, sőt áthelyeztetésének az egyháztanácsnál való bejelentése sem képez fegyelmi vétséget.

Még kevésbé képeznek fegyelmi vétséget a vád többi, egyébként már az első bírósági ítéletben is mellőzött pontjai.

Azért ezek terhe alól vádlottat fel kellett menteni.

A perköltségekben való elmarasztalásra vonatkozólag, az ítélet, e tekintetben felhívott indoknál fogva hagyatik helyben.

Mely ítélet vádlott előtt, indokok nélkül, élőszóval azonnal kihirdettétvén, neki, valamint panaszlónak, az egyházi törvény 282. §-a értelmében, írásban kiadatni rendeltetik.

Kelt Miskolcon, a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bíróságának 1887. ápril 27-én tartott ülésében.

Ragályi György,
világi elnök.

Kun Bertalan,
ev. ref. püspök.

Debreczeni Bertalan,
egyházkerületi világi főjegyző.

Április 28-án tartott ülés.

Jelen voltak a bíróság részéről Kun Bertalan, püspök, Bernáth Elemér, egyházmegyei gondnok, elnökök; Fodor Pál, Kopré Ferenc, Nagy Pál, Bornemisza József, esperesek; Csider Károly, gondnok; dr Lengyel Endre, Léway József, Béki Sámuel, tanácsbírák, mint szavazó bírák és dr Kovács Gábor, világi aljegyző, mint jegyzőkönyv-vezető.

2. A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület bírósága, mint másodfokú fegyelmi bíróság, azon fegyelmi ügyben, melyben a felsőborsodi egyházmegyei bíróság Rudabányán, folyó évi március 31-én, Varga János, mályinkai tanítót az egyházi törvény 257. §. g) pontja szerint minősülő vétségben vétkesnek találta és az egyházi törvény 246. §. e) pontjában foglalt büntetésre ítélte; miután az ügy a vádlott által szabályszerűen írásbelileg felelkezve s az egyházmegye által felterjesztve lett, következőleg

í t é l t:

Az első bíróság ítéletének megváltoztatása mellett, Varga János, mályinkai tanító, az általa elkövetett és a közigazgatási hatóság által megállapított erdei kihágás vétsége miatt, a zsinati törvények 257. §. g) pontja alapján, s ugyane törvény 246. §. d) pontjának alkalmazása mellett, fél (1/2) évi hivataltól való felfüggesztésre ítéltetik.

I n d í t ó o k o k:

A vizsgálati iratokból teljesen be lett igazolva, hogy vádlott tanító az illetékes közigazgatási hatóság által, az általa száraz gallyaknak idegen erdőterületen történt szedése miatt, erdei kihágás vétségében vétkesnek lett kimondva s pénzbírságban elmarasztalva.

Mínthogy tehát vádlott tanítónak eme tette nyilván a zsinati törvény fentebb idézett 257. §. g) pontjába ütköző fegyelmi vétséget képez; ugyanazért figyelembe vételével egyrészt amaz enyhítő körülménynek, hogy eddig feddhetetlen előéletet folytatott s hivatalát jól betöltötte, de másrészt tekintettel arra, hogy tanítói állásának ily módon történt lealacsonyítása által közmegebotránkozást idézett elő: őt a fentebb említett büntetéssel kellett sújtani.

3. A tiszáninneri egyházkerület bírósága, mint főlebbviteli bíróság, a vádakkal megtámadott nagy-barcai lelkesválasztási ügyben, melyben a felsőborsodi egyházmegye bírósága folyó évi január 10-én Borsodon tartott ülésében, a szavazattöbbséggel elválasztott lelkeszt, Tóth Jánost megerősítette, több egyháztag felelkezése folytán következőleg

í t é l t:

Az első bíróságnak úgy a választásra, mint az eljárás költségeinek viselésére hozott ítélete, indító okainál fogva helybenhagyatik.

Kelt Miskolcon, 1887. április 28-án.

Bernáth Elemér,
egyházmegyei gondnok.

Kun Bertalan,
ev. ref. püspök.

Dr Kovács Gábor,
világi aljegyző.

Jegyzették: Mitrovics Gyula, egyházkerületi egyházi főjegyző, az 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 14, 37, 38, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 85, 86, 87, 94, 95, 96, 97, 101, 102, 103, 110, 111, 112, 115, 116, 119, 120, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 133, 138, 139, 140. pontot.

Debreczeni Bertalan, egyházkerületi világi főjegyző, a 8, 9, 10, 15, 39, 40, 42, 43, 44, 68, 69, 79, 80, 81, 82, 88, 89, 90, 93, 104, 107, 108, 113, 117, 129. és az 1. törvényszéki pontot.

Kérészy Barna, egyházkerületi egyházi aljegyző, a 16, 41, 45, 46, 47, 91, 118, 130, 131. pontot.

Dr Kovács Gábor, egyházkerületi világi aljegyző, a 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 83, 84, 92, 98, 99, 100, 105, 106, 109, 114, 121, 132, 134, 135, 136, 137. és a 2., 3. törvényszéki pontokat.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kimutatása.

1. A gyűlés megnyitása.
2. A képviselők igazoltatnak.
3. Teleky Péter és Mocsáry Lajos meg nem jelenhetnek.
4. Meczner Béla, egyházmegyei gondnok felesketése.
5. A püspöki évi jelentés.
6. Intézkedés a domesztikai tartozások kifizetése iránt.
7. Br. Vay Béláné adománya az egyházkerületi főleánynevelde javára.
8. Zombory Gedő és Balogh Béla, egyházkerületi tanácsbírákká választatnak.
9. A szavazatok eredménye egy harmadik egyházkerületi tanácsbírói állásra.
10. Szavazatot nem adott egyházak.
11. A püspöki hivatal értesítése a sárospataki jogakadémia ügyében kibocsátandó felhívás ügyében.
12. A pusztafalusi népiskola ügye.
13. Jelentés a dobronyi egyházból.
14. Sallay Sándor és Tóth Ferenc segélyeztetése.
15. A Meczner Gyula alapítványa.
16. Jelentés a lasztóci egyház könyöradomány-gyűjtése tárgyában.
- 17—35. Különböző tartalmú miniszteri leíratok.
36. Királyi adományok.
37. Az ó-szövetségi biblia-fordítás ügye.
38. Protestáns tudományos irodalmi társaság.
39. Az egyházkerületi pénzügyi választmány jelentése az egyházkerületi pénztár állásáról.
40. Engel Adolf kérvénye.
41. Engel Adolf kérvénye bizottságnak adatik ki.
42. A közalaphoz intézett segélykérvények.
43. Zemplénmegye közigazgatási bizottságának felhívása az ismétlődő iskolák ügyében.
44. Warga Lajos, tanárnak, Egyháztörténete megjelenése alkalmából, elismerés nyilvánítottatik.
45. A mármaros-szigeti lyceum segélyezése.
46. A püspöki hivatal jelentése a múlt évben tartott püspöki látogatásról.

47. Intézkedés Felsőzemplén néhány tótajkú egyházában az istenitisztelek magyarosítása iránt.
- 48—64. Intézkedések a conventi határozatok végrehajtása iránt.
65. Békésy Gyula, tankerületi igazgatónak a püspöki hivatalhoz intézett megkereső levele.
66. Jelentés a főleánynöveldei építkezésekről.
67. Az esperesi körlevelek sokszorosítása.
68. A főiskolai igazgató-tanács üléseiről beterjesztett jegyzőkönyvi pontok tárgyalása.
69. Jelentés a Vay-Mocsáry és Teleky-Szentes-féle alapítványról.
70. Vécsey József jelentése a Meskó Sándor-féle hagyaték ügyében.
71. A sárospataki főiskolai tanári kar kérvénye az egyházi adózás tárgyában.
72. A főiskolai kormányzati rendszabályok módosítása.
73. A főiskolai évváró vizsgák sorrendje megerősítettik.
74. A főiskolai IV. éves hittanhallgatók kérvénye.
75. A lelkészjelölő-bizottság tagjai az alsózempléni egyházmegyében.
76. Kis Gábor és Tatár Mihály elhalálózása.
77. Lelkész- és tanítóváltozások az alsózempléni egyházmegyében.
78. Szabó István, tanító segélyeztetése.
79. Intézkedés a takta-kenézi gondnoki számadás ügyében.
80. A tállyai egyház kérvénye.
81. A tokaji egyház kérvénye
82. A tarcali egyház adásvételi ügye.
83. A nagy-kövesdi leányegyház anyaegyházzá alakul.
84. Az alsózempléni egyházmegye felterjesztése a kebelében szervezendő misszióikör segélyeztetése iránt.
85. A fuló-kércsi egyház kérelme.
86. Gyurkó Barna, fuló-kércsi, Antalffy László, alsó-vadászi lelkészszé történt megválasztása bejelentetik.
87. Lelkész- és tanítóváltozások az abauji egyházmegyében.
88. Az aszalói fitanítóválasztás ügye.
89. Az abauji egyházmegye indítványa az énekdiktálás kiküszöbölése iránt.
90. A detki leányegyház kérvénye.
91. A vizsolyi egyház kérelme.
92. Az abauj-vajkóci egyház templomhasználati ügye.
93. Kazay Sándor felebbezése.
94. Maklár Károly tanácsbíróvá, Horváth Bertalan aljegyzővé történt megválasztása bejelentetik.
95. Maklár Károly az alsóborsodi egyházmegyében népiskolai választmányi elnökké választatik.
96. A lelkészjelölő-bizottság tagjai az alsóborsodi egyházmegyében.
97. Lelkészválasztások az alsóborsodi egyházmegyében.
98. Gere Lajos kérvénye.
99. Végh György és Petyke Mihály elhalálózása.
100. A miskolci egyház felterjesztése.
101. A migléci tanító segélyeztetése.
102. Kiss József segélyeztetése.
103. Magyar István, tanító Kis-Ráskára helyeztetik át.
104. A bánóci egyház birtokvétele.
105. A bodzás-újlaki egyház segélyezésre ajánltatik.
106. Az imregi tanítói állomás 50 frttal segélyeztetik.
107. A s.-ivánkai helyettes lelkész-tanító 40 frt segélyt nyer.
108. A felső-barcikai egyház eladási ügylete helybenhagyatik.
109. A felsőborsodi egyházmegye megjelöli a nyári közgyűlésre és lelkészvizsgákra küldendő képviselőit.

110. A gömöri egyházmegye felterjesztése a segéd és helyettes lelkészek ügyében.
111. A recske-szentkirályi és kövecsesi egyházak egyesülése.
112. Lelkész és tanítói változások a gömöri egyházmegyében.
113. A tornallyai egyház biztokeladási ügye.
114. A gömöri egyházmegye felterjesztése az ozdi vasgyár telepeken lakó hívek lelkipozása tárgyában.
115. Lelkészválasztások a tornai egyházmegyében.
116. Képviselők a tornai egyházmegyéből a nyári közgyűlésen.
117. A Zsarnay Imre-féle birtok adásvételi ügye.
118. A tornai egyházmegye indítványa az iránt, hogy az országos közalap bevallási íveibe jövőre 60 és 40 kros osztály is állíttassék fel.
119. Az ungi egyházmegye jelentése a Horváth Mária-féle alap állásáról.
120. Lelkészválasztások az ungi egyházmegyében.
121. Különbeféle küldemények az egyházkerületi levéltár részére.
122. Kovács Károly, segédlelkész folyamodványa.
123. Szabó Borbála kérvénye.
124. Jelentés a mária-nosztrai fegyintézetéről.
125. Horváth Gyula, segédlelkész kérvénye.
126. Végh Györgyné folyamodványa.
127. Antalfy Jánosné kérvénye.
128. Konyha József folyamodványa.
129. Özv. Lácza Istvánné segélyeztetése.
130. Komáromy István segélyeztetése.
131. Szilva István kérvénye.
132. Dr. Heiszler József folyamodványa.
133. Gazdasági választmányi tagok választatnak.
134. Pazar István kérvénye.
135. Jelentés a missziói-körökről.
136. Dercsényi Kálmán jelentése a homonnai leányegyház részére adott segély miként történt felhasználásáról.
137. Borbély József és Szalontai Gyula segélyeztetése.
138. Segélyezésre ajánlottak.
139. Hirdetésre ajánltatnak.
140. A jegyzőkönyv hitelesítése.

Törvényszéki ügyek.

- I. Nagy Sándor, sárospataki helyettes lelkész felebbezett ügye.
- II. Varga János, mályinkai tanító fegyelmi ügye.
- III. A nagy-barcai lelkészválasztás.

Betűrendes tárgymutató

arra, hogy mely határozatok mely hivatalokra, testületekre vagy egyesekre tartoznak.

- Abauji egyházmegyét** 12., 70., 88.
Abauji esperest 57.
Abauj-vajkóci egyházat 92.
Alsóborsodi esperest 10.
Alsözempléni egyházmegyét 15., 68. m)
Alsözempléni esperest 10.
Antalfi Jánosnét 127.
Balogh Bélát 8.
Bakos Antalt 39. p)
Bánóci egyházat 104.
Békésy Gyulát 65.
Beregszászi Istvánt 88.
Bernáth Elemért 57.
Bodzás-Ujlaki egyházat 105.
Detki egyházat 91.
Egyházmegyéket általában 6., 43., 68. i)
Engel Adolfot 40.
Espereseket általában 45., 52., 89.
Felső-barcikai egyházat 108.
Felsőborsodi esperest 57., 68. m), 114.
Fejes Istvánt 59., 68. m)
F.-Kércsi egyházat 85.
Felsőzempléni egyházmegyét 47.
Főiskolai gazdasági választmányt 132., 133.
 * hittanári kart 63., 74.
 * igazgatóságot 73.
 * igazgató-tanácsot 68. h), 69.
 * irodalmi kört 68. l)
 * tanári kart 71.
Gere Lajost 98.
Gömöri esperest 114.
Heiszler Józsefet 132.
Horváth Gyulát 125.
Imregi tanítót 106.
Kazay Sándort 93.
Kiss Józsefet 102.
Komáromy Lászlót 57.
Komáromy Jánost 130.
Konyha Józsefet 128.
Kovács Károly, egyházmegyei gondnokot 57., 68. m)
Kovács Károly s.-lelkészt 122.
Kovácsy Sándort 68. m)
Lácza Istvánnét 129.
Dr. Lácza Lászlót 133.
Lelkészeket általában 68. m)
Dr. Lengyel Endrét 68. m)
Migléczi tanítót 101.
Mitrovics Gyulát 57., 59., 68. m)
Miskolci egyházat 100.
Nagy Gusztávot 68. m)
Nagy-kövesdi egyházat 83.
Orémus Dánielt 9.
Pazar Istvánt 134.
Püspöki hivatalt 11., 42., 53., 57., 60., 67., 68. m), 84.,
 118., 125., 136., 137.
Radácsi Györgyöt 9., 59., 68. m)
Ragályi Györgyöt 57.
Reeskei egyházat 111.
Dr. Rik Gusztávot 133.
Szabó Borbálát 123.
Szabó Istvánt 78.
S.-Ivánkai lelkész-tanítót 107.
Szilva Istvánt 131.
Tállyai egyházat 80.
Tarcali egyházat 82.
Tokaji egyházat 81.
Tornallyai egyházat 113.
Tornai esperest 117.
Tóth Benjámin 79.
Ungi esperest 57.
Br. Vay Bélánét 7.
Vécsey Józsefet 70.
Végh Györgynét 126.
Vizsolyi egyházat 91.
Warga Lajost 44.